

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE RAAD

GEWONE ZITTING 1999-2000

21 MAART 2000

VOORSTEL VAN AANBEVELINGEN

**betreffende het voorontwerp van
Federaal Plan inzake Duurzame
Ontwikkeling 2000-2003**

VERSLAG

uitgebracht namens de Verenigde
Commissies voor Leefmilieu,
Natuurbehoud en Waterbeleid en
voor de Economische zaken, belast met
het Economisch beleid, de Energie, het
Werkgelegenheidsbeleid en het
Wetenschappelijk Onderzoek

door de heren Alain ADRIAENS (F)
en Mohamed AZZOUZI (F)

Aan de werkzaamheden van de Verenigde Commissies hebben deel-
genomen :

1. Commissie voor leefmilieu :

Vaste leden : De heren Jean-Jacques Boelpaep, Stéphane de
Lobkowicz, mevr. Isabelle Gelas, de heren François Roelants du Vivier,
Alain Adriaens, mevr. Dominique Braeckman, mevr. Geneviève Meunier,
de heren Mohamed Azzouzi, Michel Moock, mevr. Béatrice Fraiteur.

Plaatsvervangers : De heren Jean-Pierre Cornelissen, Mostafa
Ouezekhti, Philippe Debry, Yaron Pesztat, mevr. Michèle Carthé, de heer
Willy Decourty.

2. Commissie voor de economische zaken :

Vaste leden : Mevr. Danielle Caron, de heer Serge de Patoul, mevr.
Françoise Schepmans, de heer Alain Daems, mevr. Evelyne Huytebroeck,
mevr. Anne-Françoise Theunissen, mevr. Sfia Bouarfa, mevr. Isabelle
Emmery, mevr. Julie de Grootte.

Plaatsvervanger : Mevr. Amina Derbaki Sbai.

CONSEIL DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

SESSION ORDINAIRE 1999-2000

21 MARS 2000

PROPOSITION DE RECOMMANDATIONS

**relatives à l'avant-projet de
Plan fédéral pour un développement
durable 2000-2003**

RAPPORT

fait au nom des Commissions réunies
de l'Environnement, de la Conservation
de la nature et de la Politique de l'eau et
des Affaires économiques, chargée de
la Politique économique, de l'Energie,
de la Politique de l'emploi et de la
Recherche scientifique

par MM. Alain ADRIAENS (F)
et Mohamed AZZOUZI (F)

Ont participé aux travaux des commissions réunies :

1. Commission de l'environnement :

Membres effectifs : MM. Jean-Jacques Boelpaep, Stéphane de
Lobkowicz, Mme Isabelle Gelas, MM. François Roelants du Vivier, Alain
Adriaens, Mmes Dominique Braeckman, Geneviève Meunier, MM.
Mohamed Azzouzi, Michel Moock, Mme Béatrice Fraiteur.

Membres suppléants : MM. Jean-Pierre Cornelissen, Mostafa
Ouezekhti, Philippe Debry, Yaron Pesztat, Mme Michèle Carthé, M.
Willy Decourty.

2. Commission des affaires économiques :

Membres effectifs : Mme Danielle Caron, M. Serge de Patoul, Mme
Françoise Schepmans, M. Alain Daems, Mmes Evelyne Huytebroeck,
Anne-Françoise Theunissen, Sfia Bouarfa, Isabelle Emmery, Julie de
Grootte.

Membre suppléant : Mme Amina Derbaki Sbai.

Inhoudstafel

I. Werkwijze	3
II. Hoorzittingen	4
II.1.1. Uiteenzetting van Mevr. Nadine Gouzée	4
II.1.2. Gedachtewisseling	8
II.2.1. Uiteenzetting van de heer Fernand Sonck ..	10
II.2.2. Gedachtewisseling	11
II.3.1. Uiteenzetting van de heer Grégoire Clerfayt	11
II.3.2. Gedachtewisseling	13
II.4.1. Uiteenzetting van de heer Jean Pascal van Ypersle de Strihou	14
III. Voorstel van aanbevelingen aan de Regering	19
Tekst van de voorstellen	19
III.1. Bespreking van de consideransen	31
III.2. Bespreking van het bepalend gedeelte	31
I. Inzake verantwoordelijke consimtiëpatronen en productiewijzen	
II. Inzake armoede, sociale uitsluiting en werkgelegenheid	
III. Inzake leefmilieu	
IV. Inzake het luchthavenbeleid en het toenemende luchtverkeer en de geluidhinder	
V. Inzake vervoer en mobiliteit	
VI. Inzake gezondheidsbeleid	
VII. Inzake energiebeleid	
VIII. Inzake de bevordering van het wetenschappelijk onderzoek en van de uitvoer	
IX. Inzake fiscaliteit	
X. Inzake cultuur en onderwijs	
XI. Inzake inspraak van de burger	
XII. Inzake de versterking van de rol van de grote maatschappelijke groepen	
XIII. Inzake asielprocedures	
XIV. Inzake de methode	
Stemming	50
IV. Lezing en goedkeuring van het verslag	51
V. Tekst aangenomen door de commissies	52

Table des matières

I. Procédure	3
II. Auditions	4
II.1.1. Exposé de Mme Nadine Gouzée	4
II.1.2. Echange de vues	8
II.2.1. Exposé de M. Fernand Sonck.....	10
II.2.2. Echange de vues	11
II.3.1. Exposé de M. Grégoire Clerfayt	11
II.3.2. Echange de vues	13
II.4.1. Exposé de M. Jean Pascal van Ypersle de Strihou.....	14
III. Propositions de recommandations au Gouvernement	19
Texte des propositions	19
III.1. Discussion des considérants	31
III.2. Discussion du dispositif	31
I. En matière de production consommation responsable	
II. En matière de lutte contre la pauvreté, l'exclusion sociale et en matière d'emploi	
III. En matière environnementale	
IV. En ce qui concerne la politique aéroportuaire et la question du rythme de croissance du trafic aérien et des nuisances dues au bruit	
V. En matière de transport et de mobilité	
VI. En matière de politique de la santé	
VII. En matière de politique énergétique	
VIII. En matière de renforcement de la recherche scientifique et de l'exportation	
IX. En matière de fiscalité	
X. En matière de culture et d'enseignement	
XI. En matière de participation citoyenne	
XII. En matière de renforcement du rôle des grands groupes sociaux	
XIII. En matière de procédure d'asile	
XIV. En ce qui concerne la méthode	
Vote	50
IV. Lecture et approbation du rapport	51
V. Texte adopté par les Commissions	52

I. Werkwijze

Bij wijze van inleiding herinnert de heer François Roelants du Vivier eraan dat de gewestparlementen niet verplicht zijn een advies over dit voorontwerp aan de federale regering te bezorgen. Verschillende fracties vinden het echter nuttig dat het Brussels parlement het initiatief neemt om van gedachten te wisselen over dit voorontwerp van Federaal Plan inzake Duurzame Ontwikkeling 2000-2003 en dat het een voorstel van aanbevelingen doet aan de gewestregering.

De voorzitter vraagt de commissieleden om instemming om een rapporteur aan te wijzen, deskundigen te horen tijdens hoorzittingen en vervolgens aanbevelingen op te stellen, waarmee de Brusselse regering rekening zal kunnen houden wanneer ze een advies aan de federale regering zal uitbrengen.

Mevrouw Sfia Bouarfa vraagt of het wel nodig is om overhaast te werk te gaan.

Ook mevrouw Julie de Grootte heeft twijfels over de voorgestelde werkwijze. Ze vindt het weliswaar een uitstekend idee om meer te doen dan wat vereist is en de bevolking te informeren (wat trouwens niet vlot verloopt in de gemeenten: dit document van 116 bladzijden is te omvangrijk voor de bevolking), maar ze wenst een debat over het geïntegreerde begrip duurzame ontwikkeling (dat ook een sociaal gedeelte heeft). Is het werkelijk noodzakelijk om overhaast aanbevelingen aan te nemen over een dermate belangrijk en allesomvattend onderwerp?

De heer François Roelants du Vivier antwoordt dat de tijd dringt: de regering moet haar advies tegen eind maart uitbrengen. Er moet snel gewerkt worden om het tijdens de plenaire vergadering van 17 maart te kunnen bespreken.

Mevrouw Michèle Carthé vindt dit een goede werkwijze. Zij vindt het ook jammer dat het stuk van de federale overheid veel te omvangrijk is om op grote schaal verspreid te worden en door het publiek begrepen te worden. Zij betreurt eveneens dat er vrij snel gewerkt wordt, maar ze geeft toe dat de toegemeten tijd erg krap is. Zij vraagt elke fractie haar aanbevelingen duidelijk opgesteld voor te leggen.

Het verheugt de heer Alain Adriaens dat verschillende politieke fracties het voorontwerp van Federaal Plan willen bespreken. Hij meent zich te herinneren dat de minister voorzitter in zijn antwoord op de dringende vraag heeft gezegd dat de regering haar advies tegen 10 april moet uitbrengen. Volgens hem hoeven de commissies bijgevolg niet zo overhaast te werken.

Mevrouw Evelyne Huytebroeck merkt op dat een voorstel van aanbevelingen geen advies is en dat die aanbevelingen tot de gewestelijke bevoegdheden beperkt zouden moeten blijven.

I. Procédure

En guise d'introduction, M. François Roelants du Vivier rappelle que les parlements régionaux ne sont pas tenus de remettre un avis relatif à cet avant-projet au gouvernement fédéral. Néanmoins, plusieurs groupes ont estimé utile que le Parlement bruxellois prenne l'initiative d'avoir un échange de vues au sujet de cet avant-projet de Plan fédéral pour un développement durable 2000-2003 et qu'il fasse une proposition de recommandations qu'il remettra au gouvernement régional.

Le président demande l'assentiment des commissaires pour qu'ils désignent un rapporteur, qu'ils procèdent aux auditions d'experts et qu'ensuite ils rédigent des recommandations, dont le gouvernement bruxellois pourra tenir compte lorsqu'il remettra un avis au gouvernement fédéral.

Mme Sfia Bouarfa se demande s'il faut nécessairement travailler dans la précipitation.

Mme Julie de Grootte hésite également sur la procédure proposée. S'il est excellent d'aller au-delà de ce qui est requis et de procéder à une large consultation (qui d'ailleurs ne marche pas bien dans les communes ; la population a du mal à digérer ce document de 116 pages), elle souhaiterait un débat sur le concept intégré de développement durable (touchant entre autres également le social). Est-il réellement indispensable d'adopter des recommandations dans la hâte sur un sujet aussi lourd et aussi englobant ?

M. François Roelants du Vivier répond que le temps est compté : le gouvernement doit donner son avis pour fin mars. Il faut aller vite pour qu'il y ait débat en séance plénière le 17 mars.

Mme Michèle Carthé accueille favorablement la démarche. Elle regrette que le document diffusé par l'autorité fédérale soit une "brique" beaucoup trop lourde pour une large diffusion et compréhension publiques. Elle déplore également une relative précipitation tout en reconnaissant que le délai imparti est court. Elle invite chaque groupe à remettre ses recommandations de manière élaborée et formelle.

M. Alain Adriaens se réjouit que différents groupes politiques souhaitent examiner l'avant-projet de Plan fédéral. Il croit se rappeler que le ministre-président a déclaré, dans sa réponse à la question d'actualité, que l'avis du gouvernement devait être remis pour le 10 avril. Il lui semble dès lors que les commissions ne doivent pas travailler dans la précipitation.

Mme Evelyne Huytebroeck fait remarquer qu'une proposition de recommandations n'est pas un avis et que ces recommandations devraient se limiter aux compétences régionales.

II. Hoorzittingen

II.1.1. Uiteenzetting door mevrouw Nadine Gouzée, lid van de Task Force Duurzame Ontwikkeling van het Federaal Planbureau, auteur van het federaal rapport “Naar een duurzame ontwikkeling?”

Mevrouw Nadine Gouzée vindt het een grote eer dat zij het federaal rapport over de duurzame ontwikkeling voor de eerste maal in een parlementaire instelling mag voorstellen.

Aan de hand van transparanten schetst ze een historisch overzicht van het ontwerp van federaal plan en van de term “duurzame ontwikkeling”. Deze term werd voor de eerste keer gebruikt in het Brundtland-rapport van 1987 met als titel “Onze aarde morgen”, een eerste verkennend werk dat rekening hield met de wetenschappelijke en politieke ervaringen op dat vlak.

Tijdens de Conferentie van Rio in 1992 werd de term “duurzame ontwikkeling” door de hele planeet erkend. Vervolgens heeft hij aanleiding gegeven tot het opstellen van een Agenda 21 in Europa, die een politiek compromis is tussen de verschillende partijen (wat bepaalde tegenstrijdigheden in de tekst verklaart).

De Verklaring van Rio bevat zevenentwintig beginselen, onder meer het voorzorgsbeginsel, dat onlangs in België is ingevoerd.

De Conferentie van Rio resulteerde eveneens in het raamverdrag inzake klimaatverandering en in het verdrag inzake biologische diversiteit.

In 1992 stelde François Mitterrand voor om een vijfjaarlijkse balans van de duurzame ontwikkeling op te maken.

Er wordt vaak al te snel beweerd dat er tussen 1992 en 1997 niets concreets verwezenlijkt is. Er werd echter veel vooruitgang geboekt, vooral op het niveau van de instellingen. Voor 2002 hebben de verschillende landen een Top + 10 belegd (in 1997 heeft een Top +5 in New York plaatsgehadt). Alle landen hebben er zich toe verbonden om tegen die datum een plan voor duurzame ontwikkeling in te dienen.

Het streven naar duurzame ontwikkeling resulteerde in grote internationale conferenties: over de kinderen in 1990, over de rechten van de mens in 1993, over de bevolking in 1994, over de sociale ontwikkeling in 1995, over de vrouwen in 1995, over het woonklimaat in 1996.

Mevrouw Gouzée benadrukt dat het Brundtland-rapport voornamelijk toegespitst is op het milieu, maar dat de zevenentwintig beginselen van Río als uiteindelijk doel hebben de armoede uit de wereld te helpen rekening hou-

II. Auditions

II.1.1. Exposé de Mme Nadine Gouzée, membre de la Task Force Développement Durable du Bureau fédéral du Plan, auteur du Rapport fédéral "Sur la voie d'un développement durable ?"

Mme Nadine Gouzée estime que c'est un grand honneur de pouvoir présenter pour la première fois dans une instance parlementaire le rapport fédéral sur le développement durable.

A l'aide de transparents, elle retrace l'historique du projet de plan fédéral et du concept de développement durable. Ce concept a été utilisé pour la première fois dans le rapport Brundtland de 1987 intitulé "Notre avenir à tous", qui constituait un premier travail de débroussaillage reprenant à la fois les expériences scientifiques et politiques en la matière.

En 1992, au Sommet de la terre à Río, le concept de développement durable a été reconnu par l'ensemble de la planète et a donné lieu par la suite à l'élaboration d'un Agenda 21 en Europe, qui est un compromis politique entre les différents partis (à l'origine de certaines contradictions dans le texte).

La déclaration de Río a repris vingt-sept principes dont le principe de précaution qui a été récemment introduit en Belgique.

La conférence de Río a également donné lieu à la convention-cadre sur les changements climatiques et à celle sur la biodiversité.

En 1992, François Mitterrand a proposé d'élaborer un bilan quinquennal du développement durable.

On affirme parfois rapidement que rien de concret n'a été réalisé entre 1992 et 1997. Il faut savoir que beaucoup de progrès ont été engrangés, particulièrement au niveau institutionnel. En 2002, les différents pays se sont donné rendez-vous pour un Sommet de la Terre + 10 (en 1997, un Sommet +5 avait eu lieu à New York). Tous les pays se sont engagés à déposer un plan de développement durable pour cette date.

Il faut savoir aussi que la préoccupation en matière de développement durable a donné lieu à de grandes conférences internationales: sur l'enfance en 1990; sur les droits de l'homme en 1993; sur la population en 1994; sur le développement social en 1995; sur les femmes en 1995; sur l'habitat en 1996.

Mme Gouzée souligne que si le rapport Brundtland était principalement focalisé sur l'environnement, les vingt-sept principes de Río ont pour objectif ultime l'éradication de la pauvreté de la planète tout en tenant compte des limites

dend met de draagkracht van het milieu, de technologische factoren en met de inspanningen van de instellingen en de maatschappij om tegemoet te komen aan de behoeften van de huidige bevolking en van de komende generaties (het begrip solidariteit tussen de generaties is cruciaal om armoede en allerhande vormen van ongelijkheid uit de wereld te helpen).

Op de Conferentie van Río werd ook gewezen op andere aspecten van de ontwikkeling, maar deze ontmoeting heeft ook de verdienste een einde te hebben gemaakt aan het vooroordeel als zou economische groei onverenigbaar zijn met duurzame ontwikkeling.

Mevrouw Nadine Gouzée geeft toe dat de verschillende instellingen en de onderlinge bevoegdheidsverdeling vaak een obstakel vormen voor de duurzame ontwikkeling.

Agenda 21 bevat veertig hoofdstukken. Mevrouw Nadine Gouzée vindt dat de aanhef van cruciaal belang is. Men gaat er namelijk van uit dat, als men wil tegemoetkomen aan de behoeften van de hele wereldbevolking zonder het huidige ontwikkelingsmodel op te geven, de ongelijkheid en het onevenwicht tussen de ecosystemen zullen blijven toenemen. Het is dringend nodig dat er een planetair project voor duurzame ontwikkeling tot stand komt. Daartoe zijn fundamentele veranderingen vereist.

Acht hoofdstukken van Agenda 21 zijn gewijd aan de sociaal-economische aspecten, één aan de wetenschap, één aan de financiering, veertien aan het milieu, tien aan de grote maatschappelijke groepen en vijf aan de andere middelen (informatie, onderwijs, ...). Het voorontwerp van federaal plan inzake duurzame ontwikkeling houdt rekening met twintig van de veertig hoofdstukken van Agenda 21. Een eerste plan kan nooit alle aangelegenheden behandelen.

De beslissingscriteria en de referentiewaarden inzake duurzame ontwikkeling stoelen volgens mevrouw Nadine Gouzée op:

- een planetair bewustzijn;
- een langetermijnvisie;
- de integratie van de componenten van de duurzame ontwikkeling;
- de erkenning van bepaalde wetenschappelijke onzekerheden;
- en een verantwoordelijke benadering van de problemen.

Bij de planetaire bewustwording moeten de rijke landen onverwijld en onvoorwaardelijk gedifferentieerde verantwoordelijkheden dragen. De geïndustrialiseerde landen mogen niet halsstarrig op hun standpunt blijven omdat ze de indruk hebben dat de ontwikkelingslanden geen inspan-

environnementales, des données technologiques ainsi que des performances institutionnelles et sociales pour répondre aux besoins des populations aujourd'hui ainsi que des générations à venir (le concept de solidarité intergénérationnelle est crucial pour éradiquer la pauvreté et les inégalités à tous les niveaux).

Si la conférence de Río a permis de donner plus de crédit à d'autres facettes du développement, le Sommet de la Terre a également permis de mettre fin à la rumeur qui consistait à affirmer que la croissance économique est incompatible avec un développement durable.

Mme Nadine Gouzée reconnaît que souvent la composante institutionnelle et la segmentation institutionnelle sont un obstacle au développement durable.

L'Agenda 21 comporte quarante chapitres. Mme Nadine Gouzée estime que le préambule est crucial; il y est notamment stipulé que face au dilemme de répondre aux besoins de toutes les populations, si on continue le mode de développement actuel, les inégalités vont continuer à croître et les déséquilibres des écosystèmes également. Il est urgent de s'insérer dans un projet planétaire de développement durable qui demande des changements fondamentaux.

Huit chapitres de l'Agenda 21 sont consacrés aux aspects socio-économiques, un aux sciences, un au financement, quatorze à l'environnement, dix aux grands groupes sociaux et cinq aux autres moyens (information, éducation, ...). L'avant-projet de plan fédéral de développement durable a sélectionné vingt des quarante chapitres de l'Agenda 21; un premier plan ne peut jamais aborder l'ensemble des matières.

Quant aux critères de décision et de valeurs de référence en matière de développement durable, celui-ci repose, selon Mme Nadine Gouzée, sur:

- une conscience planétaire;
- une décision d'élaborer des visions à long terme;
- l'intégration des composantes de développement durable;
- la reconnaissance de certaines incertitudes scientifiques;
- et une approche responsable des problématiques.

Dans la prise de conscience planétaire, il faut établir des responsabilités différenciées pour les pays riches, et ce sans attendre et sans conditions. Il ne faut pas que les pays industrialisés se figent dans leurs positions parce qu'ils ont l'impression que les pays en voie de développement ne font

ningen leveren (voorbeeld: de Federatie der Chemische Nijverheid van België vraagt zich af waarom de productienormen in deze bedrijfstak in België gewijzigd moeten worden, terwijl de ontwikkelingslanden geen inspanningen zouden moeten leveren).

Een langetermijnvisie in de praktijk brengen maakt het mogelijk aan toekomstverkenning te doen, rekening houdend met de solidariteit met de komende generaties.

De erkenning van de wetenschappelijke onzekerheden heeft het met name mogelijk gemaakt het voorzorgsbeginsel op te nemen.

De participatieve en verantwoordelijke benadering maakt het mogelijk de projecten op niet-autoritaire wijze uit te voeren.

Artikel 3 van de wet van 5 mei 1997 betreffende de coördinatie van het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling (Belgisch Staatsblad van 18 juni 1997) bepaalt dat om de vier jaar een federaal plan inzake duurzame ontwikkeling wordt opgemaakt op basis van het federaal rapport.

Dit plan werkt in feite de acties uit die gevoerd moeten worden naar aanleiding van de vaststellingen die om de twee jaar in het federaal rapport over de duurzame ontwikkeling worden gedaan. Dit rapport omvat:

- “1° een beschrijving, een analyse en een evaluatie van de bestaande toestand in België in relatie tot de internationale ontwikkelingen;
- 2° een beschrijving, een analyse en een evaluatie van het tot dan toe gevoerde duurzaamheidsbeleid;
- 3° een beschrijving van de verwachte ontwikkeling bij ongewijzigd beleid en bij gewijzigd beleid volgens een aantal relevante scenario's”.

De federale staatssecretaris voor duurzame ontwikkeling heeft het initiatief genomen om het voorontwerp van federaal plan inzake duurzame ontwikkeling te laten uitwerken door de Interdepartementale Commissie Duurzame Ontwikkeling (ICDO). Normaal had het federaal rapport eerst besproken moeten alvorens het plan op te maken.

Het voorontwerp van federaal plan inzake duurzame ontwikkeling wordt aan een raadplegingsprocedure onderworpen tot eind maart. Vervolgens brengt de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling een advies uit over dit ontwerp van federaal plan. Er zij op gewezen dat de regering slechts mag afwijken van dit advies als ze daarvoor de motieven geeft.

Het federaal plan zal definitief uitgewerkt worden in juni 2000, opdat er voldoende geld kan worden vrijgemaakt

pas d'effort (exemple: la Fédération chimique belge qui s'interroge sur les raisons de modifier les normes de production dans ce secteur en Belgique alors que les pays en voie de développement ne feraient pas d'efforts).

Des visions à long terme permettent d'élaborer des perspectives en tenant compte des solidarités envers les générations à venir.

Quant à la reconnaissance des incertitudes scientifiques, elle a notamment permis d'incorporer le principe de précaution.

L'approche participative et responsable permet quant à elle de mettre en œuvre les projets de manière non autoritaire.

La loi relative à la coordination de la politique fédérale de développement durable (5 mai 1997, Moniteur belge du 18 juin 1997) établit en son article 3 que, tous les quatre ans, un plan fédéral de développement durable est élaboré sur la base du rapport fédéral.

Ce plan élabore en fait les actions à mener suite aux constats faits tous les deux ans dans le rapport fédéral sur le développement durable qui comprend:

- "1° une description, une analyse et une évaluation de la situation existante en Belgique en rapport avec les développements au plan international;
- 2° une description, une analyse et une évaluation de la politique menée en matière de développement durable;
- 3° une description du développement prévu en cas de politique inchangée et en cas de changement de politique suivant des hypothèses pertinentes”.

Le Secrétaire d'Etat fédéral au développement durable a pris l'initiative de faire élaborer par le Conseil interdépartemental du développement durable l'avant-projet de plan fédéral de développement durable en temps confondu. Normalement, le rapport fédéral aurait d'abord dû être discuté avant d'entrer dans la phase d'élaboration du plan.

L'avant-projet de plan fédéral de développement durable est soumis à la consultation jusqu'à la fin mars. Ensuite, le Conseil fédéral de développement durable donnera un avis sur ce projet de plan fédéral; il est important de souligner que le gouvernement ne peut y déroger que par un avis motivé.

Le plan fédéral sera définitivement élaboré en juin 2000 pour permettre de dégager les budgets suffisants pour la

voor de uitvoering van het plan. In de latere verslagen zullen de acties geëvalueerd worden die gevoerd worden in het kader van het federaal plan inzake duurzame ontwikkeling opgemaakt door de ICDO onder het voorzitterschap van de heer Fernand Sonck.

Mevrouw Nadine Gouzée wijst erop dat het federaal rapport inzake duurzame ontwikkeling uit zes delen bestaat:

- deel 1: conceptueel en institutioneel kader;
- deel 2: indicatoren voor duurzame ontwikkeling;
- deel 3: beschrijving en analyse van het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling (centraal deel van het verslag);
- deel 4: toekomstverkenning; dit deel was het moeilijkst om op te stellen, want België heeft, in tegenstelling tot Duitsland en Frankrijk, zeer weinig instellingen die aan toekomstverkenning doen;
- deel 5: rol van de grote maatschappelijke groepen; dit deel bevat een samenvatting van de inbreng van het maatschappelijk middenveld en de adviesorganen die in België sterk ontwikkeld zijn.
- deel 6: synthese van het rapport.

De eerste twee delen zijn toegevoegd door de Task Force Duurzame Ontwikkeling van het Planbureau. Zij zijn immers niet voorgeschreven bij de wet van 5 mei 1997.

Aan de hand van een slide, geeft mevrouw Gouzée een korte beschrijving en analyse van het federaal beleid op het vlak van duurzame ontwikkeling. Dit beleid stoelt op vier hoofdprincipes:

- de strijd tegen de armoede en de sociale uitsluiting;
- de bescherming van de atmosfeer;
- de bescherming van het mariene milieu;
- de wijzigingen van de productiemethodes en consumptiepatronen.

In het derde gedeelte van het federale rapport gaat men na hoe men op de grote beleidsdomeinen (werkgelegenheid en pensioen, gezondheid en leefmilieu, landbouw; energie, vervoer; economie; financiën; justitie en veiligheid en wetenschappelijk onderzoek) deze hoofdprincipes ondersteunt. In het rapport wordt de nadruk gelegd op vijf fundamentele eisen inzake duurzame ontwikkeling en op vijf problemen die dringend moeten worden opgelost. Mevrouw Gouzée wijst er bijvoorbeeld op dat België in Europa op de vijfde plaats staat wat de strijd tegen de armoede betreft maar daarentegen vijfde laatste in de strijd tegen de broeikasgassen.

mise en œuvre dudit plan. Les rapports ultérieurs permettront de faire une évaluation des actions entreprises dans le cadre du plan fédéral de développement durable élaboré par la CIDD, présidée par M. Fernand Sonck.

Mme Nadine Gouzée signale que la structure du rapport fédéral sur le développement durable est divisée en six parties:

- partie 1 : cadre conceptuel et institutionnel;
- partie 2: indicateurs pour un développement durable;
- partie 3: description et analyse de la politique fédérale de développement durable (partie centrale du rapport);
- partie 4: la prospective; cette partie a posé le plus de difficultés dans son élaboration car la Belgique, contrairement à l'Allemagne et la France, a très peu d'institutions qui font de la prospective;
- partie 5: rôle des grands groupes sociaux; cette partie fait un compte-rendu de l'apport de la société civile et des instances consultatives qui sont particulièrement développées en Belgique.
- partie 6: synthèse du rapport.

Les deux premières parties ont été rajoutées par la Task Force Développement Durable du Bureau du Plan; elles ne sont en effet pas prévues telles quelles dans la loi du 5 mai 1997.

A l'aide d'un transparent, Mme Gouzée donne un très bref aperçu de la description et de l'analyse de la politique fédérale de développement durable. Celle-ci se base sur quatre grands principes:

- lutte contre la pauvreté et l'exclusion sociale;
- protection de l'atmosphère;
- protection du milieu marin;
- changements des modes de production et de consommation.

La partie 3 du rapport fédéral examine comment les grandes politiques (emploi et pension; santé et environnement, agriculture; énergie, transports; économie; finances; justice et sécurité; recherche scientifique) soutiennent ces grands principes. Le rapport pointe du doigt cinq exigences fondamentales en matière de développement durable et cinq carences urgentes à combler. Pour ne citer qu'un exemple, Mme Gouzée souligne que la Belgique est classée en cinquième position pour la lutte contre la pauvreté en Europe mais par contre, elle est la cinquième plus mauvaise quant à la lutte contre les gaz à effets de serre.

Ze onderstreept dat men zich weliswaar wereldwijd bewust is van de aan te pakken problemen, maar voegt eraan toe dat er in het beleid dat op de verschillende domeinen wordt gevoerd weinig rekening gehouden wordt met wat er wereldwijd op het spel staat wat duurzame ontwikkeling betreft.

Ze heeft al gewezen op het gebrek aan toekomstgerichte studies in België, waardoor er ook geen tussentijdse doelstellingen zijn geformuleerd en geen middelen uitgetrokken zijn voor het nodige beleid in de strijd tegen de armoede en de CO²-uitstoot om België in staat te stellen zijn internationale verplichtingen te kunnen nakomen.

Ze wijst er eveneens op dat er weinig samenhang is tussen de verschillende aspecten van duurzame ontwikkeling en het beleid dat op verschillende bevoegdheidsdomeinen wordt gevoerd. Zij onderstreept ook dat de bevoegdheden in België sterk versnipperd zijn.

Het feit dat men erkent dat er op wetenschappelijk vlak onzekerheden bestaan, heeft geleid tot het in acht nemen van het voorzorgsbeginsel, ofschoon een en ander nog in de kinderschoenen staat.

Ze onderstreept ten slotte dat er vooralsnog te weinig sprake is van een aanpak die op participatie berust.

Tot besluit wijst mevrouw Nadine Gouzée erop dat men in het traditionele economische beleid de kosten externaliseert door geen rekening te houden met milieuschade en de komende generaties voor de gevolgen te laten opdraaien door banen verloren te laten. Dit leidt tot conflictsituaties op het vlak van het beheer terwijl men tot samenwerking zou moeten komen. Dit is precies de opzet van duurzame ontwikkeling: het zoeken naar samenhang en harmonie bij het vaststellen van de doelstellingen op sociaal en economisch vlak en op het vlak van het leefmilieu.

II.1.2. Gedachtewisseling

De heer François Roelants du Vivier geeft toe dat de initiatieven tegelijk ambitieus en toch bescheiden zijn.

De heer Yaron Pesztat neemt er akte van dat de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling advies zal uitbrengen over het voorontwerp van het federale plan voor duurzame ontwikkeling, dat bindend is. De spreker wenst te weten of de FRDO alle opmerkingen zal verzamelen en bij het opstellen van zijn uiteindelijk advies rekening zal houden met de opmerkingen van de bevolking en de verenigingen.

Mevrouw Nadine Gouzée zegt dat de opmerkingen van het maatschappelijk middenveld behandeld worden door een adviseur die te dien einde is aangeworven en dat de ICDO, op grond van dit rapport en van de officieel ingewonnen adviezen, tegen juni 2000 een nieuwe versie van het federale plan moet opstellen.

Elle souligne que même s'il y a une conscience planétaire des problèmes à traiter, il y a en général un lien faible entre les politiques menées et les enjeux planétaires de développement durable.

Elle a déjà souligné le manque d'études prospectives en Belgique, ce qui implique également le manque d'objectifs intermédiaires et de moyens pour élaborer les politiques nécessaires de lutte contre la pauvreté, contre les émissions de CO² afin de permettre à la Belgique de respecter ses engagements internationaux.

Elle souligne également la faible intégration des différentes composantes du développement durable ainsi que le manque d'imbrication des différentes compétences et le morcellement institutionnel particulièrement exacerbé en Belgique.

La reconnaissance de l'existence d'incertitudes scientifiques a permis de prendre en compte le principe de précaution mais on n'en n'est encore qu'aux balbutiements.

Enfin, l'approche participative est encore insuffisante.

En guise de conclusion, Mme Nadine Gouzée souligne que les politiques économiques classiques externalisent les coûts, en rejetant les nuisances sur l'environnement et les générations à venir, en provoquant également souvent des destructions d'emplois. Cela donne lieu à des gestions conflictuelles alors qu'il conviendrait d'élaborer des synergies. C'est exactement l'objectif du développement durable: la recherche de cohérences et d'harmonies dans l'élaboration des objectifs sociaux, économiques et environnementaux.

II.1.2. Echange de vues

M. François Roelants du Vivier reconnaît que la démarche est à la fois ambitieuse mais qu'elle a également été entreprise avec humilité.

M. Yaron Pesztat a noté que le Conseil fédéral du développement durable remettra un avis sur l'avant-projet de plan fédéral de développement durable qui a un caractère obligatoire. Il souhaite savoir si c'est le CFDD qui réunit toutes les observations et s'il fondera son avis ultime en reprenant également les observations de la population et des associations.

Mme Nadine Gouzée répond que les réponses de la société civile seront traitées par un consultant engagé à cet effet et que la CIDD, sur base de ce rapport et des avis officiels sollicités, est chargée de produire une nouvelle version du Plan fédéral pour juin 2000.

De heer Yaron Pesztat vraagt wat er zal gebeuren met de opmerkingen die niet uitgaan van de FRDO, met wiens advies er noodzakelijkerwijs rekening wordt gehouden.

Mevrouw Nadine Gouzée herhaalt dat het de bedoeling is om met zoveel mogelijk opmerkingen rekening te houden.

Mevrouw Julie de Grootte vraagt of het de bedoeling is om een aantal prioriteiten bij te sturen. Ze wil dat mevrouw Nadine Gouzée uitlegt welke criteria gehanteerd worden om de basisbeginselen en het ondersteuningsbeleid te bepalen. Het lijkt haar van cruciaal belang dat de instellingen beter gaan samenwerken om de armoede te bestrijden. Ze vindt ook dat men het advies van de commissie voor sociale zaken had moeten inwinnen.

Mevrouw Nadine Gouzée geeft toe dat men voor andere hoofddoelstellingen had kunnen opteren, bijvoorbeeld de nood aan mobiliteit.

Ze deelt nu echter al mee dat er over vier jaar in het eindrapport ook aandacht zal worden geschonken aan biodiversiteit. De opbouw van het rapport zal de volgende keer helemaal worden veranderd. De spreker wijst erop dat landbouw een aspect is van het ondersteuningsbeleid, maar dat het uiterst moeilijk is om het begrip “duurzame landbouw” te definiëren.

Volgens mevrouw Evelyne Huytebroeck had men er goed aan gedaan eveneens een vergadering te beleggen met de commissie voor sociale zaken. Hiervoor zou men echter een interparlementaire vergadering moeten hebben bijeenroepen, wat op een zo korte termijn niet mogelijk zou zijn geweest.

De heer Jean-Jacques Boelpaepé wijst erop dat men, als er gesproken wordt over het ondersteuningsbeleid, met geen woord rept over onderwijs, dat nochtans een wezenlijke factor is in de strijd tegen ongelijkheid.

Mevrouw Nadine Gouzée geeft toe dat hieraan weinig aandacht geschonken wordt in Agenda 21 (die vooral gericht is op wetenschappelijke kennis) en zegt dat de opstellers van het voorontwerp van het federale plan heel omzichtig te werk zijn gegaan betreffende de punten die niet onder de federale bevoegdheden ressorteren, om elke aanvaring tussen de instellingen te voorkomen.

De heer Alain Adriaens vindt het frappant dat het beleid van de Gewesten zo weinig aan bod komt in het voorontwerp van het federale plan. Hij zegt dat hij, na de toelichting van de vorige spreker, de situatie begrijpt maar hij vindt niettemin dat men in de toekomst richtlijnen zou kunnen vaststellen. Volgens hem zou men voor het Brussels Gewest, rekening houdend met de verschillende plannen - het GewOP, het Geluidsplan, het Iris-vervoerplan - al in ruime mate een plan inzake duurzame ontwikkeling tot stand brengen.

M. Yaron Pesztat souhaite savoir quel sera le sort réservé aux observations qui n'émanent pas du CFDD, dont l'avis est nécessairement pris en compte.

Mme Nadine Gouzée répète que l'objectif est d'intégrer le maximum d'observations.

Mme Julie de Grootte se demande si l'idée est de changer certaines priorités. Mme Nadine Gouzée peut-elle expliciter quels critères ont été utilisés pour retenir les principes de base et les politiques de soutien ? Il lui semble qu'il est crucial de mieux assurer les relais institutionnels pour éradiquer la pauvreté. Il eût été utile de recueillir l'avis de la commission des affaires sociales.

Mme Nadine Gouzée reconnaît que d'autres thèmes principaux auraient pu être choisis, par exemple le besoin de mobilité.

Elle communique d'ores et déjà que le rapport fédéral inclura dans quatre ans la biodiversité. La structure du rapport sera bouleversée la prochaine fois; l'agriculture est reprise dans les politiques de soutien. Cependant, il est extrêmement difficile de définir l'agriculture durable.

Mme Evelyne Huytebroeck fait remarquer qu'il aurait été intéressant de se réunir également avec la commission chargée des affaires sociales. Cela aurait nécessité une réunion interparlementaire, impossible à mettre en œuvre dans un délai aussi court.

M. Jean-Jacques Boelpaepé remarque que, lorsqu'on parle des politiques de soutien, on n'a pas parlé de l'enseignement, qui est pourtant un facteur essentiel pour lutter contre les inégalités.

Mme Nadine Gouzée reconnaît que ce point est peu abordé dans Action 21 (fort orienté vers les connaissances scientifiques). Les auteurs de l'avant-projet de Plan fédéral ont fait preuve d'une très grande prudence en ce qui concerne les points relevant de compétences non fédérales, afin d'éviter tout accrochage institutionnel.

M. Alain Adriaens se déclare frappé par l'extrême timidité de l'avant-projet fédéral au sujet des politiques des Régions; il la comprend à présent, compte tenu de la précision que vient d'apporter l'oratrice. Il pense néanmoins qu'à l'avenir, on pourrait donner des lignes directrices. Il estime qu'à Bruxelles, si on intégrait les différents plans - PRD, Plan bruit et Plan Iris des déplacements - on assurerait déjà largement un plan de développement durable pour la Région.

Mevrouw Evelyne Huytebroeck vindt het voorstel van aanbevelingen, waarin erop wordt aangedrongen dat de verschillende gezagsniveaus beter samenwerken, in dit verband heel belangrijk.

Mevrouw Michèle Carthé doet opmerken dat het jammer is dat het federale plan niet besproken is omdat men aldus een inzicht zou hebben gekregen in de voorbereiding.

De heer François Roelants du Vivier wil weten welke verbanden er in het voorontwerp van het Plan worden gelegd tussen het gezondheidsbeleid en de strijd tegen de luchtverontreiniging.

De spreker vindt dat dit voorbeeld bewijst dat het belangrijk is het beleid op de verschillende domeinen op elkaar af te stemmen. Gezondheid is immers voor iedereen belangrijk.

Mevrouw Nadine Gouzée geeft toe dat dit inderdaad een cruciaal punt is, dat in het verslag in de omgekeerde richting wordt aangepakt en wijst er in alle bescheidenheid op dat men er nog altijd niet in geslaagd is de prioriteiten inzake duurzame ontwikkeling in elke beleid te verwerken.

II.2.1. Uiteenzetting van de heer Fernand Sonck, afgevaardigde van de federale Staatssecretaris voor Energie en Duurzame Ontwikkeling bij de ICCO - Interdepartementale Commissie voor Duurzame Ontwikkeling

In zijn uiteenzetting heeft de heer Fernand Sonck het gehad over:

- de thema's in het voorontwerp van het federale plan voor duurzame ontwikkeling;
- de opbouw van het voorontwerp;
- de consumptiepatronen en de productiewijzen;
- de armoede, de overmatige schuldenlast, de gezondheid;
- landbouw, mariene milieu, biodiversiteit;
- energie, vervoer, ozon, klimaatwijzigingen;
- de middelen om het beleid inzake duurzame ontwikkeling uit te voeren;
- de versterking van de rol van de grote maatschappelijke groepen;
- de hoofdlijnen van een beleid inzake duurzame ontwikkeling (zie voorontwerp van het federale plan voor duurzame ontwikkeling).

De heer Fernand Sonck zegt tot besluit dat men na een dergelijke uiteenzetting twee standpunten kan innemen: een verbijsterd standpunt, waarbij men ervan uitgaat dat duurzame ontwikkeling weegt op elk beleid, of een ongelovig standpunt, waarbij men ervan uitgaat dat duurzame ontwikkeling iets is voor een heel verre toekomst. Geen enkel van de twee standpunten is volgens hem te verant-

Mme Evelyne Huytebroeck souligne à ce propos tout l'intérêt de la proposition de recommandations, où l'on insiste sur une meilleure articulation entre les différents niveaux de pouvoir.

Mme Michèle Carthé fait remarquer qu'il est regrettable que le rapport fédéral n'ait pas été soumis à discussion, ce qui aurait permis d'éclairer la préparation de l'avant-projet de plan fédéral de développement durable.

M. François Roelants du Vivier demande quel lien est fait dans l'avant-projet de Plan entre la politique de la santé et la politique de lutte contre la pollution atmosphérique.

M. François Roelants du Vivier estime que cet exemple illustre qu'il est important d'articuler les différentes politiques car la santé concerne tout le monde.

Mme Nadine Gouzée reconnaît que ce thème est crucial; il a été abordé dans le sens inverse dans le rapport. En toute humilité, elle souligne qu'on n'est pas encore parvenu à faire intégrer les préoccupations en matière de développement durable dans l'ensemble des politiques.

II.2.1. Exposé de M. Fernand Sonck, représentant du Secrétaire d'Etat fédéral à l'Energie et au Développement durable à la CIDD - Commission Interdépartementale du Développement durable

Dans son exposé, M. Fernand Sonck a repris :

- les thèmes de l'avant-projet de Plan fédéral pour un développement durable ;
- la structure de l'avant-projet ;
- les modes de consommation et de production ;
- la pauvreté, le surendettement, la santé ;
- l'agriculture, le milieu marin, la biodiversité ;
- l'énergie, le transport, l'ozone, les changements climatiques ;
- les moyens d'implémentation d'un développement durable ;
- le renforcement du rôle des grands groupes sociaux ;
- les lignes directrices d'une politique de développement durable (voir avant-projet de Plan fédéral pour un développement durable).

Et M. Fernand Sonck de conclure en disant qu'il y a deux attitudes possibles après un tel exposé : une attitude d'hal-luciné qui considère que le développement durable est une chape qui pèse sur l'ensemble des politiques ou une attitude d'incrédule qui considère que le développement durable est à instaurer dans un avenir très lointain. Mais aucune des deux attitudes, ajoute-t-il, n'est justifiée. Ce que la

woorden. De ICDO heeft enkel een aantal ideeën op een rijtje gezet en een basisdocument opgesteld.

II.2.2. *Gedachtewisseling*

De heer François Roelants du Vivier deelt de volksvertegenwoordigers mee dat hij in het kader van het milieubeleid de voorzitters van de commissies voor leefmilieu van de verschillende assemblees heeft bijeengeroepen om informatie uit te wisselen tussen de verschillende assemblees en samen te werken in het kader van de bekrachtiging van de internationale verdragen en om de wetgevende macht bij de verdragen dynamischer te betrekken.

De heer Yaron Pestzat zegt dat er in het federale verslag en in voorontwerp van het Plan geen rekening is gehouden met één cruciaal element: de bevolkingsconcentratie in de steden, hét kenmerk van de 20e eeuw.

De heer Fernand Sonck geeft toe dat dit aspect niet in het voorontwerp van het federale plan aan bod komt en dat er alleen gesproken wordt over de almaar toenemende armoede. De spreker geeft toe dat men het voormelde punt zou kunnen toevoegen.

II.3.1. **Uiteenzetting van Grégoire Clerfayt van het Brussels Instituut voor het Milieubeheer**

Als inleiding op zijn uiteenzetting over het advies van het BIM, wijst de heer Grégoire Clerfayt erop dat de plannen heel belangrijk zijn. Ze verduidelijken immers het beleid dat de overheid wil voeren (balans; hoofdlijnen en prioriteiten; planning en actiemiddelen). Bovendien getuigen ze van democratische besluitvorming.

Het Brussels Gewest heeft al verschillende plannen (1995: GewOP; 1997: IRIS-vervoerplan; 1992 en 1998: Afvalstoffenplan; 2000: Geluidsplan). Al deze plannen dienen om het gevoerde beleid te verduidelijken.

De plannen voor het Brussels Gewest zijn opgesteld door het gewestbestuur, onder de verantwoordelijkheid van de politieke beleidsmakers die, uiteindelijk, de beslissingen nemen. Door de verschillende openbare onderzoeken kon een inhoudelijk debat worden gevoerd. Door de ruime raadpleging en de voorlichting is de bevolking bij een en ander betrokken en konden de ontwerpen worden bijgestuurd.

Het voorontwerp van het federale plan lokt enkele commentaren uit.

Een van de positieve elementen is het feit dat men op het vlak van het beleid voor klaarheid zorgt, dat men een ruime visie heeft, dat men sommige verbintenissen becijfert, en dat een en ander in alle openheid opgesteld en goedgekeurd wordt.

CIDD a fait, c'est simplement essayer d'aligner une série d'idées et de préparer un document de référence.

II.2.2. *Echange de vues*

M. François Roelants du Vivier informe les députés qu'en matière d'environnement, il a réuni les présidents de commission de l'environnement des différentes assemblees en vue d'établir un échange d'informations entre les différentes assemblees et de rechercher une synergie dans le processus de ratification des traités internationaux entre assemblees, ainsi qu'une implication plus dynamique du pouvoir législatif au niveau des traités.

M. Yaron Pesztat remarque l'absence de la prise en compte dans le rapport fédéral et dans l'avant-projet de plan d'une donnée cruciale en géographie humaine : la concentration urbaine, spécificité majeure du XXème siècle.

M. Fernand Sonck répond qu'effectivement l'avant-projet de Plan fédéral n'aborde pas ce thème ; seul le phénomène de la paupérisation croissante a été abordé. Il reconnaît que ce thème de la concentration urbaine pourrait être ajouté.

II.3.1. **Exposé de M. Grégoire Clerfayt de l'Institut bruxellois pour la gestion de l'environnement**

En préambule à son exposé sur l'avis de l'IBGE, M. Grégoire Clerfayt signale que les plans ont une grande valeur parce qu'ils permettent de clarifier les politiques que les autorités publiques souhaitent mener (bilan ; orientation et priorités ; programmation et moyens d'actions) et participent d'un processus de décision démocratique.

La Région bruxelloise a déjà plusieurs plans (1995 : Plan PRD ; 1997 : Plan IRIS des déplacements ; 1992 et 1998 : Plan Déchets ; 2000 : Plan Bruit). Ils servent à clarifier la politique menée.

Les plans qui ont été élaborés en Région bruxelloise l'ont été par l'Administration, sous la responsabilité du politique qui, in fine, prend les décisions. Les différentes enquêtes publiques ont rendu possible le débat d'idées. La consultation large et le processus d'information ont donné lieu à l'adhésion de la population et à l'adaptation des projets.

L'avant-projet de plan fédéral appelle quelques commentaires .

Au rayon des commentaires positifs, on trouve une volonté de clarté politique, une vision large, certains engagements chiffrés, un processus d'élaboration et d'adoption transparent et ouvert.

Een van de negatieve aspecten is het feit dat dit voorontwerp slechts een raamdocument is, vooral bedoeld voor deskundigen (wegens de geconcentreerde informatie en de terminologie), dat de planning tussen 2000 en 2003 niet precies is, dat er nog beleidskeuzes moeten worden gemaakt, dat het publiek te weinig wordt voorgelicht en te weinig bij een en ander wordt betrokken (men laat het maatschappelijk middenveld te weinig tijd en er zijn te weinig middelen om informatie te verspreiden), dat de bevoegdheden niet voldoende duidelijk worden afgebakend.

In zijn advies aan de Brusselse minister voor Leefmilieu wou het BIM niet verzanden in deskundige beschouwingen of in een institutioneel debat. Het Instituut heeft concrete maatregelen voorgesteld, waarvoor de federale overheid bevoegd is en die het gewestelijk beleid aanzienlijk kunnen ondersteunen. Het BIM heeft de wens geuit dat er gezorgd wordt voor samenhang, coördinatie en transversaliteit op de verschillende beleidsdomeinen, waardoor een goede planning op korte termijn mogelijk wordt en de bevoegdheden beter afgelijnd worden.

De structuren voor coördinatie en participatie moeten meer zijn dan louter structuren voor advies.

Op die beleidsvlakken waarvoor de federale Staat bevoegd is, zoals het beleid voor de nationale luchthaven, moet men zich met de Gewesten bezinnen over de toekomst op middellange en lange termijn, om tegen maart 2001 tot een samenwerkingsakkoord te komen in verband met de nationale luchthaven tussen de federale overheid, het Vlaamse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Dit geldt ook voor de NMBS. Deze maatschappij moet oog hebben voor de leefomgeving en het milieu, door onder andere de geluidsoverlast te bestrijden (kwaliteitsvolle doelstellingen vaststellen op het vlak van de geluidshinder, die voor de buurtbewoners aanvaardbaar zijn, zowel voor nieuwe als voor bestaande infrastructuur).

De federale gebouwen moeten beter in het stedelijk leefmilieu geïntegreerd worden.

De overheid moet zorgen voor duurzame mobiliteit voor het federale personeel: gratis openbaar vervoer, 20% "schone" voertuigen, geleidelijke invoering van carpooling en carsharing, meer thuiswerk, enz.

In zijn advies heeft het BIM ook gewezen op de noodzakelijke herziening van de wet op de milieueffingen (verpakkingen en gevaarlijke producten) en van de regelgeving betreffende de productnormen. De fiscale middelen en de gewestelijke (terugnameplicht, preventieplannen, enz.) en federale (productnormen, heffingen, enz.) regelgevingen moeten worden gecoördineerd.

Par contre, du côté des points négatifs, on peut faire remarquer que cet avant-projet n'est qu'un document-cadre, qu'il est surtout accessible aux spécialistes (en raison de sa densité et de sa terminologie), que la programmation entre 2000 et 2003 n'est pas précise, qu'il nécessite encore des arbitrages politiques, que le processus d'information et d'adhésion est insuffisant (en raison du peu de temps laissé à la société civile et du peu de moyens financiers pour sa diffusion), que l'articulation des compétences n'y est pas assez bien précisée.

L'IBGE, dans son avis au ministre bruxellois de l'environnement, a souhaité éviter le débat d'experts et le débat institutionnel. L'Institut a proposé des mesures concrètes, de compétence fédérale, qui apporteraient une aide significative à la politique régionale. Il souhaite qu'on instaure une cohérence, une coordination et une transversalité dans les politiques qui permettent une programmation effective à court terme et une articulation des compétences.

L'implication des structures de coordination et de participation doit dépasser le simple rôle de consultation.

Dans des politiques où l'Etat fédéral est opérateur, telle que la politique aéroportuaire à Bruxelles-National, il faut engager une réflexion à moyen et long terme avec les Régions et aboutir d'ici mars 2001 à un accord de coopération relatif à Bruxelles-National entre le Fédéral, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

De même pour la SNCB, il faut que cette société incorpore la préoccupation de la qualité de vie et de l'environnement dans ses zones d'intervention, entre autres en matière de lutte contre le bruit (déterminer des objectifs de qualité acoustique acceptables pour les riverains tant pour les nouvelles infrastructures que pour les infrastructures existantes).

Les bâtiments fédéraux doivent être mieux intégrés dans l'environnement urbain.

Les autorités publiques doivent instaurer une mobilité durable du personnel fédéral : abonnement aux transports publics gratuit ; 20% de véhicules "propres" ; instauration progressive de "carpooling" et de "carsharing" ; développement du télétravail ; etc.

Dans son avis, l'IBGE a également mis l'accent sur la nécessaire réforme de la loi sur les écotaxes (emballages et produits dangereux) et de la réglementation sur les normes de produits. Il faut coordonner les outils fiscaux et réglementaires régionaux (obligation de reprise, plans de prévention, etc) et fédéraux (normes de produit, taxes sur le marché, etc).

De heer Grégoire Clerfayt dringt erop aan een gemengde instelling op te richten om het beleid op de verschillende domeinen op elkaar af te stemmen, om de verplichting inzake preventie te stroomlijnen en om voor een gemeenschappelijk platform te zorgen waar men met de privé-sector kan overleggen.

De opbrengst van de milieuheffingen moet gaan naar een fonds voor duurzame ontwikkeling, waarmee milieu-educatie en educatie tot duurzame ontwikkeling aangevoerd kunnen worden.

Het BIM beveelt aan dat de autobelasting binnen twee jaar volledig wordt herzien (men moet het gebruik en niet de aankoop van een auto belasten, men moet rekening houden met de milieu-efficiëntie ervan,...). Dit is ook het standpunt van de werkgroep over de autobelasting die in 1997 door de Interministeriële Conferentie voor het Leefmilieu is opgericht.

Wat het beleid inzake consumptiepatronen betreft, kunnen verschillende pistes worden gevolgd:

- ondersteuning van de initiatieven om de burger rechtstreeks voor te lichten;
- herziening van de labelwetgeving en goedkeuring van een ecologische reclamecode;
- beperking om een aantal producten op de markt te brengen;
- informatie over de resultaten van vergelijkende testen betreffende de milieuprestatie;

Ook op het vlak van energie moet er op de verschillende gezagsniveaus en in verschillende richtingen tot actie worden overgegaan. De Gewesten moeten rationeel en doeltreffend energieverbruik, en warmtekrachtkoppeling aanmoedigen. De federale wetgeving moet worden herzien (wet van 29 juli 1993 tot instelling van een bijdrage op de energie en van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteits- en gasmarkt). Er moet tenslotte gezorgd worden voor een heffing die naar de Gewesten moet gaan.

II.3.2. *Gedachtewisseling*

De heer Alain Adriaens vraagt of andere besturen dan het BIM een advies hebben uitgebracht.

Mevrouw Evelyne Huytebroeck sluit zich bij deze vraag aan en vraagt of bijvoorbeeld de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een advies heeft uitgebracht.

De heer Grégoire Clerfayt antwoordt dat de federale regering de minister-voorzitter van elk Gewest om advies

M. Grégoire Clerfayt insiste sur le besoin de créer une institution mixte pour intégrer les politiques, rationaliser les obligations de prévention et instaurer un lieu commun de débat avec le secteur privé.

Enfin, l'affectation du produit de l'éco-fiscalité à un fonds pour le développement durable favoriserait l'éducation à l'environnement et au développement durable.

L'IBGE recommande une réforme complète de la fiscalité automobile dans les deux ans (taxer l'usage et non plus l'acquisition d'un véhicule, prise en compte de l'efficience environnementale, ...) comme le préconisait le groupe de travail sur la fiscalité automobile mis sur pied en 1997 par la Conférence interministérielle de l'environnement.

En matière de politiques de consommation, plusieurs pistes sont à suivre:

- soutien aux initiatives d'information directe du citoyen;
- révision de la législation sur les labels et adoption d'un code de publicité écologique;
- restriction à la mise sur le marché de certains produits;
- information sur les résultats des tests de comparaison des performances environnementales;

Quant à l'énergie, il faut œuvrer également à différents niveaux de pouvoirs et dans plusieurs directions; les Régions doivent encourager l'URE, l'efficacité énergétique et la cogénération. Il faut réviser la législation fédérale (loi du 29 juillet 1993 sur les taxes énergétiques et du 29 avril 1999 sur le marché de l'électricité et du gaz) et autoriser un mécanisme de prélèvement à destination des Régions.

II.3.2. *Echange de vues*

M. Alain Adriaens demande si d'autres administrations que l'IBGE ont émis un avis.

Mme Evelyne Huytebroeck appuie cette question et demande si par exemple le Conseil économique et social de la Région de Bruxelles-Capitale a été saisi et s'est prononcé.

M. Grégoire Clerfayt répond que le ministre-président de chaque Région a été sollicité par le gouvernement

heeft gevraagd. Hij weet dat in Brussel de heer Jacques Simonet een advies heeft gevraagd aan de heer Didier Gosuin, die op zijn beurt het BIM om advies heeft gevraagd. Hij weet niet of er andere besturen geraadpleegd werden.

De heer Yaron Pesztat meent dat mobiliteit en ruimtelijke ordening nauw met elkaar verbonden zijn. Hij vraagt waarom het BIM niet op dit probleem heeft gewezen, dat in punt 363 van de tekst van het voorontwerp van federaal plan aangesneden wordt.

De heer Grégoire Clerfayt antwoordt dat het voorontwerp van federaal plan binnen de federale bevoegdheden moet blijven en dat het BIM van zijn kant zijn gewestelijke bevoegdheden niet te buiten mag gaan.

Het BIM heeft echter gereageerd op bepaalde problemen die bijna niet of slecht behandeld werden door de federale overheid.

De heer Yaron Pesztat stelt vast dat er dus een “no man’s land” is, dat het beleid van de federale overheid, dat van de gewesten en dat van de gemeenschappen niet op elkaar aansluiten en dat dit ook geldt voor het regionaal beleid van de verschillende gewesten. Dit komt sterk tot uiting bij een aangelegenheid zoals mobiliteit, waarvoor de verschillende gezagsniveaus bevoegd zijn.

Het verbaast mevrouw Sfia Bouarfa dat het BIM niet over het GewOP heeft gesproken, dat toch een belangrijk middel voor duurzame ontwikkeling is.

De heer Grégoire Clerfayt vindt deze vraag politiek geladen en wil er niet rechtstreeks op antwoorden: het komt de gewestelijke instanties toe om te beslissen of en hoe het nieuwe GewOP moet aansluiten op het voorontwerp van Federaal Plan inzake Duurzame Ontwikkeling.

Mevrouw Julie de Grootte vindt dat uit de uiteenzetting blijkt dat bepaalde keuzes zeer moeilijk zijn. Volgens haar heeft het BIM zich iets te veel op zijn taak geconcentreerd: het Instituut heeft het onderwerp “armoede” niet aangekaart.

Zij meent dat het Parlement moet beslissen welke onderwerpen het belangrijkste zijn.

II.4.1. Uiteenzetting door de heer Jean-Pascal van Ypersele de Strihou, hoogleraar aan het Instituut d’astronomie en de géophysique van de UCL

De heer Jean-Pascal van Ypersele de Strihou toont met transparanten dat de wetenschappers heden ten dage erkennen dat de mens een merkbare invloed op het klimaat heeft, met andere woorden dat de activiteiten van de mens - en

fédéral. A Bruxelles, il sait que M. Jacques Simonet a demandé un avis à M. Didier Gosuin, celui-ci ayant à son tour sollicité l'IBGE. Il ignore si d'autres administrations ont été consultées.

M. Yaron Pesztat est d'avis que la mobilité et l'aménagement du territoire sont très liés. Il demande pourquoi l'IBGE n'a pas relevé ce problème, abordé au point 363 du texte de l'avant-projet fédéral.

M. Grégoire Clerfayt répond que l'avant-projet de Plan fédéral doit se limiter aux compétences fédérales et que l'IBGE de son côté doit se cantonner dans les compétences régionales.

Ceci étant, l'IBGE a cependant réagi à certains problèmes peu ou mal traités aujourd'hui par le pouvoir fédéral.

M. Yaron Pesztat constate qu'il y a donc un "no man's land" et qu'un réel problème d'articulation entre les politiques fédérales, régionales et communautaires, ainsi qu'entre les politiques régionales des différentes Régions se pose. C'est particulièrement visible dans un thème comme celui de la mobilité, qui est une compétence éclatée entre les différents niveaux de pouvoir.

Mme Sfia Bouarfa s'étonne de ce que l'IBGE n'ait pas parlé du PRD, qui est pourtant un instrument important de développement durable.

M. Grégoire Clerfayt ne souhaite pas répondre directement à cette question, qu'il estime de nature politique : il appartient aux instances régionales de décider si et comment le nouveau PRD doit s'articuler avec l'avant-projet de Plan fédéral de développement durable.

Mme Julie de Grootte estime que l'exposé a montré les difficultés de certains arbitrages. Il lui semble que l'IBGE s'est un peu trop focalisé sur son rôle : l'Institut n'a pas abordé le thème de la pauvreté.

Elle estime que c'est au Parlement de choisir les thèmes jugés les plus importants.

II.4.1. Exposé de M. Jean-Pascal van Ypersele de Strihou, professeur à l'Institut d'astronomie et de géophysique de l'UCL

M. Jean-Pascal van Ypersele de Strihou montre à l'aide de transparents que les scientifiques reconnaissent aujourd'hui une influence perceptible de l'homme sur le climat global, autrement dit que l'on peut observer l'impact

derhalve de broeikasgassen - gevolgen hebben voor het klimaat van deze eeuw.

De heer Jean-Pascal van Ypersele de Strihou herinnert eraan dat de klimatologen al jaren de aandacht vestigen op de gevaarlijke concentratie van koolstofdioxide, die fors is toegenomen wegens de activiteiten van de mens en de verbranding van fossiele brandstoffen.

Men gaat ervan uit dat er jaarlijks vijftiwintig miljard ton CO₂ in de atmosfeer wordt uitgestoten en dat de CO₂-concentratie in de atmosfeer zeer hoge waarden bereikt.

CO₂ is een broeikasgas dat de afkoeling verhindert en wordt beschouwd als de hoofdoorzaak voor de algemene opwarming van het klimaat. Het klimaat is de afgelopen vijftig jaar veel sneller opgewarmd dan tijdens de vorige tienduizend jaar. Het staat nagenoeg vast dat de opwarming zal voortgaan zonder dat men met zekerheid er de omvang en alle mogelijke gevolgen van kent.

De temperatuur van de aarde zal tussen 2000 en 2100 waarschijnlijk met 1° tot 3,5° Cels. toenemen.

De exacte stijging hangt af van de emissiehoeveelheid van gassen, die zelf afhangt van het beleid dat gevoerd wordt of zal worden. De wetenschappelijke onzekerheid is van dien aard dat men nog niet over referentiewaarden beschikt die het mogelijk maken om de mogelijkheden van aanpassing aan de opwarming exact te evalueren.

De heer Jean-Pascal van Ypersele de Strihou legt met voorbeelden uit dat zelfs een beperkte opwarming van 2 tot 4° Cels. grote veranderingen op aarde zal veroorzaken.

Met behulp van transparanten behandelt de spreker het Protocol van Kyoto en het kaderverdrag inzake klimaatveranderingen. Een reeks landen moet het verdrag nog ratificeren, terwijl het in het jaar 2000 van kracht moest worden.

Dit Protocol heeft tot doel een leefbaar klimaat te behouden door met name de emissie van schadelijke gassen te verminderen.

In het Protocol wordt ervan uitgegaan dat de industrielanden en de ontwikkelingslanden een gemeenschappelijke, maar gedifferentieerde verantwoordelijkheid hebben (de industrielanden zijn verantwoordelijk voor 80 % van de emissies van schadelijke gassen en de ontwikkelingslanden voor de overige 20 %).

Hij herinnert eraan dat de broeikasgassen, ook al is de oorzaak ervan weggenomen, vijftig tot honderd jaar na de emissie in de atmosfeer blijven hangen.

des activités humaines - dès lors des gaz à effet de serre - sur le climat de ce siècle.

M. Jean-Pascal van Ypersele de Strihou rappelle que les climatologues attirent l'attention depuis des années sur le danger de l'accumulation de dioxyde de carbone qui s'est fortement accrue en raison des activités humaines et de la combustion de combustibles fossiles.

Actuellement, on estime que vingt-cinq milliards de tonnes de CO₂ sont envoyées chaque année dans l'atmosphère et que la concentration de CO₂ dans l'atmosphère a atteint des valeurs très élevées.

Le CO₂ qui est un gaz à effet de serre (qui piège la chaleur), est considéré comme le principal responsable du réchauffement général du climat. Le climat s'est réchauffé durant ces cinquante dernières années beaucoup plus vite que pendant les dix mille dernières années. Il est quasi certain que le réchauffement va se poursuivre sans pour autant qu'on en connaisse avec certitude l'ampleur et tous les impacts possibles.

On estime l'augmentation globale probable à une fourchette comprise entre 1 et 3,5°C entre 2000 et 2100.

L'augmentation exacte dépendant des scénarios d'émissions de gaz, lesquels dépendent eux-mêmes des politiques qui sont ou seront menées, l'incertitude scientifique est telle qu'on ne dispose pas encore des références qui permettraient d'évaluer avec précision les possibilités d'adaptation au réchauffement.

M. Jean-Pascal van Ypersele de Strihou explique, exemples à l'appui, qu'un réchauffement même limité à 2 ou 4°C induira à la surface de la terre des changements très importants.

A l'aide de transparents, l'orateur aborde le Protocole de Kyoto ainsi que la convention-cadre sur les changements climatiques. Une série de ratifications manque encore alors que le Protocole de Kyoto devait entrer en vigueur en l'an 2000.

L'objectif de ce Protocole est de préserver un climat viable, notamment en réduisant les émissions de gaz à effet de serre.

Le Protocole pose également le principe de la responsabilité commune mais différenciée des pays selon qu'ils sont industrialisés ou en voie de développement (il faut savoir que 80% des émissions perturbatrices du climat sont dues aux pays industrialisés, les 20% restants étant dues aux pays en voie de développement).

Il rappelle que les gaz à effet de serre, même si leur source est stoppée, persistent dans l'atmosphère pendant cinquante à cent ans après leur émission.

De industrielanden moeten hun gemiddelde emissie met minstens 5 % verminderen in de periode 2008-2012. Hij benadrukt dat Europa zich verbonden heeft tot een vermindering van 8%, terwijl zijn totale emissie twee keer lager ligt dan die van Amerika. De Verenigde Staten hebben zich verbonden tot een vermindering van 7 %. Rusland is geen enkele verbintenis aangegaan.

De heer Jean-Pascal van Ypersele de Strihou behandelt de maatregelen die in het Protocol van Kyoto overwogen worden. Het Protocol bepaalt dat de industrielanden in verschillende domeinen een reeks maatregelen moeten uitwerken en toepassen om die doelstelling te halen, zoals rationeel energiegebruik, hernieuwbare energie, duurzame mobiliteit om de economische doeltreffendheid en de milieuefficiëntie van het vervoer te verbeteren, fiscale maatregelen, maatregelen inzake afvalbeheer (methaanemissies), ...

Het Protocol van Kyoto beveelt eveneens aan dat de verschillende gezagsniveaus samenwerken en hun beleid coördineren, wat natuurlijk van toepassing is op het federale België. Deze aanbeveling geldt ook voor de verschillende landen, waarbij de nadelige gevolgen voor de ontwikkelingslanden zoveel mogelijk beperkt moeten worden.

De heer Jean-Pascal van Ypersele de Strihou toont op een transparant de curve van de emissies in miljarden tonnen koolstof. In 1990 werden die emissies becijferd op 4,6 miljard ton (te vermenigvuldigen met 3,7 om de tonnen CO₂ te berekenen). Van 1990 tot 1995 is een zekere daling vastgesteld die hoofdzakelijk te wijten is aan de economische evolutie in Oost-Europa. Onder overigens gelijkblijvende omstandigheden zullen die emissies in 2000 met 5 % stijgen, hoewel men zich in Río had voorgenomen om de koolstofemissies in het jaar 2000 te stabiliseren, en wordt voor het jaar 2010 een stijging van 20 % verwacht, terwijl het Protocol van Kyoto in een daling van 5 % voorzagt!

De spreker toonde deze grafiek niet alleen om de Brusselse parlementsleden te alarmeren, maar ook om de beweringen dat de resultaten van Kyoto niet veel voorstellen te relativiseren. Het Protocol van Kyoto bepaalt dat de CO₂-emissies in België tegen de periode 2008-2012 met 7,5 % moeten afnemen.

Na de verschillende internationale vergaderingen werden er in België verschillende teksten uitgewerkt, met name in 1994 het nationale programma inzake de vermindering van de CO₂-uitstoot, dat maatregelen bevatte voor het verbruik, het transport, de industrie en de productie van elektriciteit. Er moet echter worden vastgesteld dat een groot deel van die maatregelen nooit uitgevoerd werd. Bijgevolg wijken de emissies van broeikasgassen steeds meer af van de voorzichtige doelstellingen die in Río afgesproken werden en is er nog veel werk voor de boeg om de verbintenissen van het Protocol van Kyoto na te leven.

Les pays industrialisés doivent réduire pour la période 2008-2012 leurs émissions moyennes de gaz d'au moins 5%. Il souligne que l'Europe s'est engagée à émettre 8% en moins alors que ses émissions sont globalement deux fois moindres que les émissions américaines, que les Etats-Unis se sont engagés à émettre 7% de moins et que la Russie ne s'est engagée à rien.

M. Jean-Pascal van Ypersele de Strihou aborde les mesures envisagées dans le Protocole de Kyoto. Le Protocole prévoit que les pays industrialisés doivent élaborer et appliquer une série de mesures dans différents domaines pour parvenir à cet objectif de réduction. Parmi celles-ci, on distingue une plus grande efficacité énergétique, l'utilisation d'énergies renouvelables, une mobilité durable pour améliorer l'efficacité économique et l'efficacité environnementale des transports, des mesures dans le domaine de la fiscalité, de la gestion des déchets (émissions de méthane), ...

Le Protocole de Kyoto recommande également la coopération et la coordination entre les différents niveaux de pouvoirs, ce qui peut évidemment être transposé au niveau de la Belgique fédéralisée. Cela vaut également entre les pays tout en essayant de limiter les effets néfastes sur les pays en voie de développement.

M. Jean-Pascal van Ypersele de Strihou montre par un transparent la courbe d'émissions en milliards de tonnes de carbone. En 1990, ces émissions se chiffraient à 4,6 milliards de tonnes (à multiplier par 3,7 pour obtenir les tonnes de CO₂). De 1990 à 1995, on constate une certaine diminution due essentiellement à l'évolution de l'économie des pays de l'Est. Toutes choses étant égales par ailleurs, on constate que pour 2000 l'augmentation de ces émissions sera de 5% alors qu'à Río on avait prévu de stabiliser les émissions de carbone en l'an 2000 et les tendances projetent pour l'an 2010 une augmentation de 20%, alors que le Protocole de Kyoto prévoit une diminution de 5%!

Si l'orateur a montré ce graphique, c'est non seulement pour alerter les parlementaires bruxellois mais également pour relativiser les affirmations qui disent que les acquis de Kyoto ne représentent pas grand-chose. Le Protocole de Kyoto prévoit que les émissions belges de CO₂ doivent diminuer de 7,5% d'ici à la période 2008-2012 par rapport à 1990.

Suite aux différentes réunions internationales, plusieurs textes ont été élaborés en Belgique, notamment le programme national de réduction des émissions de CO₂ en 1994 qui prévoyait des mesures tant au niveau de la consommation, du transport, de l'industrie que de la production d'électricité. Cependant, il faut bien constater qu'une bonne partie de ces mesures n'a jamais été mise en œuvre. Dès lors, la tendance observée en matière d'émissions de gaz à effet de serre fait qu'on s'écarte de plus en plus des objectifs timides qui avaient été établis à Río et qu'il faudra aller encore beaucoup plus loin pour respecter les engagements pris dans le Protocole de Kyoto.

Er zij bovendien op gewezen dat de emissies van schadelijke gassen nog zullen moeten verminderen als de doelstellingen van Kyoto bereikt zijn. Volgens de deskundigen, onder wie de klimatologen, zouden de emissies van broeikasgassen in de industrielanden in 2050 gehalveerd moeten worden opdat de ecosystemen zich vanzelf aan de klimaatveranderingen zouden aanpassen. De heer Jean-Pascal van Ypersele de Strihou wil de parlementsleden niet de les spellen, maar benadrukt dat er nog heel wat werk voor de boeg is en dat het beleid inzake mobiliteit, industrie en energieverbruik grondig gewijzigd moet worden.

In 1998 somde de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (FRDO) in een advies over de tenuitvoerlegging van het Protocol van Kyoto de belangrijkste redenen op voor het mislukken van het beleid dat in het verleden werd gevoerd. Men zou dit advies er opnieuw op moeten naslaan om niet in de fouten van het verleden te vervallen. De eerste vaststelling was dat er geen politieke wil is om de zaken te veranderen, er niet genoeg menselijke middelen en geld zijn, de bevoegdheden versnipperd zijn en het klimaatbeleid onvoldoende meespeelt in de andere aspecten van het beleid. De heer Jean-Pascal van Ypersele de Strihou geeft toe dat het moeilijk zou zijn om de federale en gewestelijke instanties of zelfs de burgers bewust te maken van de klimaatveranderingen. Daarom is het cruciaal dat die gegevens in alle aspecten van het beleid geïntegreerd worden, opdat daarmee rekening kan worden gehouden. De verschijnselen in Zuid-Afrika, in Australië, in Bangladesh en in Venezuela (10.000 tot 20.000 doden in december) zouden kunnen verband houden met het broeikas-effect. Met die vermoedens in verband met de huidige klimaatstoringen moet rekening worden gehouden in het beleid dat gevoerd wordt om tegemoet te komen aan de andere bekommelingen van de huidige bevolking en van de komende generaties. Men moet voor ogen houden dat een beleid van duurzame ontwikkeling gevolgen zal hebben voor de luchtverontreiniging, voor de gezondheid van de mens en ook voor de klimaatveranderingen. Als de problemen niet meer afzonderlijk, maar als een geheel aangepakt worden en daarbij samengewerkt wordt, zou men veel positievere resultaten halen.

De heer Jean-Pascal van Ypersele de Strihou stelt vast dat er tot nu toe geen periodieke evaluatie is van de toegepaste maatregelen en van het gevoerde beleid, onder meer van het Plan van 1994. Met regelmatige evaluaties hadden de acties die jaarlijks gevoerd moeten worden, bijgestuurd kunnen worden.

In het najaar 1999 heeft de FRDO twee adviezen uitgebracht ter aanvulling van het advies van 1998 over het Protocol van Kyoto. Het ene advies vervolledigt het eerste advies over het Protocol van Kyoto over de fiscaliteit in het kader van het klimatologisch beleid en het andere advies gaat over de flexibiliteitsmechanismen van het Protocol van Kyoto.

De plus, il faut savoir qu'une réduction des émissions néfastes sera encore nécessaire bien au-delà des objectifs poursuivis à Kyoto. Si on écoute les experts, dont les climatologues, pour que les écosystèmes s'adaptent de manière naturelle aux changements climatiques, il faudrait qu'en 2050 les émissions de gaz à effet de serre des pays industrialisés diminuent de 50%. Sans vouloir donner de leçon aux parlementaires, M. Jean-Pascal van Ypersele de Strihou se permet de souligner qu'il faut encore parcourir beaucoup de chemin et modifier largement les politiques menées tant en matière de mobilité qu'au niveau de l'industrie et de la consommation énergétique.

En 1998, dans un avis du Conseil fédéral du développement durable à propos de la mise en œuvre du Protocole de Kyoto, le CFDD énumérait les raisons principales de l'échec des politiques menées dans le passé. Il serait utile de se pencher sur cet avis pour ne pas commettre les mêmes erreurs que par le passé. Le premier constat visait le manque de volonté politique de changer les choses, le manque de moyens tant en ressources humaines qu'en matière de budgets, la dispersion des compétences et le manque d'intégration de la politique climatique dans les autres politiques. M. Jean-Pascal van Ypersele de Strihou reconnaît qu'il serait difficile de mobiliser les politiques fédérale et régionales ou même les citoyens sur les changements climatiques; c'est pour cela qu'il est crucial d'incorporer ces données de manière transversale dans toutes les politiques pour en tenir compte. Les événements climatiques en Afrique australe, en Australie, au Bangladesh ainsi qu'au Venezuela (10 à 20.000 morts au mois de décembre 1999) pourraient être liés à l'effet de serre. Ces soupçons liés aux perturbations climatiques d'aujourd'hui doivent être incorporés dans les politiques menées pour répondre aux autres préoccupations des populations d'aujourd'hui ainsi que des générations à venir. Il faut garder à l'esprit que si on mène une politique de mobilité durable, cela aura des effets sur la pollution de l'air, sur la santé humaine et également sur les changements climatiques. En décloisonnant les problématiques et en effectuant des synergies, on obtiendrait des résultats bien plus positifs qu'en agissant dans un domaine à la fois.

Jusqu'à présent M. Jean-Pascal van Ypersele de Strihou constate un manque d'évaluation périodique des mesures et des politiques menées, entre autres du Plan de 1994. Des évaluations régulières auraient permis de corriger les actions à mener chaque année.

A l'automne 1999, le CFDD a remis deux avis complémentaires à celui de 1998 sur le Protocole de Kyoto, l'un qui prolonge ce premier avis sur le Protocole de Kyoto sur la fiscalité dans le cadre de la politique climatique et le deuxième sur les mécanismes de flexibilité du Protocole de Kyoto.

De Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling bereidt zijn advies over het voorontwerp van Federaal Plan inzake Duurzame Ontwikkeling voor. Het zal begin april uitgebracht worden. De heer Jean-Pascal van Ypersele de Strihou kan nu al zeggen dat dit advies benadrukt dat het transport-, het energie-, het werkgelegenheids- en het gezondheidsbeleid op elkaar afgestemd moeten worden. Hij herinnert eraan dat een van de voorstellen inzake energiebelasting erin bestaat die ontvangsten te gebruiken om de sociale lasten die op de werkgelegenheid wegen te verminderen. In dat advies zal de FRDO een plan inzake ozon in de troposfeer, een plan inzake de duurzame mobiliteit en een plan inzake de klimaatwijzigingen aankondigen. Er zal met de verschillende Gewesten en Gemeenschappen grondig overleg gepleegd moeten worden over die verschillende plannen, want hun beleid moet geïntegreerd worden met zoveel mogelijk overleg en coördinatie.

De heer Jean-Pascal van Ypersele de Strihou onderstreept ook dat de Gewesten de internationale onderhandelingen over de klimaatveranderingen moeten bijwonen. Hij heeft nog nooit een vertegenwoordiger van het Brussels Gewest gezien op de jaarlijkse wereldconferenties over de klimaatveranderingen. Er is vaak een vertegenwoordiger van het Vlaamse Gewest, maar zelden een vertegenwoordiger van het Waalse Gewest. De aanwezigheid op die jaarlijkse conferenties is niet zo zeer belangrijk om de onderhandelingen te kunnen beïnvloeden, maar meer omdat er in de wandelgangen heel wat informatie wordt verstrekt, wat kan bijdragen tot een interessante uitwisseling van ervaringen.

Hij wijst erop dat er een vereniging voor de steden voor de bescherming van het klimaat - ICLEI - is opgericht. Zij groepeerde de steden die besloten hebben om hun eigen doelstellingen voor de reductie van broeikasgassen na te streven. Er zijn nog geen Belgische steden bij deze vereniging aangesloten.

Volgens de heer Jean-Pascal van Ypersele de Strihou zou België, dat in het tweede semester 2001 voorzitter van de Europese Raad is, van de gelegenheid gebruik kunnen maken om invloed uit te oefenen op de nieuwe conferentie van de partijen die in het najaar 2001 zal plaatshebben, en om het verband te leggen tussen klimaatveranderingen, milieu, economie en duurzame ontwikkeling.

Ten slotte wenst de heer Jean-Pascal van Ypersele de Strihou geen overzicht te geven van de mogelijke acties, want daarvoor is de politiek bevoegd. Er moeten echter maatregelen genomen worden zowel op het vlak van mobiliteit als van energiebesparing in de woningen, enz.

Er moet rekening gehouden worden met de langetermijngevolgen van de politieke beslissingen die op korte termijn genomen worden, want, zoals hij erin het begin van zijn uiteenzetting aan herinnerde, de emissies van CO₂ veroorzaken concentraties van verontreinigende stoffen. Dit betekent dat, ook al wordt de oorzaak weggenomen, de

Le Conseil fédéral du développement durable prépare son avis sur l'avant-projet de Plan fédéral de développement durable ; il sera remis début avril. D'ores et déjà M.

met en exergue l'importance de l'intégration des différentes politiques menées en matière de transports, d'énergie, d'emploi, de santé. M. Jean-Pascal van Ypersele de Strihou rappelle qu'une des propositions en matière de fiscalité sur l'énergie est d'utiliser ces recettes pour diminuer les charges sociales qui pèsent sur l'emploi. Dans cet avis, le CFDD annoncera un plan sur l'ozone troposphérique, un plan sur la mobilité durable et un plan sur les changements climatiques. Ces différents plans nécessiteront une concertation approfondie avec les différentes Régions et Communautés car ces politiques sont à mener de manière imbriquée, avec un maximum de concertation et de coordination.

M. Jean-Pascal van Ypersele de Strihou souligne également l'intérêt que les Régions soient présentes lors des négociations internationales notamment sur les changements climatiques. M. Jean-Pascal van Ypersele de Strihou n'a jamais vu de représentant de la Région bruxelloise lors des conférences annuelles mondiales sur les changements climatiques ; souvent il y a un représentant flamand, rarement un représentant wallon. Il faut savoir que ces conférences annuelles ne sont pas tellement importantes pour essayer d'influer sur les négociations, mais plus parce que beaucoup d'informations circulent en marge de celles-ci et que cela peut donner lieu à un échange fructueux d'expériences.

Il signale qu'une association des villes pour la protection du climat - ICLEI - s'est constituée. Elle rassemble les villes qui ont décidé d'avoir leurs propres objectifs de réduction d'émissions de gaz à effet de serre. Cette association ne comprend pas encore de villes belges.

Selon M. Jean-Pascal van Ypersele de Strihou, la Belgique pourrait mettre à profit l'exercice de la présidence du Conseil européen au deuxième semestre de 2001 pour influencer sur la nouvelle Conférence des Parties qui aura lieu en automne 2001 et établir le lien entre les changements climatiques, l'environnement, l'économie et le développement durable.

Enfin, M. Jean-Pascal van Ypersele de Strihou ne souhaite pas passer en revue les actions qui peuvent être menées car cela relève du pouvoir politique, mais des mesures sont à prendre tant en matière de mobilité que dans les économies d'énergie au niveau résidentiel, etc.

L'important est de prendre en compte les conséquences à long terme des décisions politiques qui sont prises à court terme, car comme il l'a rappelé en début d'exposé, les émissions de CO₂ provoquent une pollution qui s'accumule, c'est-à-dire que, même si la source est coupée, la pollution ne s'arrête pas. Les décisions prises aujourd'hui peuvent

verontreiniging niet ophoudt. De beslissingen van vandaag kunnen vijftig tot honderd jaar later gevolgen hebben voor het klimaat. Het energieverbruik in de gebouwen draagt bij tot de emissies van broeikasgassen gedurende tientallen jaren.

III. Voorstel van aanbevelingen aan de [Brusselse Hoofdstedelijke] Regering in verband met het voorontwerp van federaal plan inzake duurzame ontwikkeling

Een eerste voorstel van aanbevelingen is opgesteld aan de hand van een werkdocument van de heer François Roelants du Vivier en mevr. Evelyne Huytebroeck.

Na de bespreking in de werkgroep is beslist om eensgezind een voorstel van aanbevelingen op te stellen rekening houdend met de voorstellen van de verschillende democratische fracties.

«De Brusselse Hoofdstedelijke Raad,

- kennis genomen hebbend van het voorontwerp van federaal plan inzake duurzame ontwikkeling 2000-2003 [opgesteld door de Interdepartementale Commissie Duurzame Ontwikkeling (ICDO) ;
- bevestigend het belang van het opstellen van een ontwerp van duurzame ontwikkeling, waarbij zowel de doelstellingen van waardigheid, sociale rechtvaardigheid en kwaliteit van de leefomgeving nagestreefd worden, staat des te meer achter deze prioriteit omdat die uitgaat van het concept van geïntegreerde ontwikkeling zoals opgenomen in de doelstellingen van het gewestelijk ontwikkelingsplan (GewOP), een stads- en levensproject voor alle burgers ;
- gezien de noodzakelijke complementariteit tussen de acties en het beleid die op federaal, gewestelijk en lokaal vlak gevoerd worden met het oog op de duurzame ontwikkeling ; eraan herinnerend dat er in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, naast het GewOP, plannen bestaan die ook belangrijke beleidskeuzes op gewestelijk of gemeentelijk vlak omschrijven in de meest uiteenlopende domeinen ;
- wensend zijn bijdrage te leveren tot de federale inspanning inzake duurzame ontwikkeling door middel van concrete voorstellen in het kader van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, een stadsgewest dat te maken krijgt met specifieke problemen inzake ontwikkeling en beheer van grote stadsgehelen ;

avoir des conséquences climatiques cinquante à cent ans plus tard. La consommation d'énergie dans les bâtiments contribue aux émissions de gaz à effet de serre pendant des dizaines d'années.

III. Proposition de recommandations au Gouvernement [de la Région de Bruxelles-Capitale] relatives à l'avant-projet de plan fédéral pour un développement durable

Une première proposition de recommandations a été élaborée sur base d'un document de travail de M. François Roelants du Vivier et de Mme Evelyne Huytebroeck.

Après discussion en groupe de travail, il a été décidé qu'une proposition de recommandations consensuelle soit élaborée en y incorporant les propositions des différents groupes démocratiques.

Cela a donné lieu au texte intégré qui suit:

«Le Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale,

- ayant pris connaissance de l'avant-projet de plan fédéral pour un développement durable 2000-2003, élaboré par la Commission interdépartementale du développement durable (CIDD) ;
- affirmant l'importance qu'il y a à élaborer un projet de développement durable visant à atteindre à la fois des objectifs de dignité, de justice sociale et de qualité de l'environnement, souscrit d'autant plus à cette préoccupation qu'elle procède de l'approche de développement intégré tel que soutenu dans les objectifs du Plan Régional de Développement (PRD), projet de ville et de vie pour tous les citoyens ;
- considérant la nécessaire complémentarité des actions et politiques menées aux niveaux fédéral, régional et local dans la perspective du développement durable ; et rappelant qu'outre le PRD, il existe en Région bruxelloise des plans qui définissent autant de grandes orientations politiques au niveau régional ou communal et ce dans les domaines les plus divers ;
- désireux d'apporter sa contribution à l'effort fédéral par des propositions concrètes s'inscrivant dans le contexte de la Région de Bruxelles-Capitale, Ville-Région confrontée à des problématiques spécifiques liées au développement et à la gestion de grands pôles urbains ;

- van mening dat het plan de fundamentele problemen van de mensheid moet behandelen in het kader van een allesomvattende visie en op lange termijn inzake de duurzame ontwikkeling ; wenst dat bepaalde problemen grondiger onderzocht worden en dat er duidelijkheid komt omtrent de maatregelen om de doelstelling te bereiken en om een tijdschema op te stellen. De Raad betreurt dat een aantal punten niet in overeenstemming zijn met de doelstelling van het document ;
- gezien de noodzaak om tegemoet te komen aan de noden van de Brusselaars inzake duurzame ontwikkeling, in het bijzonder die van de kansarmen en de zwaksten die talrijk zijn in een stad, met bijzondere aandacht voor de geluidshinder, de congestie van het verkeer, de luchtvervuiling en de gevolgen ervan voor de gezondheid, en het beleid inzake rationeel energiegebruik ;
- overwegende dat het plan van duurzame ontwikkeling een basisdocument is dat, gezien zijn onderwerp, namelijk het voortzetten van een geïntegreerd beleid, de keuze van prioriteiten en het opstellen van een tijdschema vereist ;

beveelt de Brusselse Hoofdstedelijke Regering aan om in haar advies dat zij over het voorontwerp van federaal plan inzake duurzame ontwikkeling zal uitbrengen, de volgende verzoeken op te nemen :

I. Inzake wijziging van consumptiepatronen en productiewijzen :

- wijst erop dat het voorontwerp van plan beperkt blijft tot de eindconsumptie, te weten die van de gezinnen en van de openbare besturen. Er wordt niets gezegd over de industriële consumptie en die van de tertiaire sector. Het BIM heeft een ecodynamisch bedrijfsconcept ontwikkeld dat als model kan dienen voor heel het land en in het plan als voorbeeld kan worden gesteld.

II. Inzake armoede, sociale uitsluiting en werkgelegenheid :

- betreurt dat er in een dergelijk document een natuurlijk en systematisch verband gelegd wordt tussen de staat van de armoede en de criminaliteit, o.a. door in dit hoofdstuk de veiligheidscontracten en de justitiehuisen op te nemen ;
- wenst dat rekening gehouden wordt met de aanbevelingen van de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie in het kader van de (in principe jaarlijkse) besprekingen van de verslagen over de staat van de armoede, in het bijzonder met de aanbevelingen inzake de opdrachten van de

- estimant que le plan aborde des problématiques fondamentales pour l'humanité qui nécessitent une vision globale et à long terme du développement durable, il souhaite une analyse plus approfondie de certains problèmes et la clarification des mesures préconisées tant du point de vue de l'objectif à atteindre que de leur programmation dans le temps, et regrette qu'un certain nombre de points soient sans objet avec la finalité du document ;
- considérant la nécessité de répondre aux besoins des Bruxellois en matière de développement durable, plus particulièrement ceux des plus démunis et des plus faibles nombreux en milieu urbain, avec un intérêt particulier aux nuisances dues au bruit, à la congestion automobile, à la pollution atmosphérique et son impact sur la santé, ainsi que la politique d'utilisation rationnelle de l'énergie ;
- considérant que le plan de développement durable est un document de référence, qui nécessite de par son objet même, à savoir la poursuite d'une politique intégrée, le choix de priorités et une programmation dans le temps ;

recommande au Gouvernement bruxellois d'intégrer dans l'avis qu'il formulera sur l'avant-projet de plan fédéral pour un développement durable, les demandes suivantes :

I. En matière de production consommation responsable

- constate que l'avant-projet se limite à aborder la consommation finale, à savoir celle des ménages et celles des administrations publiques; rien n'est dit sur la consommation industrielle et celle du secteur tertiaire; l'IBGE a développé un concept d'entreprise éco-dynamique qui pourrait servir de modèle à l'ensemble du pays et figurer dans le plan comme modèle à promouvoir ;

II. En matière de lutte contre la pauvreté, l'exclusion sociale et en matière d'emploi

- streeks betrokken bevolkingsgroepen als aan de maatschappelijke werkers en andere openbare en privé-tussenpersonen die de bevolking kunnen helpen om haar rechten uit te oefenen ;
- de samenwerking met en tussen de Gewesten bevorderen om de intermediaire doelstellingen in verband met de geleidelijke vermindering van de armoede te bereiken zoals die in het ontwerp van plan vermeld zijn, en zorgen voor de ondersteuning van de gewestelijke ontwikkeling van diensten voor schuldbemiddeling ;
 - het vermogen van de mensen, in het bijzonder van de kansarmen, verbeteren om eigen keuzes te maken en zelf hun noden te bepalen. Zo zou de concrete uitoefening van het burgerschap via het nationale, gewestelijke en lokale overleg over de armoede, de sociale uitsluiting en de duurzame ontwikkeling, zodanig georganiseerd moeten worden dat de doelgroepen bereikt worden met aangepaste communicatie- en informatiemiddelen ;
 - vraagt dat de administratieve regels en procedures vereenvoudigd worden, in samenwerking met de vertegenwoordigers van de maatschappelijk werkers en de doelgroepen (zie de toegang tot de energielevering, de VIHT's, de steun voor de werkgelegenheid en de toegang tot de opleidingen, de toegang tot de sociale huisvesting, enz) ;
 - vraagt een evaluatie te maken van de initiatieven inzake de toegang tot de arbeidsmarkt en de opleiding, in het bijzonder voor de jongeren. Die jongeren moeten het eerst in aanmerking komen voor sociale clausules in de overheidsopdrachten ;

III. Inzake milieu

- verheugt er zich over dat het federaal plan inzake duurzame ontwikkeling enerzijds de nadruk legt op de noodzaak van een zeer goede toegang tot de informatie van de burger, en anderzijds op een betere coördinatie tussen de gezagsniveaus die betrokken zijn bij het milieubeleid ;
- dringt aan op de noodzaak om in de toekomst blijven gebruik te maken van de overheidsstructuren bij het uitvoeren van het milieubeleid. Het gaat o.a. om de strijd tegen de overstromingen, de behandeling van afvalwater, de ophaling, het sorteren, het recycleren, het valoriseren van afvalstoffen, en de openbare netheid in het algemeen ;
- vraagt regelmatig overleg te plegen over en een evaluatie te maken van de situatie, samen met de betrokken overheden. De vaststelling van de productnormen in het kader van de toepassing van een efficiënt beleid inzake beheer van afvalstoffen moet bijvoorbeeld passen in het kader van duurzame ontwikkeling ;

des population directement concernées qu'à celui des travailleurs sociaux et autres intermédiaires publics et privés susceptibles d'aider la population dans la reconnaissance de ses droits ;

- demande de développer la coopération avec les Régions et la collaboration entre celles-ci afin de réaliser les objectifs intermédiaires de réduction progressive de la pauvreté indiqués dans le projet de plan et le soutien du développement régional des services de médiation de dettes ;
- demande de développer la capacité des individus, particulièrement les plus démunis, à s'autodéterminer et à définir eux-mêmes leurs propres besoins. Ainsi, il faudrait que l'exercice concret de la citoyenneté que constituent les concertations nationale, régionales et locales, notamment sur la pauvreté, l'exclusion sociale et le développement durable soit organisé de manière à atteindre ces publics spécifiques par des outils de communication et d'information appropriés ;
- demande de simplifier les réglementations et procédures administratives, en y associant des représentants des travailleurs sociaux et des publics concernés (cf l'accès aux fournitures d'énergie, les ADIL, les aides à l'emploi et l'accès aux formations, l'accès au logement social, etc) ;
- demande d'évaluer les initiatives prises en matière d'accès au marché de l'emploi et à la formation, plus particulièrement en ce qui concerne les jeunes. C'est à ces jeunes en particulier que les clauses sociales dans les marchés publics doivent bénéficier en priorité ;

III. En matière environnementale

- se réjouit de ce que le plan fédéral de développement durable mette l'accent, d'une part, sur la nécessité d'un accès optimal à l'information pour le citoyen et d'autre part, sur une meilleure coordination entre les niveaux de pouvoir concernés par la politique environnementale ;
- insiste sur la nécessité de maintenir et de privilégier pour l'avenir le recours aux structures publiques dans la mise en œuvre des politiques environnementales. Il s'agit notamment de la lutte contre les inondations, du traitement des eaux usées, de la collecte, du tri, du recyclage, de la valorisation des déchets et de la propreté publique en général ;
- demande de mettre sur pied une concertation et une évaluation régulière de la situation entre les autorités concernées. Ainsi, la fixation des normes de produit dans le cadre de la mise en œuvre d'une politique efficiente de gestion des déchets doit s'inscrire dans le cadre de la philosophie d'un développement durable ;

- vraagt regelmatig een evaluatie te maken van en de bevolking te informeren over de evolutie van de kwaliteit van de lucht en de eventuele gevolgen van installaties die de verontreiniging kunnen verergeren ;
- vraagt de bevolking bewust te maken van rationeel watergebruik door tarieven te hanteren die rekening houden met de basisbehoeften, in het bijzonder van kansarme gezinnen. De Raad onderstreept in dit verband het nut van het “ sociaal fonds ”.
- vraagt dat er stimuli komen om de verwarmingsketels in de woningen te moderniseren ;
- vraagt dat in samenwerking met de gemeenten en op nationaal vlak een beleid gevoerd wordt inzake verplicht sorteren en recycleren van afvalstoffen, waarbij o.a. de zakken voor het gesorteerde afval gratis verdeeld worden ;
- vraagt dat de natuurlijke methodes voor de verwerking van afvalstoffen, in het bijzonder het composteren, de biogasverwerking en de thermolyse, bevorderd worden ;
- vraagt dat tussen de gewesten overleg gepleegd wordt voor de bouw en exploitatie van elke installatie voor het verwerken, verbranden of begraven van afval ;

IV. Inzake het luchthavenbeleid en het toenemende luchtverkeer en de geluidsoverlast

- vraagt dat in het plan voor duurzame ontwikkeling de resoluties van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement opgenomen worden, waarin de federale regering gevraagd wordt maatregelen te nemen tegen de geluidsoverlast en ter beveiliging van de dichtbevolkte gebieden ;
- wenst dat rekening gehouden wordt met de toenemende verstedelijking van bepaalde sectoren, wat ons verplicht de straal van de vluchten boven Brussel opnieuw te bekijken ;
- onderstreept de noodzaak om op Europees vlak maatregelen te nemen inzake de nachtvluchten die zowel rekening houden met de economie en de werkgelegenheid als met de volksgezondheid en de levenskwaliteit. De Raad vraagt in dit verband dat de kwestie bekeken wordt zowel vanuit het standpunt van de omwonenden als vanuit dat van de werknemers die in bedrijven werken die nachtelijke activiteiten uitoefenen ;
- het sluiten van een samenwerkingsakkoord betreffende de luchthaven van Brussel-Nationaal tussen de federale regering en de Brusselse Hoofdstedelijke en de Vlaamse

- recommande d'évaluer régulièrement et d'informer la population de l'évolution de la qualité de l'air et des effets éventuels d'installations pouvant aggraver la pollution ;
- demande de développer une politique de sensibilisation à l'économie de l'utilisation de l'eau en veillant à une tarification qui tienne compte des besoins indispensables, notamment pour les familles défavorisées. Dans cette optique le Conseil souligne l'utilité du “ Fonds social ”.
- demande l'organisation d'incitants pour encourager à la modernisation du parc des chaudières domestiques ;
- demande la mise en place d'une politique concertée avec les communes et à l'échelle nationale pour imposer une politique de tri et de recyclage des déchets, comprenant notamment la distribution gratuite des sacs destinés aux déchets triés ;
- demande la stimulation des méthodes naturelles de traitement des déchets et, en particulier, le compostage, la biométhanisation et la thermolyse ;
- demande l'organisation d'une concertation interrégionale pour la construction et l'exploitation de tout site de traitement, d'incinération ou d'enfouissement de déchets ;

IV. En ce qui concerne la politique aéroportuaire et la question du rythme de la croissance du trafic aérien et les nuisances dues au bruit,

- demande que soient intégrées au plan de développement durable les résolutions votées par le Parlement bruxellois dans lesquelles il demande au Gouvernement fédéral de prendre des mesures en ce qui concerne les problèmes de nuisances sonores et de sécurité dans les zones densément peuplées ;
- souhaite que l'on prenne en considération la problématique de l'urbanisation croissante de certains secteurs qui impose de réévaluer le rayon de passage au-dessus de Bruxelles ;
- insiste sur la nécessité de prendre des mesures en ce qui concerne la problématique des vols de nuit au niveau européen qui tiennent compte tant des enjeux économiques et d'emploi que de santé publique et de qualité de vie. A ce sujet, le Conseil demande que la question soit envisagée tant en ce qui concerne les riverains que les travailleurs des entreprises qui exercent un travail nocturne ;
- demande la conclusion d'un accord de coopération relatif à l'aéroport de Bruxelles-National entre le Gouvernement fédéral et les Gouvernements de la Région de

Regering, om het beleid ter vermindering van de geluidsoverlast en ter beveiliging van de bevolking in gebieden waar vliegtuigen overvliegen, te coördineren, in het bijzonder op grond van de doelstellingen in het besluit van de regering van 27 mei 1999 betreffende de bestrijding van geluidshinder voortgebracht door het luchtverkeer;

- een verbintenis van de federale regering om binnen twaalf maanden [twee jaar, acht maanden] en in samenwerking met de Gewesten, eisen aan de spoorwegmaatschappij te stellen op het vlak van de vermindering van de geluidshinder voor de omwonenden ;
- de oprichting van een federaal fonds ter bescherming tegen de geluidsoverlast veroorzaakt door treinen, dat onder andere de isolatiewerken langs de wegen en bij de particulieren zou moeten financieren ;
- betreurt dat in het plan geen sprake is van de kwestie van het geluid dat gepaard gaat met stadsontwikkeling en waarvan men weet dat het een van de oorzaken is waarom de bewoners van het Hoofdstedelijk Gewest de stad ontvluchten ;

V. Inzake transport en mobiliteit

- onderstreept de noodzaak om de mobiliteit in het kader te plaatsen van de stadsontwikkeling en de daarmee gepaard gaande specifieke problemen ;
- onderstreept de noodzaak om de overheid een volwaardige rol te blijven laten spelen inzake openbaar vervoer, wat de enige garantie is voor kwaliteit en voor vervoer toegankelijk voor de kansarmen ;
- vraagt dat rekening gehouden wordt met het verband tussen het mobiliteitsbeleid en de ruimtelijke ordening. Over het mobiliteitsbeleid moet overleg worden gepleegd met de gewesten.
- vraagt dat er maatregelen genomen worden om de kwaliteit van het openbaar vervoer te verbeteren op grond van criteria van frequentie en snelheid ;
- vraagt dat er voor fietsnetwerken gezorgd wordt zodat deze vervoerwijze aangemoedigd wordt en veiliger wordt ;
- vraagt dat de toekenning van voordeeltarieven aan bepaalde gebruikers zou afhangen van het inkomen en niet van andere criteria zoals leeftijd ;
- wenst dat alles in het werk gesteld wordt om het gebruik van alternatieve vervoerwijzen, zoals het spoor en de binnenscheepvaart, aan te moedigen. In dat verband steunt hij met overtuiging de inspanningen die voor de ontwikkeling van de haven van Brussel gedaan zullen worden ;

Bruxelles-Capitale et de la Région flamande afin de coordonner les politiques de réduction des nuisances sonores et de sécurité des populations survolées, en particulier sur base des objectifs contenus dans l'arrêté du Gouvernement du 27 mai 1999 relatif à la lutte contre le bruit généré par le trafic aérien ;

- demande un engagement du Gouvernement fédéral à fixer, dans les douze mois [dans les deux ans, dans les huit mois], en collaboration avec les Régions, des objectifs de réduction du bruit à respecter par les chemins de fer pour les populations riveraines ;
- demande la constitution d'un Fonds fédéral de protection contre le bruit ferroviaire, lequel servirait notamment à financer des travaux d'isolation acoustique tant le long des voies que chez les particuliers ;
- regrette que le plan n'aborde pas la question du bruit propre au développement urbain et dont l'on sait qu'il constitue l'une des causes de désertion de la Région bruxelloise par ses habitants ;

V. En matière de transports et de mobilité

- insiste sur la nécessité d'envisager le problème de la mobilité dans le cadre du développement urbain et des problèmes spécifiques qu'il engendre ;
- insiste sur la nécessité qu'il y a à maintenir un service public intégral en matière de transports publics collectifs, seul garant d'une offre de qualité accessible à tous et aux plus démunis en particulier ;
- demande que la politique de mobilité soit prise en considération dans ses relations avec l'aménagement du territoire et fasse l'objet d'une concertation avec les autres Régions ;
- demande la mise en place de mesures visant à l'amélioration de la qualité des transports en commun sur base des critères de fréquence et de rapidité ;
- demande le développement de réseaux cyclables afin de stimuler ce mode de transport et de le sécuriser ;
- demande que la question de l'octroi de tarifs préférentiels à certains usagers soit posée en terme de revenus et non en fonction de critères tels que l'âge ;
- souhaite que tout soit mis en œuvre pour privilégier le recours aux transports alternatifs tels que le rail et la navigation intérieure. A ce sujet, il encourage vivement les efforts qui seront faits dans le cadre du développement du Port de Bruxelles ;

- vraagt een grondige hervorming, in samenwerking met de Gewesten, van de autobelasting, uitgaande van de principes gesteld in het verslag ‘autofiscaliteit’ aangenomen door de interministeriële conferentie voor leefmilieu, in het bijzonder :
 - de aanpassing van de verkeersbelasting aan de milieuprestaties van de voertuigen ;
 - de herziening van de kosten en de belastingen verbonden aan het gebruik van de voertuigen om het gebruik van schone brandstoffen en van het openbaar vervoer te bevorderen ;
 - de herziening van het systeem van de fiscale aftrekbaarheid voor het woon-werkverkeer om het gebruik van alternatieve vervoermiddelen aan te moedigen ;
 - de goedkeuring van slagkrachtige maatregelen inzake mobiliteit ten aanzien van de federale overheidsdiensten en de instellingen die eronder ressorteren, zoals de verplichting om binnen twee jaar een bedrijfsvervoerplan op te stellen ;
 - de invoering van de fiscale aftrekbaarheid van het persoonlijke aandeel in ieder abonnement op het openbaar vervoer, met inbegrip van de schoolabonnementen ;
 - de vermindering van de accijnzen voor de openbaarvervoermaatschappijen (Tec, De Lijn, MIVB) door de jaarlijkse vermindering op 4 frank te brengen (het toegelaten maximum op Europees vlak) ;
 - de volledige vrijstelling in de personenbelasting van de patronale bijdrage in de gebruikskosten voor een ontradingsparking in het kader van het woon-werkverkeer ;
 - de verhoging van de parafiscale druk op de bedrijfswagens, door het voordeel in natura (overeenkomstig de fiscale wetgeving) te onderwerpen aan de geldende sociale bijdragen voor de gewone bezoldigingen ;
 - [de terbeschikkingstelling door de werkgever van een parkeerplaats binnen het bedrijf beschouwen als een voordeel in natura] ;
 - de vermindering van de degressieve regeling van de belasting op de inverkeerstelling zodat de aankoop van nieuwe minder vervuilende wagens aangemoedigd wordt i.p.v. de aankoop van oude wagens ;
 - vraagt dat de zone 30 tot alle woonwijken uitgebreid wordt en dat de wegen zo aangepast worden dat deze regelgeving nageleefd wordt opdat de bewoners van deze wijken in een aangename en veilige leefomgeving zouden kunnen wonen ;
 - vraagt een verbod op het parkeren van vrachtwagens in de woonwijken en de aanleg van speciale parkeerzones en verdeelzones voor de leveringen ;
 - vraagt dat er gezorgd wordt voor bijzondere routes voor vrachtwagens zodat de woonwijken gespaard blijven ;
- demande une réforme en profondeur, en concertation avec les Régions, de la fiscalité automobile, sur base des principes déterminés dans le rapport «fiscalité-automobile» tel qu’adopté par la conférence interministérielle de l’environnement, et en particulier :
 - l’adaptation des taxes automobiles aux performances environnementales des véhicules ;
 - la révision des coûts et taxes liés à l’utilisation des véhicules en vue de favoriser le recours à des carburants propres et d’inciter à l’utilisation des transports publics ;
 - la révision des mécanismes de déductibilité fiscale pour ce qui concerne les déplacements domicile-travail en vue de favoriser les modes de transports alternatifs ;
 - l’adoption de mesures volontaristes en matière de mobilité pour les administrations fédérales et les organismes qui en dépendent, prévoyant notamment l’élaboration obligatoire dans les deux ans d’un plan de mobilité d’entreprise ;
 - l’instauration de la déductibilité fiscale de la quote part personnelle pour tout abonnement de transport en commun, en ce compris les abonnements scolaires ;
 - la réduction des accises pour les sociétés de transport en commun (Tec, De Lijn, STIB) en portant à 4 francs (le maximum permis au niveau européen) la réduction annuelle ;
 - l’immunisation intégrale à l’IPP de l’intervention patronale dans les frais d’utilisation d’un parking de dissuasion pour les déplacements “ domicile-travail ;
 - l’augmentation de la pression parafiscale sur les voitures de société, en soumettant l’avantage en nature tel que déterminé sur le plan fiscal, aux cotisations sociales en vigueur pour les rémunérations ordinaires ;
 - [la taxation comme avantage en nature de la mise à disposition par l’employeur d’un emplacement de parking au sein de la société] ;
 - la diminution de la dégressivité de la taxe de mise en circulation afin de favoriser l’achat de nouveaux véhicules moins polluants plutôt que l’acquisition de véhicules anciens ;
 - demande la mise généralisée en zone 30 de tous les quartiers d’habitat avec l’instauration des aménagements routiers indispensables au respect de cette réglementation afin de garantir une qualité de vie et une garantie de la sécurité des habitats de ces quartiers ;
 - demande l’interdiction du stationnement des poids lourds dans les quartiers d’habitat avec l’organisation de zones de stationnement spéciaux et de “ zones d’éclatement ” pour les livraisons ;
 - demande la création d’itinéraires de poids lourds spécifiques permettant d’éviter la traversée des quartiers d’habitat ;

VI. Inzake gezondheidsbeleid

- vraagt dat in de stedelijke omgeving, die meer getroffen wordt door de concentratie van verschillende vormen van vervuiling, meer aandacht besteed wordt aan de technieken voor de preventie, opsporing en verzorging van ziekten verbonden aan vervuilingproblemen. Vraagt dat bijzondere aandacht verleend wordt aan de gezondheidsrisico's die ontstaan door vervuilende bedrijven die in de stad gevestigd zijn of er zich zouden willen vestigen ;
- vraagt dat het Gewest zo veel mogelijk en in alle openheid zou deelnemen aan het project van de WGO over de steden en de gezondheid.

VII. Inzake energiebeleid

- vraagt de herziening, binnen twee jaar, van de bepalingen van de wet van 29 juli 1993 op de milieutaksen, alsmede van de andere bepalingen betreffende de organisatie van de gas- en de elektriciteitsmarkt, om financiële middelen voor de gewesten vrij te maken in het kader van het gewestelijk energiebeleid dat moet worden opgezet om de doelstellingen van het protocol van Kyoto te bereiken ;

VIII. Inzake de bevordering van het wetenschappelijk onderzoek en van de uitvoer

- vraagt dat alle door de overheid gefinancierd onderzoek gericht wordt op duurzame ontwikkeling (zowel het zogenaamde niet-economische onderzoek als het economische onderzoek) ;
- vraagt dat er een sterker centraal beheer van alle steun aan de bedrijven georganiseerd wordt en dat die volgens drie doelstellingen verdeeld wordt, te weten de innovatie en de aanwending van nieuwe technologieën, de opleiding en het verwerven van nieuwe kennis, het onderzoek en de ontwikkeling ;
- vraagt dat een fiscale stimulans voorgesteld wordt in de vorm van een bijkomende aftrek van de belastingen van 20% voor de uitgaven voor onderzoek, ontwikkeling en opleiding ;
- vraagt dat de gewesten inzake export zouden samenwerken op het vlak van informatieverspreiding op de markten, maar ook op het vlak van de zendingen en het beter inzetten van de bestaande en de door de drie gewesten geaccrediteerde handelsattachés ;

IX. Inzake fiscaal beleid

- betreurt in het algemeen dat het fiscaal beleid verspreid aan bod komt in het voorontwerp, zodat men geen algemeen beeld van de geplande maatregelen krijgt ;

VI. En matière de politique de la santé

- demande d'accentuer en milieu urbain, plus particulièrement touché par les différentes pollutions ayant un effet cumulatif, les techniques de prévention, de détection et de soin des maladies liées aux problèmes de pollution et d'accorder une attention particulière aux risques sanitaires des entreprises de type polluant installées ou qui voudraient s'installer en zone urbaines ;
- demande la participation effective, la plus large et la plus ouverte possible, de la région au projet de l'OMS des " Villes-santé ".

VII. En matière de politique énergétique,

- demande la révision dans les deux ans des dispositions de la loi du 29/07/1993 sur les taxes énergétiques ainsi que les autres dispositions relatives à l'organisation du marché de l'électricité et du gaz en vue de permettre de dégager des moyens financiers affectés aux Régions dans le cadre des politiques régionales de l'énergie à développer pour atteindre les objectifs du protocole de Kyoto ;

VIII. En matière de renforcement de recherche scientifique et de l'exportation

- demande de faire en sorte que toute recherche financée par les pouvoirs publics soit orientée dans une perspective de développement durable (recherche dite non économique comme recherche économique) ;
- demande de renforcer une certaine gestion centralisée de l'ensemble des aides aux entreprises et une réorientation de celles-ci sur trois objectifs, l'innovation et l'introduction de nouvelles technologies, la formation et l'acquisition de nouvelles compétences, la recherche-développement ;
- demande de proposer une incitation fiscale par une déduction additionnelle à l'impôt égal à 20 % des dépenses de recherche, développement et de formation ;
- demande de proposer que la collaboration interrégionale en matière d'exportation intervienne au plan de la diffusion de l'information sur les marchés mais aussi pour l'organisation de missions et la valorisation des réseaux d'attachés commerciaux existants et accrédités par les trois régions ;

IX. En matière de fiscalité

- regrette d'une manière générale que la problématique de la fiscalité soit traitée de manière éparse dans l'avant-projet, de sorte qu'il est impossible d'avoir une vue d'ensemble des mesures considérées ;

- gelet op de geplande maatregelen om een ontradend fiscaal beleid tot stand te brengen (in het bijzonder op het vlak van het leefmilieu), dringt de Raad erop aan dat dit soort fiscaal milieubeleid in het kader past van het fiscale systeem en blijft afhankelijk van het inkomen om de nadelige gevolgen van de indirecte fiscaliteit, die beschouwd zou kunnen worden als een recht om te vervuilen, te voorkomen.

X. Inzake cultuur en onderwijs

- vraagt dat de gewesten en de gemeenschappen voor elkaar open zouden staan zodat ieder persoon toegang zou kunnen hebben tot de cultuur in de taal van zijn keuze en over het ganse land ;
- vraagt dat de federale overheid zeker bevoegd zou blijven voor de grote musea en dat de positie van Brussel als stad met het grootste aanbod aan musea bevestigd zou worden ;
- vraagt dat iedereen toegang zou krijgen tot de verschillende cultuurvormen, waarbij men verder bouwt op bestaande experimenten zoals de cultuurcheques ;
- vraagt dat de sector van het onderwijs en de opleiding, die de burgers een attitude kan bijbrengen die in de zin van het federale plan gaat, daarbij ernstig betrokken zou worden ;

XI. Inzake inspraak van de burger

- vraagt dat het stemrecht bij de gemeenteraadsverkiezingen uitgebreid zou worden tot de niet-EG-burgers die sinds vijf jaar wettig op het Belgisch grondgebied verblijven ;
- vraagt dat in alle scholen een educatie tot het burgerschap georganiseerd zou worden ;
- vraagt dat de volksraadpleging uitgebreid zou worden en dat op alle gezagsniveaus voorzien wordt in de mogelijkheid van een referendum op wetgevend initiatief ;
- vraagt dat het petitierecht op alle gezagsniveaus, met inbegrip van de gemeente, uitgebreid wordt om het representatieve systeem sterk te verbeteren en het te doen evolueren naar een gemengd systeem tussen de representatieve democratie en de directe democratie ;
- vraagt dat onderhandeld wordt over een pact met de verenigingen om de principes te bepalen die de betrekkingen tussen de overheid en de verenigingen moeten beheersen ;
- vraagt “la restauration “(sic) van de wetten op het taalgebruik ;

- en regard des mesures envisagées de manière à favoriser la fiscalité dissuasive (en particulier dans le domaine de l’environnement), le Conseil insiste pour que ce type de “ fiscalité environnementale ” s’inscrive dans la continuité du système fiscal et reste fonction du revenu afin d’éviter les effets pervers de la fiscalité indirecte qui s’apparente à “ un droit de polluer ”.

X. En matière de culture et d’enseignement

- demande l’instauration de passerelles interrégionales et intercommunautaires permettant à chaque personne d’accéder à la culture dans la langue de son choix sur l’ensemble du pays ;
- demande de conforter les compétences fédérales pour les grands musées et de confirmer la position de centre muséal de Bruxelles,
- demande d’assurer l’accès de tous aux différentes formes de culture, en s’inspirant des expériences de “ chèques-culture ” déjà existantes ;
- demande d’impliquer sérieusement le monde de l’enseignement et de la formation qui génèrent des schémas susceptibles d’induire des comportements citoyens qui vont dans le sens du plan fédéral ;

XI. En matière de participation citoyenne

- demande l’extension du droit de vote aux élections communales aux étrangers non CEE résidant sur le territoire belge légalement depuis 5 ans ;
- demande l’organisation dans toutes les écoles d’un cours d’éducation à la citoyenneté ;
- demande de renforcer la consultation populaire et de prévoir l’existence d’un référendum d’initiative législative à tous les niveaux de pouvoir ;
- demande de renforcer le pouvoir de pétition, à tous les niveaux de pouvoir, y compris au niveau communal, pour améliorer fortement le système représentatif et le faire évoluer vers un système mixte entre la démocratie représentative et la démocratie directe ;
- demande la négociation d’un pacte associatif définissant les principes appelés à régir les relations entre les pouvoirs publics et le secteur associatif ;
- demande la restauration des lois sur l’emploi des langues ;

XII. Inzake de versterking van de rol van de grote maatschappelijke groepen

- vraagt dat bij de grote maatschappelijke groepen, waarvan men terecht de inspraak vraagt in de nummers 560 tot 640, ook de werkgevers- en werknemersorganisaties en de overlegorganen werkgevers - werknemers gerekend worden. Hun medewerking is van essentieel belang voor het collectief opstellen van een project inzake duurzame ontwikkeling;

XIII. Inzake asielprocedures

- vraagt dat een actief beleid gevoerd wordt om onze asielprocedures efficiënter en sneller te maken door, na een evaluatie en een coördinatie van de bestaande maatregelen, echte integratiemaatregelen in te voeren (taalcursussen, opleidingsprogramma's, toegang tot de huisvesting en de werkgelegenheid). Men moet ook gettovorming voorkomen en men dient te zorgen voor de evaluatie en de coördinatie van de bestaande maatregelen;
- vraagt de federale overheid de financiële last te dragen voor de opvang van de asielaanvragers en de politieke vluchtelingen opdat de OCMW's niet overbelast zouden raken;
- vraagt dat de internationale normen toegepast zouden worden;

XIV. Inzake de methode

- onderstreept dat de duurzame ontwikkeling gekenmerkt wordt door een werkmethode die streeft naar :
 - de uitbreiding van de rol van de overheid als sociale en economische regulator;
 - de decentralisering van de overheidsinitiatieven;
 - een planning en een programmering van de doelstellingen en de initiatieven;
 - een sterker partnership tussen de privé- en de openbare sector;
 - de uitbreiding van de inspraak van de burger, in het bijzonder door de burgers en de verenigingen te betrekken bij het bepalen van de doelstellingen en de middelen;
- vraagt dat de tweejaarlijkse evaluatie systematisch overgezonden wordt aan de parlementaire assemblees.

*
* *

Tijdens de werkzaamheden van die werkgroep, voorafgaand aan het opstellen van de geïntegreerde tekst, hebben de leden van de commissie de volgende opmerkingen

XII. En matière de renforcement du rôle des grands groupes sociaux

- demande d'intégrer dans les grands groupes sociaux dont on sollicite à très juste titre la participation dans les 560 à 640, les organisation des travailleurs et d'employeurs et les organes de concertation travailleurs-employeurs. Leur collaboration est essentielle dans l'élaboration collective d'un projet de développement durable ;

XIII. En matière de procédure d'asile

- demande de mener une politique active pour rendre nos procédures d'asile plus efficaces et plus rapides et en les accompagnant, après évaluation et coordination des mesures existantes, de réelles mesures d'intégration (cours de langue, programmes de formation, accès au logement et à l'emploi). Il faut également éviter le regroupement dans des ghettos tout en veillant à évaluer et coordonner les mesures existantes ;
- demande au pouvoir fédéral d'assumer la charge financière de l'accueil des demandeurs d'asile et des réfugiés politiques afin de ne pas "étrangler" les CPAS ;
- demande de mettre en application les normes internationales ;

XIV. En ce qui concerne la méthode

- insiste sur le fait que le développement durable se caractérise par une démarche et une méthode de travail qui favorisent :
 - le renforcement des pouvoirs publics dans leur rôle de régulation socio-économique ;
 - la décentralisation de l'action publique ;
 - la recherche d'une planification et d'une programmation des objectifs et des actions ;
 - le partenariat accru entre le secteur privé et le secteur public ;
 - l'approfondissement de la démocratie participative, notamment grâce à la co-élaboration avec les citoyens et leurs associations des objectifs à atteindre et des moyens à mettre en œuvre ;
- demande que l'évaluation réalisée tous les deux ans soit systématiquement transmise aux assemblées parlementaires."

*
* *

Lors du même groupe de travail, préalable à la réalisation du document intégré, les commissaires ont émis les observations suivantes:

gemaakt:

Mevrouw Béatrice Fraiteur vindt het jammer dat de sociale kwesties niet aan bod komen in het kader van deze interessante werkzaamheden van de verenigde commissies.

Mevrouw Evelyne Huytebroeck herinnert eraan dat tijdens de hoorzitting gebleken is dat het voorontwerp van het federale plan gebreken vertoont op het vlak van de gezondheid. Ze stelt voor dat dit thema via dwarsverbanden, bijvoorbeeld in de inleiding, wordt aangekaart.

De heer François Roelants du Vivier is het daar mee eens en onderstreept dat er ziektes bestaan die het gevolg zijn van het ontwikkelingsbeleid dat vandaag wordt gevoerd door het verkeerd gebruik van de hulpbronnen. Het gaat weliswaar niet over een gewestelijke bevoegdheid, maar aangezien gezondheid voor iedereen belangrijk is, moet men dit thema behandelen.

De heer Alain Adriaens wijst erop dat sommige facetten van de gezondheid, waaronder die waarop de heer François Roelants du Vivier heeft geattendeerd, wel degelijk aan bod komen in het voorontwerp van het federale plan, bijvoorbeeld in punt 208 ervan.

Volgens mevrouw Michèle Carthé zou men nog meer de nadruk moeten leggen op de noodzaak van samenwerking tussen de verschillende gezagsniveaus en de plaats van samenwerking. Volgens haar zou men ook moeten herinneren aan wat Brussel tot op heden specifiek heeft ondernomen : het Gewestelijk Ontwikkelingsplan in 1995, het Iris-vervoerplan in 1997, het plan ter voorkoming en voor het beheer van afvalstoffen in 1992 en 1998, het plan ter bestrijding van de geluidshinder in een stedelijke omgeving in 2000.

Mevrouw Michèle Carthé vindt dat men de te voeren acties moet plannen en het gevoerde beleid stelselmatig moet evalueren, zoals gebleken is tijdens de hoorzittingen. Ze is het er voorts met haar collega's over eens dat moet worden gewezen op de gezondheidsaspecten.

Mevrouw Evelyne Huytebroeck stelt voor dat men de nodige samenwerkingsverbanden alsmede de specifieke Brusselse aanpak in de inleiding van de aanbevelingen ter sprake zou brengen.

Mevrouw Béatrice Fraiteur wijst op het belang van de te vermelden termijnen, van de follow-up en van de regelmatige controle.

De heer François Roelants du Vivier stelt voor dat het Parlement een verbintenis aangaat wat de evaluatie betreft en dat men bijvoorbeeld jaarlijks al die punten van het federale plan voor duurzame ontwikkeling die verband houden met de bevoegdheden van het Gewest, evalueert.

De heer Yaron Pesztat stelt voor dat men uitgaat van de

Mme Béatrice Fraiteur regrette que la problématique sociale ne soit pas prise en compte dans cette intéressante démarche suivie par les commissions réunies.

Mme Evelyne Huytebroeck rappelle que les auditions ont révélé les carences de l'avant-projet de Plan fédéral en matière de santé. Elle propose que ce thème soit abordé de manière transversale, par exemple en introduction.

M. François Roelants du Vivier partage cette préoccupation. Il souligne qu'il existe des maladies dues au développement tel qu'il est mené actuellement, qui sont liées à la mauvaise utilisation des ressources. Même s'il ne s'agit pas d'une compétence régionale, l'importance de la santé pour tous justifie qu'on aborde ce thème.

M. Alain Adriaens fait remarquer que l'avant-projet de Plan fédéral aborde certains aspects de la santé, dont ceux soulevés par M. François Roelants du Vivier, par exemple au point 208 de l'avant-projet de Plan fédéral.

Mme Michèle Carthé est d'avis qu'il faudrait mettre plus en exergue la nécessité des articulations entre les différents niveaux de pouvoir ainsi que les lieux d'articulation. Il serait également utile de rappeler l'approche bruxelloise spécifique qui a été entreprise jusqu'à présent : Plan régional de développement en 1995 ; Plan des déplacements Iris en 1997 ; Plan de prévention et de gestion des déchets en 1992 et 1998 ; Plan de lutte contre le bruit en milieu urbain en 2000.

Elle souligne également la nécessité de programmer les actions à mener et l'évaluation systématique des politiques menées qui doit être mise sur pied comme l'ont rappelé les différentes personnes auditionnées. Enfin, elle partage également la préoccupation de ses collègues pour souligner les aspects relatifs à la santé.

Mme Evelyne Huytebroeck suggère que les thèmes des articulations nécessaires et celui de l'approche spécifique bruxelloise existante soient mentionnés dans l'introduction des recommandations.

Mme Béatrice Fraiteur rappelle l'importance des délais qui doivent être mentionnés ainsi que le suivi et le contrôle régulier à exécuter.

M. François Roelants du Vivier suggère que le Parlement prenne un engagement quant à l'évaluation qui pourrait se faire de manière annuelle pour tous les points du Plan fédéral de développement durable qui touchent aux compétences de la Région.

M. Yaron Pesztat suggère de partir des grands thèmes de base repris dans l'avant-projet de Plan fédéral de déve-

grote thema's vervat in het voorontwerp van het federale plan voor duurzame ontwikkeling, dat men de aspecten waarvoor het Gewest niet bevoegd is weglaat en dat men er één cruciaal onderwerp aan toevoegt, namelijk de specifieke eigenschappen van de steden en het beleid van de grote steden.

Mevrouw Michèle Carthé wijst erop dat Brussel niet als enige kampt met stedelijke problemen. Alle grote steden, in België en in het buitenland, worden ermee geconfronteerd. Een van de problemen waarmee Brussel in het bijzonder af te rekenen krijgt, is dat van de overmatige schuldenlast, dat te berde wordt gebracht in de punten 175-178 van het voorontwerp van het federale plan.

De heer Yaron Pesztat meent dat de commissies het vooral moeten hebben over hetgeen er in het voorontwerp van het federale plan ontbreekt of wat er onvoldoende aan bod komt.

Mevrouw Evelyne Huytebroeck is het daarmee eens maar ze voegt eraan toe dat men de gewestelijk dynamiek en de gewestelijke eigenheid echter niet uit het oog mag verliezen. Ze herinnert eraan dat het Brussels Parlement alleen aanbevelingen kan doen aan de Brusselse Regering en vragen dat deze ermee rekening houdt in het advies dat zij aan de federale regering zal geven.

Volgens de heer Yaron Pesztat is het openbaar onderzoek waarvoor Brussel opteert democratischer dan de federale aanpak.

Volgens mevrouw Michèle Carthé is het voorontwerp van het federale plan niet bedoeld om de burger ruime inspraak te geven. Het is daarvoor immers veel te technisch en veel te omvangrijk. Men zou echter moeten pleiten voor een meer pedagogische aanpak en voor meer inspraak van de burger.

Mevrouw Evelyne Huytebroeck is het daarmee eens en dringt er dus op aan dat het voorstel van aanbevelingen van het Parlement zo wordt opgesteld dat het voor zoveel mogelijk mensen begrijpbaar is.

De heer François Roelants du Vivier voegt eraan toe dat er over de aanbevelingen ook een zo ruim mogelijke eensgezindheid moet bestaan.

Mevrouw Béatrice Fraiteur komt terug op de kwestie van de inspraak van de burger en vraagt zich af of de toegemeten termijn nog wel de mogelijkheid biedt om in ons Gewest een en ander bij te sturen. Het is van cruciaal belang dat de raadpleging voor iedereen toegankelijk is.

Mevrouw Evelyne Huytebroeck zegt dat het niet de taak is van het Brussels Parlement om aan een federaal document ruchtbaarheid te geven.

Mevrouw Evelyne Huytebroeck vat de punten samen die door de werkgroep zijn besproken: gezondheid, samen-

loppement durable en éliminant les thèmes ne touchant pas aux compétences de la Région et en ajoutant un thème crucial : la prise en compte des spécificités urbaines et de la politique des grandes villes.

Mme Michèle Carthé fait remarquer que les problèmes urbains ne sont pas propres à Bruxelles. Toutes les grandes villes, belges ou étrangères, y sont confrontées. Parmi ces problèmes, Bruxelles est notamment confrontée à la problématique du surendettement, visée aux points 175 à 178 de l'avant-projet fédéral.

M. Yaron Pesztat intervient pour dire que le propos des commissions est essentiellement de réagir à ce qui manque ou serait insuffisamment abordé dans l'avant-projet de Plan fédéral.

Mme Evelyne Huytebroeck le rejoint sur ce point, mais ajoute qu'il ne faut pas négliger le dynamisme et les spécificités régionales. Elle rappelle que le Parlement bruxellois ne peut qu'émettre des recommandations au gouvernement bruxellois en demandant que celui-ci en tienne compte dans l'avis que lui, gouvernement, émettra à l'intention du pouvoir fédéral.

M. Yaron Pesztat fait remarquer que le système bruxellois d'enquête publique est plus démocratique que l'approche fédérale.

Mme Michèle Carthé souligne que le document d'avant-projet fédéral n'est pas conçu pour une participation citoyenne large, en raison de sa technicité et de son volume. Il faut recommander une approche plus pédagogique et une plus grande participation citoyenne.

Mme Evelyne Huytebroeck partage cet avis. Elle insiste donc pour que la proposition de recommandations du Parlement soit particulièrement accessible au plus grand nombre.

M. François Roelants du Vivier ajoute que les recommandations devront aussi recueillir la plus grande unanimité possible.

Revenant à la participation citoyenne, Mme Béatrice Fraiteur se demande si le temps imparti permet encore de faire quelque chose pour l'améliorer dans notre Région ; il est essentiel que la consultation soit accessible à tous.

Mme Evelyne Huytebroeck estime que ce n'est pas au Parlement bruxellois de contribuer à la diffusion d'un document fédéral.

Mme Evelyne Huytebroeck résume à ce stade les principaux thèmes qui ont été évoqués par le groupe de travail :

werking tussen de federale en de gewestelijke overheid, weglaten van het punt over de landbouw, een fiscaal beleid dat in een ruim verband moet worden geplaatst en niet alleen afgestemd mag worden op mobiliteit, specifieke stedelijke en Brusselse kenmerken, inspraak van de burger, problematiek van de termijnen, controle, evaluatie.

De heer François Roelants du Vivier herinnert eraan dat er overeengekomen is te werken op basis van het document waarin alle ingediende teksten verwerkt zitten.

III.1. Bespreking van de consideransen

De heer François Roelants du Vivier stelt voor om in de tweede considerans van de Franse tekst het woord "souscrit" te vervangen door "souscrivant", om in de derde considerans het woord "ook" te doen vervallen en om in de vierde considerans van de Franse tekst de woorden "désireux d'" te vervangen door "désirant".

Mevrouw Julie de Grootte vindt de vijfde considerans waarin sprake is van "fundamentele problemen van de mensheid" ietwat hoogdravend. Zij wenst bovendien dat duidelijk benadrukt wordt dat er bij de programmering in de tijd keuzes moeten worden gemaakt. Daarom stelt zij voor om de vijfde en de laatste considerans te herschrijven.

De vijfde en de zevende considerans worden als volgt gewijzigd bij wege van een mondeling amendement van mevrouw Julie de Grootte :

“– overwegende dat het voorontwerp van federaal plan inzake duurzame ontwikkeling een basisdocument is dat een geïntegreerd beleid beoogt met een allesomvattende visie op lange termijn inzake de duurzame ontwikkeling;

– wijst erop dat het van belang is dat bepaalde problemen grondiger onderzocht worden en dat er duidelijkheid komt door de keuze van de prioriteiten en een tijdschema;”

De heer Yaron Pesztat stelt voor om considerans nr. 6 lichtjes te wijzigen door na de woorden "met bijzondere aandacht voor" de woorden "het beleid om" in te voegen en door na de woorden "voor de gezondheid" de woorden "te verminderen" in te voegen.

III.2. Bespreking van bepalend gedeelte

I. Inzake verantwoordelijke consumptiepatronen en productiewijzen

Punt 1 van het bepalend gedeelte behoeft geen commentaar behalve dat in de Franse tekst een streepje inge-

santé, articulation entre les politiques fédérale et régionales, suppression de l'agriculture, politique fiscale plus générale que uniquement axée sur la mobilité, spécificités urbaines et bruxelloises, participation citoyenne, problématique du délai du contrôle, de l'évaluation.

Enfin, M. François Roelants du Vivier rappelle qu'il est convenu de travailler à partir du document intégrant tous les textes déposés.

III.1. Discussion des considérants

Monsieur François Roelants du Vivier propose de remplacer au deuxième considérant, le mot "souscrit" par le mot "souscrivant" ; au troisième considérant, de supprimer le mot "autant" et au quatrième considérant de remplacer les mots "désireux d'" par le mot "désirant".

Mme Julie de Grootte estime que le cinquième considérant qui parle "des problématiques fondamentales pour l'humanité" est un peu grandiloquent. En outre, elle souhaiterait qu'on distingue clairement la nécessité d'établir des choix de programmation dans le temps. C'est pour cela qu'elle suggère de réécrire le cinquième considérant ainsi que le dernier considérant.

Les cinquième et septième considérants sont modifiés comme suit par un amendement oral de Mme Julie de Grootte :

"– considérant que l'avant-projet de plan fédéral pour un développement durable est un document de référence qui poursuit une politique intégrée nécessitant une vision globale et à long terme du développement durable ;

– soulignant l'importance d'une analyse plus approfondie de certains problèmes et la clarification des mesures préconisées par le choix des priorités et une programmation dans le temps ;"

M. Yaron Pesztat suggère de modifier légèrement le considérant n° 6 en insérant après les mots "un intérêt particulier" les mots "à la politique de réduction des" et en changeant le mot "à" par "de" devant la congestion automobile.

III.2. Discussion du dispositif

I. En matière de production consommation responsable

Le point 1 du dispositif ne suscite pas d'autres commentaires que l'insertion d'un tiret entre production et con-

voegd moet worden tussen “production” en “consommation” en dat de woorden “le Conseil” voor elk streepje van het bepalend gedeelte geschrapt moeten worden.

II. Inzake armoede, sociale uitsluiting en werkgelegenheid

Mevrouw Julie de Grootte wijst erop dat haar fractie dit punt verder wenste uit te werken in de zin van de aanbevelingen over het armoederapport.

Zij stelt voor om op zijn minst in het tweede streepje na de woorden “de aanbevelingen inzake de opdrachten van de OCMW’s” de woorden “het opstellen van jaarlijkse indicatoren” in te voegen. Zij vindt het belangrijk om rekening te houden met die indicatoren over de evolutie van de armoede.

De commissieleden stemmen hiermee in.

Mevrouw Michèle Carthé vindt dat in het derde streepje van “geïntegreerde aanpak met inspraak bestaande uit” moet worden gesproken. De commissieleden stemmen ermee in dat de woorden “met inspraak bestaande uit” na het woord “aanpak” worden ingevoegd.

Mevrouw Michèle Carthé wijst er eveneens op dat mevrouw Isabelle Gelas, de heren Mohamed Azzouzi en Mostafa Ouezekhti en zijzelf in het derde streepje de woorden “de onveiligheid in deze wijken” wensen te vervangen door “de tweedeling van de stad” om verwarring tussen onveiligheid en verpaupering van bepaalde stadswijken te voorkomen.

Deze wijziging wordt goedgekeurd.

Mevrouw Dominique Braeckman stelt vast dat die aanbevelingen helemaal geen rekening houden met de gezondheid. Zij vindt het bijgevolg belangrijk om hierover een aanbeveling te doen, te meer daar het beleid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in de lijn ligt van dat van de WGO: gezonde steden en duurzame ontwikkeling. Men moet zich interesseren voor de levens- en arbeidsomstandigheden, voor de kwaliteit van de leefomgeving en de sociale relaties en voor de cultuur om deze dynamische en allesomvattende benadering van de gezondheid te begrijpen.

Zij stelt voor om na de woorden “geïntegreerde aanpak met inspraak bestaande uit sociale” het woord “gezondheids-” in te voegen.

Er ontspint zich een bespreking over het eerste streepje.

Mevrouw Julie de Grootte vraagt hoe dit eerste streepje, waarin gewezen wordt op het natuurlijke en systematische verband tussen armoede en criminaliteit, verantwoord wordt. Zij vindt dit verband aanstootgevend.

sommatie et la suppression des mots "le Conseil" avant chaque tiret du dispositif.

II. En matière de lutte contre la pauvreté, l'exclusion sociale et en matière d'emploi

Mme Julie de Grootte signale que son groupe avait souhaité élaborer ce point dans le sens des recommandations sur le rapport Pauvreté.

Elle suggère d'insérer pour le moins au deuxième tiret après les mots "les recommandations concernant les missions des CPAS" les mots "l'élaboration d'indicateurs annuels". Il lui semble qu'il est important qu'on tienne compte de ces indicateurs de l'évolution de la pauvreté.

Les commissaires marquent leur accord.

Mme Michèle Carthé estime qu'au troisième tiret, il convient de parler d'approche intégrée et participative. L'insertion des mots “ et participative ” après le mot “ intégrée ” est accueillie favorablement par les commissaires.

Mme Michèle Carthé signale également qu'à ce troisième tiret Mme Isabelle Gelas, MM. Mohamed Azzouzi, Mostafa Ouezekhti et elle-même souhaitent remplacer les mots "l'insécurité de ces quartiers" par les mots "la dualisation de la ville". Il s'agit d'éviter l'amalgame entre l'insécurité et la paupérisation de certains quartiers de la ville.

Cette modification est acceptée.

Mme Dominique Braeckman constate que le grand absent de ces recommandations est la santé. Il lui semble dès lors important d'intégrer cette notion et ce d'autant plus que la Région de Bruxelles-Capitale s'inscrit dans l'optique de l'OMS : les villes-santé et le développement durable. Il faut s'intéresser aux conditions de vie, de travail, à la qualité de l'environnement et des relations sociales, à la culture pour appréhender cette conception dynamique et globale de la santé.

Elle suggère d'insérer après les mots "approche intégrée d'action et participative d'action sociale", les mots "et de santé".

Une discussion s'engage quant au premier tiret.

Mme Julie de Grootte se demande ce qui justifie ce premier tiret, qui évoque le lien naturel et systématique entre l'état de pauvreté et la criminalité. Cela lui semble scabreux.

Mevrouw Michèle Carthé wijst erop dat dit punt behandeld wordt in het voorontwerp van plan inzake duurzame ontwikkeling, met name in § 163 over de noodzaak om de veiligheids- en samenlevingscontracten te evalueren en in § 168 over de sociale rechtvaardigheid en de noodzaak om de rol van de justitiehuisen tegenover de OCMW's te verduidelijken en te coördineren.

De heer Mostafa Ouezekhti gaat niet akkoord met de negatieve formulering van dit eerste streepje. Hij vraagt dat de commissies de tekst positiever formuleren.

De heer Yaron Pesztat vraagt of § 163 van het voorontwerp van federaal plan inzake duurzame ontwikkeling duidelijk geformuleerd is. Hij vraagt wat deze paragraaf precies betekent. Is het niet de bedoeling de resultaten van die veiligheids- en samenlevingscontracten te evalueren om precies de algemene verwarring tussen onveiligheid en criminaliteit aan de kaak te stellen?

Mevrouw Evelyne Huytebroeck meent dat deze vraag des te meer verantwoord is, daar in § 168 van het voorontwerp van het federaal plan van "justitiehuisen" wordt gesproken.

Mevrouw Isabelle Gelas en de heer Mostafa Ouezekhti menen dat het probleem juist ontstaat als men dit verband ter sprake brengt.

Mevrouw Julie de Grootte en mevrouw Michèle Carthé vinden het zeer belangrijk dat dit probleem ter sprake wordt gebracht, te meer daar het wetsontwerp op het snelrecht op federaal niveau wordt besproken.

De heer Mostafa Ouezekhti stelt voor dat de commissies zich tot hun werkterrein beperken, te meer daar het voorontwerp van federaal plan inzake duurzame ontwikkeling daar niet op zinspeelt.

Mevrouw Michèle Carthé dringt hierop aan, te meer daar vooral de grote steden met deze problematiek geconfronteerd worden.

De heer Alain Adriaens vraagt dat de auteurs – federale ambtenaren - van het voorontwerp van federaal plan inzake duurzame ontwikkeling niet op grond van hun vermeende bedoelingen beoordeeld worden.

Ook mevrouw Françoise Schepmans is van oordeel dat dit het geval is als dit soort verklaring in de tekst wordt opgenomen. Bovendien wordt het voorstel van aanbevelingen van de assemblee dan een allegaartje dat helemaal niet meer duidelijk is.

De heer Alain Adriaens stelt een mondeling amendement voor waarmee de leden van de twee commissies instemmen :

“Het eerste streepje van punt II van het bepalend gedeelte te vervangen door wat volgt :

Mme Michèle Carthé signale que ce point est abordé dans l'avant-projet de plan fédéral pour un développement durable, notamment au § 163, qui aborde la nécessité d'évaluer les contrats de sécurité et de société ainsi qu'au § 168, qui évoque la justice sociale en soulignant la nécessité de coordonner et de préciser le rôle des maisons de justice vis-à-vis des CPAS.

M. Mostafa Ouezekhti ne peut souscrire à la formulation négative de ce premier tiret; il demande que les commissions rédigent une formulation plus positive.

M. Yaron Pesztat se demande si le § 163 de l'avant-projet de plan fédéral pour un développement durable est rédigé de manière claire. Il s'interroge quant à la signification exacte de ce paragraphe. Ne s'agit-il pas d'évaluer les résultats de ces contrats de sécurité et de société pour dénoncer justement l'amalgame fait de manière générale entre l'insécurité et la criminalité ?

Mme Evelyne Huytebroeck estime que cette interrogation est d'autant plus légitime que le § 168 de l'avant-projet de plan parle de "maisons de justice".

Mme Isabelle Gelas et M. Mostafa Ouezekhti estiment qu'évoquer ce lien induit la problématique.

Mmes Julie de Grootte et Michèle Carthé sont d'avis qu'il est très important d'évoquer ce problème, d'autant plus qu'au Fédéral, on examine le projet de loi sur la justice accélérée.

M. Mostafa Ouezekhti propose qu'on reste dans notre cénacle, d'autant plus que l'avant-projet de plan fédéral pour un développement durable ne fait pas allusion à cela.

Mme Michèle Carthé insiste, d'autant plus qu'il s'agit d'une problématique qui affecte principalement les grandes villes.

M. Alain Adriaens demande qu'on ne fasse pas de procès d'intention aux auteurs de l'avant-projet de plan fédéral pour un développement durable.

Mme Françoise Schepmans estime également qu'en incorporant ce genre d'affirmation, on fait un procès d'intention aux fonctionnaires, auteurs de ce projet. De plus, la proposition de recommandations de l'assemblée devient une auberge espagnole où très peu de choses sont ciblées.

M. Alain Adriaens suggère un amendement oral qui recueillera l'assentiment des deux commissions :

“ Remplacer ce premier tiret du point II du dispositif par ce qui suit :

“– vraagt dat het opnemen van de problematiek van de veiligheids- en samenlevingscontracten en van de justitiehuizen in dit hoofdstuk er niet toe leidt dat er een verband gelegd wordt tussen de armoede en de criminaliteit;”

Mevrouw Michèle Carthé vraagt zich echter af of dit streepje in het hoofdstuk over de strijd tegen armoede moet blijven staan, als men wil voorkomen dat dit verband wordt gelegd.

Zou het niet beter zijn de tekst van dit streepje in te voegen in een algemenere tekst over de veiligheid in de steden om te voorkomen dat dit debat op de verpauperde wijken wordt toegespitst?

De heren Serge de Patoul en Jean-Jacques Boelpaepé vragen of er wel gereageerd moet worden op een dermate specifiek punt van het voorontwerp van federaal plan inzake duurzame ontwikkeling.

De heer Alain Adriaens vraagt of het streepje van dit tweede punt van het bepalend gedeelte niet beter geschrapt wordt.

De heer Yaron Pesztat vindt daarentegen dat men ermee rekening moet houden dat de veiligheids- en samenlevingscontracten betrekking hebben op de achtergestelde en verpauperde wijken van de stad. Bovendien vindt hij dat de tekst er niet beter op wordt als dit streepje zou worden ingevoegd in een hoofdstuk dat uitsluitend aan de veiligheid zou zijn gewijd.

Ten slotte wordt het mondelinge amendement van de heer Alain Adriaens aangenomen.

Mevrouw Michèle Carthé stelt voor om in het vijfde streepje over opleiding en onderwijs na de woorden “de toegang tot het onderwijs, en de kwaliteit ervan,” de woorden “en de opleiding van” in te voegen.

Mevrouw Béatrice Fraiteur vraagt of het wel verstandig is om te spreken van de “kansarmen”.

Ook mevrouw Françoise Schepmans vindt dat deze woorden geschrapt moeten worden, te meer daar de beroepsopleiding alleen voor de kansarme bevolkingsgroepen bestemd is.

Mevrouw Evelyne Huytebroeck is het hier niet mee eens.

De commissieleden zijn het er mee eens om in de Franse tekst het woord “classes” te vervangen door “milieux”.

Mevrouw Evelyne Huytebroeck stelt voor om de woorden “unieke kans biedt op ontwikkeling en sociale promotie” te vervangen door “unieke kans biedt op ontplooiing en sociale promotie”.

“– demande que l'intégration dans ce chapitre de la problématique des contrats de sécurité et de société et des maisons de justice n'induisse pas un lien entre état de pauvreté et criminalité ;”

Mme Michèle Carthé se demande cependant si, pour éviter cette liaison, il convient de laisser ce tiret dans le chapitre relatif à la lutte contre la pauvreté.

Ne conviendrait-il pas de l'insérer dans un aspect plus général de sécurité dans les villes pour éviter la tendance à focaliser ce débat sur les quartiers paupérisés ?

MM. Serge de Patoul et Jean-Jacques Boelpaepé se demandent s'il est opportun de réagir à un point aussi précis de l'avant-projet de plan fédéral pour un développement durable.

M. Alain Adriaens se demande alors si la solution idéale ne serait pas de supprimer le tiret de ce deuxième point du dispositif.

M. Yaron Pesztat estime au contraire qu'on ne peut ignorer que les contrats de sécurité et de société visent les quartiers fragilisés et paupérisés de la ville. Il estime, en outre, qu'insérer ce tiret dans un chapitre consacré exclusivement à la sécurité serait encore pire.

L' 'amendement oral de M. Alain Adriaens est finalement retenu.

Mme Michèle Carthé suggère qu'au cinquième tiret relatif à la formation et l'enseignement, on insère après les mots "l'accès et à la qualité de l'enseignement" les mots "et de la formation".

Mme Béatrice Fraiteur se demande s'il est judicieux de parler des classes "les plus défavorisées".

Mme Françoise Schepmans estime également opportun de supprimer ces mots d'autant plus que la formation professionnelle ne s'adresse qu'aux couches les plus défavorisées.

Mme Evelyne Huytebroeck ne partage pas cette opinion.

Les commissaires conviennent de substituer au mot "classes" le mot "milieux".

Mme Evelyne Huytebroeck suggère de modifier les mots "chance unique de développement et de promotion sociale" par les mots "chance unique d'épanouissement et de promotion sociale".

Deze wijziging wordt aanvaard.

Mevrouw Danielle Caron vindt dat in het zesde streepje de woorden “een einde gemaakt wordt aan de werkgelegenheidsvallen” ongelukkig gekozen zijn. Zou de formulering “een correct loon” of “tegen de juiste prijs” niet beter zijn?

Mevrouw Julie de Grootte vindt de term “juiste prijs” dubbelzinnig. Zij wijst erop dat werkgelegenheidsval een Europese term is die ingang in het economische en sociale taalgebruik heeft gevonden. Deze term heeft in feite betrekking op de werklozen die niet gestimuleerd worden om een baan te vinden.

Mevrouw Evelyne Huytebroeck herinnert eraan dat het voorstel van aanbevelingen van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad pedagogisch verantwoord en voor iedereen leesbaar moet zijn. De terminologie van de Europese deskundigen beantwoordt niet aan die criteria.

De heer Mostafa Ouezekhti vraagt of werklozen daadwerkelijk meer kinderbijslag krijgen.

De voorzitters wijzen hem erop dat de kinderbijslag voor werklozen lichtjes verhoogd is.

De heer Yaron Pesztat vraagt of de verschillende aspecten van de werkgelegenheid behandeld moeten worden. Als men zegt dat er niet genoeg stimulansen zijn om een baan te vinden, wordt het hoofdstuk over de werkgelegenheid slechts vanuit een bepaalde invalshoek benaderd. Zou het niet beter zijn om een streepje met een meer algemene tekst op te stellen en daarin het verband met de duurzame ontwikkeling te leggen?

Mevrouw Julie de Grootte wijst erop dat zij zich gebaseerd heeft op de paragrafen over arbeid en redelijke inkomsten van het voorontwerp van federaal plan inzake duurzame ontwikkeling (§§ 157 en 158). Zij wenste een concrete en specifieke maatregel voor te stellen om het niet te laten bij algemene en nietszeggende verklaringen.

Mevrouw Michèle Carthé wenst dat de streepjes 6, 7, 8, 9, 10 en 11 samengevoegd worden.

Mevrouw Evelyne Huytebroeck is het eens met de opmerking van mevrouw Michèle Carthé. Zij vindt het beter om die streepjes samen te voegen in een voorstel waar alle commissieleden achter staan.

Mevrouw Julie de Grootte is bereid een inspanning te leveren. Ze denkt echter niet dat het gebrek aan stimulansen, de sociale economie en de PWA's in één enkel punt behandeld kunnen worden. Ze herinnert eraan dat een van de grote prioriteiten van de Brusselse minister belast met werkgelegenheid het wegwerken van discriminaties bij aanwervingen is.

Cette modification est acceptée.

Mme Danielle Caron estime qu'au sixième tiret relatif à “ l'élimination des pièges à l'emploi ”, le vocabulaire utilisé est malheureux. Ne conviendrait-il pas plutôt d'écrire “ demande une rémunération correcte ” ou “ au juste prix ” ?

Mme Julie de Grootte pense que le terme “ juste prix ” peut être ambigu. Elle signale que les pièges à l'emploi sont une terminologie européenne entrée dans le vocabulaire économique et social. Cette terminologie vise en fait les chômeurs qui n'ont pas d'incitants pour entrer dans le monde du travail.

Mme Evelyne Huytebroeck rappelle que la proposition de recommandations du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale doit être pédagogique et lisible par le plus grand nombre. La terminologie des experts européens ne répond pas à ces critères.

M. Mostafa Ouezekhti s'interroge quant à la réalité des allocations familiales majorées pour les chômeurs.

Les présidents lui signalent qu'il y a une légère majoration des allocations familiales pour les chômeurs.

M. Yaron Pesztat se demande s'il faut décortiquer les différents aspects de l'emploi. Evoquer le manque d'incitants pour s'insérer dans le monde du travail est aborder le chapitre de l'emploi de manière partielle. Ne serait-il pas plus judicieux de rédiger un tiret plus général en établissant un lien avec le développement durable ?

Mme Julie de Grootte signale qu'elle s'est basée sur les paragraphes consacrés au travail et revenus décents de l'avant-projet de plan fédéral pour un développement durable (les §§ 157 et 158). Elle a souhaité proposer une mesure concrète et bien particulière pour ne pas s'en tenir à des propositions générales et creuses.

Mme Michèle Carthé souhaiterait qu'on rassemble les tirets 6, 7, 8, 9, 10 et 11.

Mme Evelyne Huytebroeck est sensible à l'observation de Mme Michèle Carthé ; il lui semble opportun de ramasser le tout dans une proposition consensuelle.

Mme Julie de Grootte y consent partiellement; elle ne pense cependant pas pouvoir intégrer en un seul point le manque d'incitants, l'économie sociale et les ALE. Elle rappelle qu'une des grandes priorités du ministre bruxellois de l'emploi est de remédier aux discriminations à l'embauche.

Mevrouw Evelyne Huytebroeck herinnert eraan dat de behandelde punten niet te gedetailleerd mogen zijn : het voorstel inzake kinderbijslag is misschien te concreet.

Mevrouw Julie de Grootte is het hier mee eens. Zij zal een alternatief voorstel opstellen.

Mevrouw Françoise Schepmans wijst erop dat de Federatie waarvan zij lid is, niet kan instemmen met het achtste streepje, waarin de problematiek van de verkorting van de wekelijkse werktijd aan bod komt. Zij vindt dat vooral het zwart werk bestreden moet worden. De Federatie is geen voorstander van een lineaire arbeidsduurverkorting, maar wel van een aanpassing van de arbeidstijd, wat eveneens maatregelen inzake arbeidsflexibiliteit omvat.

Mevrouw Julie de Grootte vraagt of zij een streepje over de sociale economie voor de andere streepjes mag invoegen.

Mevrouw Michèle Carthé doet een voorstel om de streepjes 6, 8, 10 en 11 te vervangen, het zevende streepje naar achteren te verschuiven en het negende streepje over de sociale economie te behouden. Haar voorstel luidt als volgt :

“– vraagt dat inzake werkgelegenheid de nadruk wordt gelegd op de noodzaak om de werknemers echte banen te verschaffen om aan de werkloosheid te ontsnappen, de kwaliteit van het leven te bevorderen door een betere verdeling van de werktijd en door de discriminaties te vermijden bij de aanwerving;”

Mevrouw Danielle Caron wenst de woorden “aan de werkloosheid te ontsnappen” te vervangen door “snel een baan te vinden”. Ze benadrukt dat er bij het zoeken naar een betrekking niet alleen financiële aspecten spelen, maar ook rekening wordt gehouden met het statuut van die betrekking.

Mevrouw Julie de Grootte stelt voor om het zevende streepje over de fiscale maatregelen die de sociale en milieukosten in de economische activiteiten verrekenen naar achteren te verschuiven.

De heer Mostafa Ouezekhti is het hier volkomen mee eens.

Mevrouw Françoise Schepmans wenst dit streepje truwens te nuanceren door veeleer te spreken van “de fiscale maatregelen ter bevordering van een sociaal en milieubeleid dat in de economische activiteiten geïntegreerd wordt”.

De heer Yaron Pesztat vindt dit streepje overtollig, want volgens de inleiding tot het voorontwerp van federaal plan inzake duurzame ontwikkeling en volgens de uiteenzetting

Mme Evelyne Huytebroeck rappelle que les points abordés ne peuvent entrer trop dans le détail : la proposition en matière d'allocations familiales est peut-être trop précise.

Mme Julie de Grootte est d'accord. Elle rédigera une proposition alternative.

Mme Françoise Schepmans signale que le groupe dont elle est membre ne peut marquer son accord avec le huitième tiret, qui aborde la problématique de la réduction hebdomadaire du temps de travail. Pour elle, il s'agit surtout de lutter contre le travail en noir. Son parti n'est pas favorable à une réduction linéaire du temps de travail, mais favorable à un aménagement du temps de travail, ce qui inclut également des mesures en matière de flexibilité du travail.

Mme Julie de Grootte demande si elle peut prévoir un tiret relatif à l'économie sociale avant les autres tirets.

Mme Michèle Carthé fait une proposition qui permet de remplacer les tirets 6, 8, 10 et 11, le septième tiret étant reporté plus loin dans le texte et le neuvième relatif à l'économie sociale étant conservé. Sa proposition est la suivante :

“– demande qu'en matière d'emploi, l'accent soit porté sur la nécessité d'offrir aux travailleurs de réels emplois en leur permettant d'échapper au chômage, de favoriser la qualité de la vie en matière de temps de travail, tout en veillant à éviter les discriminations à l'embauche.”

Mme Danielle Caron souhaite substituer les mots “ d'accéder rapidement à un emploi ” aux mots “ échapper au chômage ”. Elle souligne que, dans la recherche d'un emploi, il n'y a pas que les aspects pécuniaires qui entrent en ligne de compte mais également le statut lié à un emploi.

Mme Julie De Grootte suggère de reporter le septième tiret relatif aux mesures fiscales pour l'internalisation des coûts sociaux et environnementaux.

M. Mostafa Ouezekhti abonde dans le même sens.

Mme Françoise Schepmans souhaiterait d'ailleurs nuancer ce tiret en évoquant plutôt "les mesures fiscales favorisant une politique sociale et environnementale dans les activités économiques".

M. Yaron Pesztat estime quant à lui que ce tiret est superfétatoire car si on lit bien l'introduction à l'avant-projet de plan fédéral pour un développement durable et que

van mevrouw Nadine Gouzée, de auteur van het federaal rapport inzake duurzame ontwikkeling, gaat het hier om de definitie van duurzame ontwikkeling, die met name de integratie van de economische, sociale en milieukosten van de economische activiteiten omvat. Hij vindt dit streepje overbodig.

Volgens mevrouw Julie de Grootte toont de huidige discussie ter dege aan dat het goed zou zijn om over dit aspect een streepje in te voegen. Ze stelt bovendien vast dat er in het oorspronkelijke voorstel van de heer François Roelants du Vivier en mevrouw Evelyne Huytebroeck sprake is van het internaliseren van de kosten - op milieuvlak, op sociaal en economisch vlak - van het vervoer en de mobiliteit. Waarom zou men dit dan ook niet voor de andere sectoren kunnen doen?

De heer Mostafa Ouezekhti vindt echter dat men dit verder in de tekst aan bod moet laten komen.

Mevrouw Michèle Carthé vindt dat eveneens.

Dit streepje zal in punt IX van het bepalend gedeelte ingevoegd worden.

Mevrouw Julie de Grootte kan zich, in de Franse tekst, moeilijk verenigen met de woorden van mevrouw Michèle Carthé, te weten "échapper au chômage". Ze stelt voor deze te vervangen door woorden in de zin van "sortir du chômage".

De heer Alain Adriaens stelt voor om de woorden "de levenskwaliteit inzake werktijd" te vervangen door de woorden "de kwaliteit van het leven te bevorderen door een betere verdeling van de werktijd". Het door mevrouw Carthé voorgestelde vijfde streepje wordt aangenomen op voorwaarde dat die wijzigingen aangebracht worden.

Mevrouw Julie de Grootte stelt voor het twaalfde en vijftiende streepje van punt II samen te voegen. Ze geeft slechts één voorbeeld: de mensen wenden zich niet tot de PWA's omdat ze de dit type van hulpmiddel niet kennen. Ze wijst erop dat men met deze twee streepjes dezelfde doelstellingen nastreeft.

Het twaalfde streepje wordt dan:

"- vraagt dat inzake werkgelegenheid de nadruk wordt gelegd op de noodzaak om de werknemers echte kansen te verschaffen om aan de werkloosheid te ontsnappen, de kwaliteit van het leven te bevorderen door een betere verdeling van de werktijd en door de discriminaties te vermijden bij de aanwerving en de vereenvoudiging van de procedures te bewerkstelligen".

Mevrouw Dominique Braeckman verbetert een tikfout in het veertiende streepje van de Franse tekst. Er moet staan "soit organisé".

l'on se remémore les propos de Mme Nadine Gouzée, auteur du rapport fédéral sur le développement durable, il s'agit là de la définition du développement durable qui inclut notamment l'internalisation des coûts économiques, environnementaux et sociaux des activités économiques. Pour lui, ce tiret est superfétatoire.

Mme Julie de Grootte estime que la discussion en cours montre bien qu'il serait opportun d'insérer un tiret à ce sujet. Elle constate par ailleurs que dans la proposition initiale de M. François Roelants du Vivier et Mme Evelyne Huytebroeck on parle de l'internalisation des coûts environnementaux, sociaux et économiques des transports et de la mobilité, pourquoi ne pourrait-on pas le faire également pour les autres secteurs ?

M. Mostafa Ouezekhti pense cependant qu'il faut l'incorporer plus loin dans le texte.

Mme Michèle Carthé partage cette opinion.

Ce tiret sera inséré au point IX du dispositif.

Dans la formulation de Mme Carthé, les mots "échapper au chômage" gênent Mme Julie de Grootte. Elle suggère de remplacer le mot "échapper" par le mot "sortir du".

M. Alain Adriaens suggère de remplacer les mots "la qualité de la vie en matière de temps de travail" par les mots "favoriser la qualité de la vie par une meilleure répartition du temps de travail". Le cinquième tiret proposé par Mme Carthé est approuvé moyennant ces différentes modifications.

Mme Julie de Grootte propose de regrouper les tirets 12 et 15 du point II. Pour ne citer qu'un exemple, les ADILs ne sont pas sollicitées parce que les gens ne connaissent pas ce type d'aide. Ces deux tirets poursuivent les mêmes objectifs.

Le douzième tiret devient dès lors:

"- demande d'assurer la bonne information des mesures prises à l'initiative des autorités publiques tant à l'égard des populations directement concernées qu'à celui des travailleurs sociaux et autres intermédiaires publics et privés susceptibles d'aider la population dans la reconnaissance de ses droits et de simplifier les réglementations et procédures administratives y afférant;"

Au quatorzième tiret, Mme Dominique Braeckman apporte une correction dactylographique. Il convient d'écrire les mots "soit organisé".

Mevrouw Evelyne Huytebroeck stelt voor om het streepje betreffende de evaluatie van de initiatieven op het vlak van de werkgelegenheid en de opleiding te plaatsen vóór het streepje betreffende de sociale economie.

III. Inzake leefmilieu

Mevrouw Michèle Carthé, mevrouw Isabelle Gelas, de heren Mostafa Ouezekhti en Mohamed Azzouzi stellen voor om, in het tweede streepje, na de woorden “overheidsstructuren, de woorden “en partnerschappen op te zetten met de overheid/privé-sector” in te voegen. Volgens de commissieleden sluit het feit dat men de overheidsstructuren bevoorrecht niet uit dat men ook openbare/privé-partners mag zoeken.

De heer Yaron Pesztat vindt dat men, met dit amendement, in eenzelfde streepje, op iets aandringt maar meteen ook het tegenovergestelde mogelijk maakt. Heeft zoiets zin? Men bevoorrecht de overheidsstructuren niet door de mogelijkheid te bieden privé-partners te zoeken.

Dit voorstel wordt echter wel aanvaard.

Mevrouw Michèle Carthé stelt voor dat men alleen de woorden “partnerschappen op te zetten” behoudt.

Volgens mevrouw Julie de Groote wekt men met de woorden “in de toekomst” de indruk dat men vandaag geen beroep kan doen op de overheidsstructuren, dat men geen partnerschappen nastreeft en dat men er aarzelend tegenover staat.

De commissieleden gaan ermee akkoord de woorden “in de toekomst” te laten wegvallen.

Volgens mevrouw Dominique Braeckman is er in het tweede streepje helemaal geen sprake van een beleid inzake afvalpreventie.

De heer François Roelants du Vivier stelt voor om de woorden “de ophaling, het sorteren, het recycleren, het valoriseren van afvalstoffen” te vervangen door de woorden “het beleid inzake afval”, wat een beleid inzake afvalpreventie inhoudt.

Dit voorstel wordt aangenomen.

De heer Yaron Pesztat twijfelt aan het nut van het eerste streepje, dat staat in de inleiding van het voorontwerp van het federale plan inzake duurzame ontwikkeling.

Volgens de heer Alain Adriaens moet men onderstrepen dat de federale Staat en de Gewesten overleg moeten plegen. De spreker stelt voor het derde streepje als volgt te wijzigen: “vraagt dat de federale Staat en de gewesten overleg plegen en een evaluatie maken over de vaststelling van de productnormen(...)”.

Mme Evelyne Huytebroeck suggère de mettre le tiret relatif à l'évaluation des initiatives en matière d'emploi et de formation avant le tiret relatif à l'économie sociale.

III. En matière environnementale

Mmes Michèle Carthé, Isabelle Gelas, MM. Mostafa Ouezekhti et Mohamed Azzouzi proposent d'ajouter au deuxième tiret, après les mots "structures publiques", les mots "tout en développant des partenariats publics/privés". Les commissaires estiment que le fait de privilégier les structures publiques n'empêche pas la recherche de partenariats publics/privés.

M. Yaron Pesztat estime que cet amendement implique que dans un même tiret on affirme une chose et son contraire. Quel en est l'intérêt ? On ne privilégie point les structures publiques en offrant la possibilité d'instaurer des partenariats avec le privé.

Cette proposition est toutefois acceptée.

Mme Michèle Carthé suggère qu'on laisse uniquement les mots "tout en développant des partenariats".

Mme Julie de Groote est d'avis qu'en insérant les mots "pour l'avenir", c'est comme si aujourd'hui on n'avait pas recours aux structures publiques, qu'on ne favorisait pas les partenariats ou qu'il existait des vellétés pour le faire.

Les commissaires marquent leur accord pour supprimer les mots "pour l'avenir".

Mme Dominique Braeckman est d'avis que le deuxième tiret n'aborde en rien la politique de prévention en matière de déchets.

M. François Roelants du Vivier suggère de remplacer les mots "de la collecte, du tri, du recyclage, de la valorisation des déchets" par "de la politique des déchets", ce qui inclut la politique de prévention.

Cette proposition est acceptée.

M. Yaron Pesztat s'interroge quant à l'utilité du premier tiret qui se trouve dans les liminaires de l'avant-projet de plan fédéral pour un développement durable.

M. Alain Adriaens estime qu'on doit souligner que la concertation doit avoir lieu entre le Fédéral et les Régions. Il suggère une modification du troisième tiret en ce sens : “ entre l'Etat fédéral et les Régions quant la fixation des normes de produits ”.

De heer François Roelants du Vivier kan zich moeilijk verenigen met het vierde streepje, dat betrekking heeft op het informeren van de bevolking over de luchtkwaliteit. Evaluatie en informatie bestaan al in het Brussels Gewest; het Brussels Gewest is het enige van de drie Gewesten dat hier zo regelmatig en zo degelijk voor zorgt.

Mevrouw Michèle Carthé geeft dit toe maar wenst niettemin dat de informatie en de evaluatie verbeteren.

De heer François Roelants du Vivier stelt voor dit streepje als volgt te herschrijven:

“– beveelt een betere evaluatie en regelmatige voorlichting van de bevolking aan over de evolutie van de kwaliteit van de lucht en de eventuele gevolgen van installaties die de verontreiniging kunnen verergeren”.

De heer Jaron Pesztat twijfelt aan het nut van dit streepje. Het voorstel van aanbevelingen van de commissies is immers gericht aan de Brusselse Hoofdstedelijke Regering en alleen de Gewesten zullen die informatie over de luchtkwaliteit meedelen. Hij is van mening dat de essentie van de tekst verloren gaat als men er te veel bijkomsten in vermeldt.

Na een soortgelijke opmerking van de heer Alain Adriaens, stelt de heer François Roelants du Vivier voor om, na de woorden “de bevolking”, de woorden “op alle gezagsniveaus” in te voegen.

Dit voorstel wordt aangenomen.

Mevrouw Julie De Grootte wijst er op dat ze, in het vijfde streepje, na de woorden “tarieven te hanteren”, de woorden “die hoger zijn als het gaat over meer dan de basisbehoeften” had ingevoegd.

Ze vindt het belangrijk dit facet te behouden.

De heer Alain Adriaens vraagt zich af of men niet eerder zou moeten schrijven “solidaire tarieven”. Aldus wordt met alle voorstellen rekening gehouden.

Dit mondelinge amendement van de heer Alain Adriaens wordt gunstig beoordeeld.

De heer François Roelants du Vivier stelt voor om, in het vijfde streepje, te verduidelijken dat het gaat over het sociaal fonds van de Brusselse Intercommunale voor Waterdistributie (BIWD).

Hij wijst erop dat er in het zevende streepje opnieuw sprake is van een beleid inzake sorteren en recycleren van afval. De heer François Roelants du Vivier zegt dat hij er niet kan mee instemmen om de zakken voor de selectieve ophalingen gratis ter beschikking te stellen. Hij vindt een en ander bovendien te gedetailleerd.

Le quatrième tiret qui traite de l'information de la population quant à la qualité de l'air pose problème à M. Roelants du Vivier ; cette évaluation et cette information s'effectuent déjà en Région bruxelloise, seule des trois Régions à le faire aussi régulièrement et aussi bien.

Mme Michèle Carthé reconnaît que cela existe déjà. Elle souhaite néanmoins que l'information et l'évaluation soient améliorées.

M. François Roelants du Vivier suggère de réécrire ce tiret de la manière suivante:

"– recommande l'amélioration de l'évaluation et de l'information régulière de la population quant à l'évolution de la qualité de l'air et des effets éventuels d'installations pouvant aggraver la pollution";

M. Yazon Pesztat ne comprend pas l'utilité de ce tiret car la proposition de recommandations des commissions s'adresse au gouvernement la Région de Bruxelles-Capitale et ce ne sont jamais que les Régions qui informeront de la qualité de l'air. Il est d'avis qu'on galvaude le texte : en l'encombrant de choses inopportunes, on risque de passer à côté de l'essentiel.

Suite à une remarque de M. Alain Adriaens abondant dans le même sens, M. Roelants du Vivier suggère d'insérer après le mot "recommande" les mots "à tous les niveaux de pouvoirs".

Cette proposition est acceptée.

Au cinquième tiret, Mme Julie de Grootte signale qu'elle avait rajouté après le mot "tarification" les mots "plus progressive pour ce qui est supérieur aux besoins de base".

Il lui semble important de conserver cette idée.

M. Alain Adriaens se demande si on ne pourrait pas écrire plutôt "aux économies d'eau en veillant à une tarification solidaire". Cela reprend toutes ces suggestions.

Cet amendement oral de M. Alain Adriaens est accueilli favorablement.

M. François Roelants du Vivier suggère de préciser au cinquième tiret qu'il s'agit du fonds social de l'Intercommunale bruxelloise pour la distribution des eaux (IBDE);

Au septième tiret, il est de nouveau question de la politique de tri et de recyclage des déchets. M. François Roelants du Vivier ne peut marquer son accord quant à la gratuité des sacs destinés aux collectes sélectives. En outre, il estime qu'il s'agit d'un catalogue trop détaillé.

Ook de heer Alain Adriaens vindt dat het zesde, zevende en achtste streepje gaan over aangelegenheden die deel uitmaken van het gewestelijk beleid en dat een en ander te gedetailleerd is.

Mevrouw Béatrice Fraiteur wenst op zijn minst het zesde en achtste streepje te behouden.

Volgens mevrouw Julie De Groote gaat de samenwerking met de federale overheid inzake selectieve ophalingen en recyclage verloren als men deze streepjes laat wegval- len. Volgens haar moeten, wat de recyclage van het afval betreft (zie wet op de milieutaksen), alle betrokken gezags- niveaus overleg plegen over de fiscale maatregelen.

Volgens de heer Mostafa Ouezekthi is het geen goede zaak de milieutaksen ter sprake te brengen in een voorstel van aanbevelingen dat op consensus moet berusten.

Mevrouw Julie De Groote vat haar betoog samen: er moet met de federale overheid overleg gepleegd worden.

De heer François Roelants du Vivier wijst erop dat de federale overheid met de Gewesten overleg pleegt wat de productnormen en het fiscale beleid betreft.

Volgens mevrouw Isabelle Gelas zijn de streepjes vijf tot negen te gedetailleerd.

Het achtste en negende streepje worden als volgt tot een enkel streepje herschreven:

“– vraagt dat er tussen de Gewesten en met de gemeenten overleg gepleegd wordt om alternatieve methodes te ontwikkelen voor de verwerking van afvalstoffen in het bijzonder het composteren, de biogasverwerking en de thermolyse en voor de bouw en de exploitatie van elke installatie voor de verwerken, verbranden of begraven van afval);”

IV. Inzake het luchthavenbeleid en het toenemende lucht- verkeer en de geluidshinder

De heer Yaron Pesztat heeft een probleem met het opschrift van dit punt van het dispositief. De geluidsoverlast in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is immers niet alleen te wijten aan het luchthavenbeleid. De meeste geluidshinder is het gevolg van het verkeer op de grond – auto's en treinen – in het Gewest. De spreker stelt voor het opschrift van punt IV te vervangen door “inzake geluidshinder”.

Dit voorstel wordt aangenomen.

Mevrouw Béatrice Fraiteur stelt voor dat men het zevende streepje aan het begin zou plaatsen.

M. Alain Adriaens est également d'avis que les sixième, septième et huitième tirets relèvent d'une part de la politique régionale et qu'ils sont par ailleurs trop détaillés.

Mme Béatrice Fraiteur souhaite conserver au moins les sixième et huitième tirets.

Mme Julie de Groote estime qu'en éliminant ces tirets on perd le lien en matière de collectes sélectives et le recyclage avec le Fédéral. Or, il lui semble qu'en matière de recyclage de déchets (cf. loi sur les écotaxes) il convient d'agir en concertation entre tous les pouvoirs concernés pour les mesures fiscales.

M. Mostafa Ouezekhti pense qu'il est inopportun d'évoquer les écotaxes dans une proposition de recommandations qu'on veut consensuelle.

Mme Julie de Groote résume son intervention à la nécessité d'une concertation avec le Fédéral.

M. François Roelants du Vivier informe que le Fédéral se concerta avec les Régions en matière de normes de produits et de politique fiscale.

Mme Isabelle Gelas estime que, du cinquième au neuvième tiret, on va trop loin dans les précisions.

Les huitième et neuvième tirets sont réécrits en un seul de la manière suivante :

“– demande l'organisation d'une concertation interrégionale et avec les communes en vue de stimuler les méthodes alternatives de traitement des déchets, en particulier le compostage, la biométhanisation et la thermolyse ainsi que pour la construction et l'exploitation de tout site de traitement, d'incinération ou d'enfouissement de déchets ;”

IV. En ce qui concerne la politique aéroportuaire et la question du rythme de la croissance du trafic aérien et des nuisances dues au bruit

M. Yaron Pesztat signale que le titre de ce point du dispositif lui pose problème, car les nuisances dues au bruit dans la Région de Bruxelles-Capitale ne sont pas uniquement dues à la politique aéroportuaire, mais la grosse partie des nuisances dues au bruit sont dues à la mobilité au sol – automobile et ferroviaire- dans la Région. Il suggère de remplacer le titre du point IV par “ En matière de nuisances dues au bruit ”.

Cette proposition est acceptée.

Mme Béatrice Fraiteur suggère que le septième tiret figure au début

De heer Alain Adriaens vraagt dat men, in het eerste streepje, de woorden “vraagt dat in het plan voor duurzame ontwikkeling de resoluties van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement opgenomen worden”, zou vervangen door de woorden “vraagt dat in het federale plan voor duurzame ontwikkeling 2000-2003 rekening gehouden wordt met de resoluties van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement”.

Dit amendement wordt aangenomen.

Mevrouw Julie De Groote kan zich verenigen met het voorstel van de heer Alain Adriaens en voegt eraan toe dat ze bovendien vindt dat het eerste en het derde streepje zouden moeten worden samengevoegd.

De heer Yaron Pesztat stelt voor dat men alle streepjes betreffende geluidsoverlast door vliegtuigen zou samenvoegen. Volgens hem zou het tweede streepje meer gepreciseerd moeten worden aangezien men de woorden “luchthavenbeleid” uit het opschrift heeft weggelaten. Er is misschien verwarring tussen de problematiek van de verstedelijking van sommige landelijke gebieden en het Hoofdstedelijk Gewest, dat een stadsgewest is en dat al heel lang verstedelijkt is. Het probleem betreffende de vliegtuigen die het grondgebied van het Brussels Gewest overvliegen, is niet te wijten aan de verstedelijking van sommige wijken in Sint-Lambrechts-Woluwe of Ukkel maar wel aan een verstedelijking die al meer dan 50 jaar aan de gang is en aan het feit dat dichtbevolkte gebieden niet zouden mogen worden overvlogen. Hij stelt voor dit tweede streepje weg te laten en de problematiek van de veiligheid van vliegtuigen boven het gewestelijk grondgebied te sprake te brengen.

Dit voorstel wordt aangenomen.

De heren Yaron Pesztat en Alain Adriaens vinden dat men het derde streepje zou moeten vervangen door een considerans waarin staat dat de Brusselse assemblee betreurt dat de problematiek van de geluidsoverlast door vliegtuigen niet ter sprake wordt gebracht in het voorontwerp van het federale plan voor duurzame ontwikkeling.

De heer François Roelants du Vivier zegt dat men dit kan overwegen maar hij stelt voor dat het zevende streepje en dit nieuwe streepje, dat zou luiden: "betreurende dat in het Plan geen sprake is van de problematiek van de uitbreiding van de luchthaven", aan het einde van de consideransen staan (aangezien het derde streepje is weggefallen).

Mevrouw Béatrice Fraiteur stelt voor om, in het vijfde streepje, een termijn van acht maanden vast te stellen.

Verschillende commissieleden wijzen erop dat een termijn van twee jaar voor de vermindering van de geluidsoverlast door vliegtuigen die het Brussels grondgebied overvliegen al problemen heeft doen rijzen. Ze stellen voor de termijn van twaalf maanden te behouden en wat tussen vierkante haakjes staat te laten wegvallen.

M. Alain Adriaens demande qu'on remplace au premier tiret le mot "intégrées dans le plan de développement durable" par les mots "prises en compte dans le plan fédéral pour un développement durable 2000-2003".

Cet amendement est retenu.

Mme Julie de Groote approuve la suggestion de M. Alain Adriaens. Il lui semble par ailleurs que les premier et troisième tirets devraient être liés.

M. Yaron Pesztat suggère que tous les tirets relatifs au bruit des avions soient regroupés. En ce qui concerne le deuxième tiret, il devrait être précisé, étant donné qu'on a supprimé les mots “ politique aéroportuaire ” dans le titre. Il relève peut-être de la confusion entre la problématique de l'urbanisation de certaines zones rurales et la Ville-Région de Bruxelles-Capitale, urbanisée depuis fort longtemps. Le problème des avions survolant la Région bruxelloise est dû non pas à l'urbanisation de certains quartiers de Woluwe-Saint-Lambert ou d'Uccle mais bien à une urbanisation existante depuis plus de cinquante ans et à l'inopportunité de survoler des zones densément habitées. Il suggère de retirer ce deuxième tiret, et d'aborder la problématique de la sécurité du survol de la Région.

Cette proposition est acceptée.

MM. Yaron Pesztat et Alain Adriaens estiment qu'on devrait remplacer le troisième tiret par une considération signalant que l'assemblée bruxelloise regrette que la problématique due au bruit des avions ne soit pas abordée dans l'avant-projet de plan fédéral pour un développement durable.

M. François Roelants du Vivier estime que cela peut se concevoir mais il suggère que le septième tiret et ce nouveau tiret qui serait intitulé : "regrettant que le Plan n'aborde pas la problématique du développement aéroportuaire" se retrouvent tous deux à la fin des considérants (le troisième tiret étant supprimé).

Au cinquième tiret, Mme Béatrice Fraiteur suggère qu'on retienne huit mois comme délai.

Plusieurs commissaires signalent que le délai de deux ans pour la diminution de certains bruits d'avions au-dessus du territoire bruxellois a déjà posé problème. Ils suggèrent de retenir le délai de douze mois. On retire la parenthèse.

De heer Yaron Pesztat zegt dat hij zich niet kan verenigen met de oprichting van een fonds ter bescherming tegen de geluidsoverlast door treinen. De NMBS komt nu al heel wat van haar verbintenissen niet na. Het is net hetzelfde als strijden tegen de geluidsoverlast door bij de direct betrokken buurbewoners dubbele beglazing te plaatsen. Bovendien wordt niet verduidelijkt hoe de middelen van dit fonds zouden worden verdeeld.

Volgens mevrouw Julie De Grootte moet de Brusselse assemblee de federale overheid niet zeggen wie dit fonds moet stijven. Bovendien staat in het subamendement van haar fractie dat dit fonds zou moeten dienen om “onder andere” de isolatiewerken langs de wegen en bij de particulieren te financieren. Er wordt geen uitgebreide lijst van maatregelen voorgesteld.

De heer Alain Adriaens sluit zich aan bij de heer Yaron Pesztat. De NMBS moet de milieukosten en de sociale kosten internaliseren.

Het vijfde en zesde streepje worden als volgt samengevoegd:

“– vraagt de federale regering zich ertoe te verbinden om binnen twaalf maanden in samenwerking met de Gewesten eisen aan de spoorwegmaatschappij te stellen op het vlak van de vermindering van de geluidshinder voor de omwonenden door onder andere de isolatiewerken langs de wegen en bij de particulieren te financieren”.

V. Inzake vervoer en mobiliteit

De heer Jean-Pierre Cornelissen wenst een bijkomend streepje toe te voegen waaruit duidelijk blijkt dat de Brusselse assemblee opteert voor openbaar vervoer. Dit bijkomende streepje zou het eerste streepje moeten zijn:

“– wijst erop dat om de doelstellingen terzake te bereiken aanzienlijke inspanningen moeten worden geleverd op korte termijn en dat er absolute voorrang moet worden gegeven aan het openbaar vervoer, zowel voor de investeringen als voor het dagelijks beleid”.

Dit streepje wordt aanvaard.

Het derde streepje is het amendement van de heer Yaron Pesztat en zou in het tweede streepje kunnen worden verwerkt.

De commissieleden stemmen daarmee in.

De heer Alain Adriaens stelt voor de woorden “met de andere Gewesten” te vervangen door de woorden “tussen

M. Yaron Pesztat ne peut marquer son accord quant à la constitution d'un fonds de protection contre le bruit ferroviaire. La SNCB se déresponsabilise déjà de beaucoup de ses engagements. De plus, c'est du même acabit que de lutter contre le bruit des avions en installant du double vitrage aux riverains les plus concernés. En outre, on ne précise pas comment les moyens de ce fonds seraient redistribués.

Mme Julie de Grootte estime que ce n'est pas à l'assemblée bruxelloise de spécifier au Fédéral qui va alimenter ce fonds. De plus, le sous-amendement de son groupe dit bien que ce Fonds "servirait notamment à financer des travaux d'isolation acoustique le long des voies chez les particuliers"; ce ne sont pas des mesures exhaustives qui sont préconisées.

M. Alain Adriaens rejoint M. Yaron Pesztat ; la SNCB doit internaliser ses coûts environnementaux et sociaux.

Les cinquième et sixième tirets sont fusionnés de la manière suivante :

"– demande un engagement du gouvernement fédéral à fixer, dans les douze mois, en collaboration avec les Régions, des objectifs de réduction du bruit à respecter par les chemins de fer pour les populations riveraines, notamment en finançant des travaux d'isolation acoustique tant le long des voies que chez les particuliers".

V. En matière de transport et de mobilité

M. Jean-Pierre Cornelissen souhaiterait un tiret supplémentaire qui établisse clairement le choix effectué par l'assemblée bruxelloise en faveur des transports en commun. Ce tiret complémentaire viendrait en premier lieu :

“– souligne le fait que la réussite des objectifs en cette matière suppose que des efforts importants soient accomplis à court terme et qu'une priorité absolue soit accordée aux transports publics collectifs tant pour les investissements à consentir que pour les politiques à mener au quotidien ;”

Ce tiret est accepté.

Le troisième tiret est un amendement de M. Yaron Pesztat ; il pourrait être intégré au deuxième tiret.

Les commissaires marquent leur accord.

M. Alain Adriaens suggère de remplacer les mots "avec les autres Régions" par les mots "entre Régions" car ces

de Gewesten” omdat deze aanbevelingen aan de federale regering zullen worden bezorgd.

Wat het zesde streepje betreft, vindt de heer Jean-Pierre Cornelissen dat, bij de toekenning van de voorkeurtarieven, de leeftijd niet het enige criterium mag zijn. Hij stelt voor dat er ruimere criteria worden vastgesteld.

Mevrouw Julie De Grootte herinnert eraan dat haar fractie voorstellen heeft gedaan die nog verder gaan, onder andere volledig gratis vervoer. Ze geeft toe dat de voorkeurtarieven niet alleen op grond van de leeftijd mogen worden toegekend. Ze wijst er terzake op dat de ambtenaren van het Brussels Gewest, en nu ook van het Vlaams Gewest, een gratis abonnement hebben.

Volgens mevrouw Evelyne Huytebroeck ondermijnen dergelijke details de slagkracht van het voorstel van aanbevelingen.

Volgens mevrouw Michèle Carthé is het goed dat men iedereen gratis openbaar vervoer aanbiedt. Maar wie gaat dat betalen?

Mevrouw Evelyne Huytebroeck stelt voor dat men het houdt bij voorkeurtarieven voor sommige gebruikers.

Mevrouw Michèle Carthé wijst erop dat het voor haar fractie dan van cruciaal belang is dat men hierbij rekening houdt met het inkomen.

Mevrouw Evelyne Huytebroeck stelt voor dat men niet te lang blijft stilstaan bij verschillende criteria, die afhangen van de politieke standpunten, omdat men anders nooit een consensus zal bereiken.

Mevrouw Danielle Caron deelt het standpunt van de voorzitter. Ze kan er zich niet mee verenigen dat men aan sommige lagen van de Brusselse bevolking armenkaarten zou toekennen.

De heer Jean-Pierre Cornelissen stelt voor het te houden bij de woorden “bepaalde categorieën”.

Mevrouw Dominique Braeckman zegt dat het aanbieden van kwaliteitsvol openbaar vervoer voor iedereen en in het bijzonder voor de kansarmen al in het tweede streepje ter sprake wordt gebracht.

Er is bijgevolg overeenstemming voor het zesde streepje als volgt te wijzigen:

- “en vraagt in dit verband dat er werk wordt gemaakt van voorkeurtarieven voor bepaalde categorieën van gebruikers” en deze woorden in te voegen in het tweede streepje na de woorden “een degelijk aanbod voor allen en voor de kansarmen in het bijzonder”;

recommandations seront transmises au gouvernement fédéral.

Cet amendement est retenu.

Quant au sixième tiret, M. Jean-Pierre Cornelissen estime que les tarifs préférentiels ne doivent pas être octroyés uniquement en fonction du critère de l'âge. Il suggère que cela se fasse selon des critères plus larges.

Mme Julie de Grootte rappelle que son groupe a fait des propositions plus radicales, entre autres, le tarif zéro. Elle reconnaît que les tarifs préférentiels ne sont pas octroyés uniquement en fonction de l'âge. Elle en veut pour preuve que les fonctionnaires de la Région bruxelloise et aujourd'hui de la Région flamande obtiennent un abonnement gratuit.

Mme Evelyne Huytebroeck estime que de tels détails affaiblissent la proposition de recommandations.

Mme Michèle Carthé signale que demander des transports en commun gratuits pour tout le monde induit un coût important. Qui va le payer?

Mme Evelyne Huytebroeck suggère qu'on en reste à des tarifs préférentiels pour certains usagers.

Mme Michèle Carthé estime que pour son groupe, ce qui est crucial, c'est que cela se fasse selon des critères de revenus.

Mme Evelyne Huytebroeck suggère qu'on ne s'attarde pas à des critères différents selon les sensibilités politiques car on n'aboutira pas à un consensus.

Mme Danielle Caron confirme la position de la présidente ; elle ne peut défendre l'octroi de cartes "de pauvres" à certaines couches de la population bruxelloise.

M. Jean-Pierre Cornelissen suggère d'en rester aux mots génériques "certaines catégories".

Mme Dominique Braeckman signale que l'offre de transports en commun de qualité accessibles à tous et en particulier aux démunis se trouve déjà au deuxième tiret.

Il y a dès lors accord pour transformer le sixième tiret en :

- "demande à cet égard que la question de l'octroi de tarifs préférentiels à certaines catégories d'usagers soit concrétisée" et de l'ajouter au deuxième tiret après les mots "une offre de qualité accessible à tous et aux plus démunis en particulier" ;

De heer Alain Adriaens vraagt om in het zevende streepje de woorden “alternatieve vervoerwijzen” te vervangen door “milieuvriendelijke vervoerwijzen”.

Dit voorstel wordt aangenomen.

Mevrouw Michèle Carthé vindt het essentieel dat de ontwikkeling van het multimodale platform in de Haven van Brussel vermeld wordt.

De heer Alain Adriaens vindt dat als dat de bedoeling is van de fractie van mevrouw Michèle Carthé, het zevende streepje verduidelijkt moet worden, want de NMBS is een federale maatschappij.

Mevrouw Evelyne Huytebroeck gaat hiermee niet akkoord. De ontwikkeling van de haven van Brussel heeft eveneens betrekking op de problematiek van de beschikbare gronden.

De commissieleden komen ten slotte overeen dat de zin over de Haven van Brussel in de tekst blijft.

De heer Yaron Pesztat meent dat het probleem van het goederenvervoer in het algemeen absoluut behandeld moet worden in het voorstel van aanbevelingen van de Brusselse assemblee, omdat de overstap naar andere vervoerwijzen het probleem van de toename van het goederenvervoer over de weg niet als bij toverslag zal oplossen, want deze toename is hoofdzakelijk te wijten aan het zogeheten “just in time”-beleid en de ontwikkeling van rollende stocks.

De heer Yaron Pesztat is van oordeel dat de details in het achtste streepje, namelijk vanaf de aanpassing van de verkeersbelasting aan de milieuprestaties tot en met de bijzondere routes voor vrachtwagens om de woonwijken te sparen, in de paragrafen 374 en 375 van het voorontwerp van federaal plan inzake duurzame ontwikkeling staan. Hij citeert :

“374. De filosofie achter de maatregelen rond het beheer van de vraag in de transportsector is de kosten van het vervoer met de grootste negatieve externaliteiten verhogen.

375. Voor het personenvervoer moet de overstap naar andere vervoermiddelen in de hand gewerkt worden door aanzienlijk lagere trajectkosten voor de fietser, voor de gebruiker van het openbaar vervoer en voor de gebruiker van een wagen met meerdere inzittenden in vergelijking met de trajectkosten voor de gebruiker van een wagen met één inzittende. De ICDO stelt onder meer de volgende maatregelen voor: de parkeerkosten in de stad (en vooral op verbindingswegen) verhogen, de fiscale aftrek voor wagens verminderen en die voor gebruikers van het openbaar vervoer en van de fiets verhogen, de vaste taksen op wagens herzien en de kosten, gekoppeld aan het gebruik van de wagen, zoals de brandstofkosten of het rekeningrijden opdrijven ...”.

M. Alain Adriaens souhaite qu'on remplace, au septième tiret, les mots "transports alternatifs" par les mots "transports favorables à l'environnement".

Cette proposition est acceptée.

Mme Michèle Carthé estime essentiel qu'on cite le développement du Port de Bruxelles, lié notamment à l'installation de la plateforme multimodale.

M. Alain Adriaens estime que si c'est cela que le groupe de Mme Michèle Carthé vise au septième tiret, il faut le préciser car la SNCB est une société fédérale.

Mme Evelyne Huytebroeck souligne que le développement du Port de Bruxelles vise également la problématique des terrains disponibles.

Il est finalement convenu que la phrase relative au Port de Bruxelles restera dans le texte.

M. Yaron Pesztat estime qu'il faut absolument aborder dans la proposition de recommandations de l'assemblée bruxelloise le problème du trafic de marchandises en général, parce que le transfert modal ne va pas résoudre d'un coup de baguette magique l'augmentation du trafic de marchandises par la route, car cet accroissement est dû principalement à une mutation économique due au "just in time" et à la politique des “stocks roulants”.

M. Yaron Pesztat est d'avis que les détails prévus au huitième tiret, c'est-à-dire l'adaptation des taxes automobiles aux performances environnementales jusques et y compris la création d'itinéraires de poids lourds spécifiques permettant d'éviter la traversée des quartiers d'habitat se trouvent aux paragraphes 374 et 375 de l'avant-projet de plan fédéral pour un développement durable. Il cite :

"374. La philosophie sous-tendant les mesures de gestion de la demande adressée au secteur des transports est d'augmenter comparativement le coût des transports ayant la plus grande externalité négative.

375. En ce qui concerne le transport des personnes, le transfert modal sera favorisé par un coût de trajet sensiblement moins élevé pour le cycliste, l'utilisateur des transports en commun ou l'utilisateur d'une voiture occupée à plusieurs que le coût du trajet du navetteur autosoliste. Les mesures proposées par la CIDD visent notamment à augmenter le coût des parkings en ville (spécialement en voirie), à revoir les modalités des déductions fiscales des voitures et à augmenter celles des utilisateurs des transports en commun et du vélo, à réduire les taxes fixes des voitures et à augmenter les coûts liés à l'usage de la voiture tels le coût des carburants ou le péage routier...".

De heer François Roelants du Vivier vindt het echter belangrijk om dit deel te behouden, want het is het werk van de werkgroep over de verkeersbelasting, die bijna drie jaar geleden is opgericht door de Interministeriële Conferentie voor het Milieu.

De heer Yaron Peszta stelt voor om op zijn minst het aantal voorstellen te verminderen door in het achtste streepje de substreepjes vanaf het substreepje over de fiscale aftrekbaarheid, alsook het negende, het tiende en het elfde streepje te doen vervallen.

Mevrouw Julie de Grootte wenst dat de problematiek van de aanleg van parkeerterreinen door privé-bedrijven wordt behandeld, wat de facto leidt tot een toename van het gebruik van de privé voertuigen ten nadele van de alternatieve vervoerwijzen.

De heer Yaron Peszta wenst een beknopte tekst. Zo niet ontwikkelt hij eveneens het arsenaal maatregelen die zijn fractie al geruime tijd verdedigt (herziening van de circulaire-De Saeger, voorrang voor het openbaar vervoer op de kruispunten, eigen banen voor het bovengronds openbaar vervoer, ...).

Het tweede subpunt van het achtste streepje wordt :

“ De herziening van de kosten en de belastingen verbonden aan het gebruik van de voertuigen om het gebruik van schone brandstoffen en van het openbaar vervoer te bevorderen, onder meer opdat de bedrijven vervoerplannen zouden opstellen waarin het gebruik van het openbaar vervoer wordt aangemoedigd ten nadele van het gebruik van eigen wagens;”

Vanaf het substreepje betreffende de herziening van het systeem van de fiscale aftrekbaarheid wordt de rest van punt V vervangen door de volgende aanbeveling (mondeling amendement van mevrouw Julie de Grootte) :

“– wijst op het belang van overleg tussen de gewesten met het oog op een regeling voor het vrachtvervoer waarbij meer rekening gehouden wordt met de stadskenmerken;”

VI. Inzake gezondheidsbeleid

Het eerste streepje is opgesteld door mevrouw Isabelle Gelas en de heer François Roelants du Vivier. Het lokt geen commentaar uit.

De heer Alain Adriaens wijst erop dat de parenthese in het tweede streepje geschrapt kan worden. Ze stond er uitsluitend ter informatie van alle commissieleden.

Mevrouw Dominique Braeckman stelt voor om de woorden “het Gewest” te vervangen door de woorden “de Belgische steden”.

Deze twee amendementen worden aangenomen.

M. François Roelants du Vivier estime cependant important de maintenir cette partie, car il s'agit du travail réalisé par le groupe de travail sur la fiscalité automobile qui avait été mis sur pied, il y a presque trois ans, par la Conférence interministérielle de l'environnement.

M. Yaron Peszta suggère d'au moins réduire les suggestions en éliminant les sous-tirets au huitième tirt à partir de celui dédié à la déductibilité fiscale, et les neuvième, dixième et onzième tirets.

Mme Julie De Grootte souhaite qu'on aborde la problématique de la construction de parkings par les entreprises privées ce qui mène de facto à une utilisation accrue des véhicules privés au détriment des modes alternatifs de transport.

M. Yaron Peszta souhaite qu'on soit bref, sinon il déploie également la panoplie de mesures que son groupe défend depuis belle lurette (révision de la circulaire De Saeger, priorité aux transports en commun aux carrefours, sites propres pour les transports en commun en surface...).

Le deuxième sous-point du huitième tirt devient :

" . la révision des coûts et taxes liés à l'utilisation des véhicules en vue de favoriser d'une part le recours à des carburants propres et d'autre part à inciter à l'utilisation des transports publics notamment pour inciter les entreprises à développer des stratégies de déplacement privilégiant le recours aux transports en communs au détriment des véhicules de société ;“

A partir du sous-tirt relatif à la révision des mécanismes de déductibilité fiscale, le reste du point V est remplacé par la disposition suivante (amendement oral de Mme Julie De Grootte) :

“– souligne l'importance d'une concertation interrégionale en vue d'une organisation des déplacements des poids lourds plus respectueuse des spécificités urbaines ;”

VI. En matière de politique de la santé

Le premier tirt a été élaboré par Mme Isabelle Gelas et M. François Roelants du Vivier. Il ne soulève pas de discussion.

M. Alain Adriaens signale que la parenthèse du deuxième tirt peut être supprimée. C'était à titre informatif pour tous les commissaires.

Mme Dominique Braeckman suggère de remplacer les mots “ de la Région ” par les mots “ des villes belges ”.

Ces deux amendements sont acceptés.

VIII. Inzake de bevordering van het wetenschappelijk onderzoek en van de uitvoer

Mevrouw Michèle Carthé, mevrouw Isabelle Gelas, de heer Mostafa Ouezekhti en de heer Mohamed Azzouzi wensen de drie laatste streepjes van dit punt te doen vervallen om een opsomming van gedetailleerde maatregelen te voorkomen.

De commissieleden stemmen hiermee in om de aanbevelingen niet te veel te specificeren.

IX. Inzake fiscaliteit

De heer Alain Adriaens vindt het vanuit technisch oogpunt moeilijk om een ontradend fiscaal beleid in te voeren dat niet afhangt van het inkomen.

Mevrouw Michèle Carthé meldt dat volgens haar fractie de fiscaliteit moet blijven afhangen van het inkomen.

De heer Alain Adriaens vindt dat het aanstootgevend kan zijn dat de fiscaliteit in het kader van duurzame ontwikkeling in slechts twee regels behandeld wordt, omdat de problematiek dan vanuit een te enge invalshoek benaderd wordt. Bovendien verbruiken degenen met een hoger inkomen meer dan de anderen en dragen zij bijgevolg meer bij.

De heer Jean-Pierre Cornelissen deelt de mening van de heer Alain Adriaens. Om die reden trouwens wenste de Brusselse Hoofdstedelijke Regering dat de vuilniszakken voor de gescheiden ophalingen niet gratis aangeboden worden. Er zou later een grondiger debat over dit onderwerp gevoerd moeten worden.

De heer François Roelants du Vivier wijst erop dat het zeer moeilijk zou zijn om de brandstof naargelang van het inkomen te belasten. Aangezien de prijs van een liter brandstof hoofdzakelijk uit accijnzen bestaat, betaalt degene die meer verbruikt meer belastingen. Gelet op het belang van de verrekening van de milieukosten in een optiek van duurzame ontwikkeling, stelt hij voor om voor de woorden "blijft afhangen" de woorden "bij voorrang" in te voegen.

Dit amendement wordt aangenomen.

Mevrouw Béatrice Fraiteur herinnert er eveneens aan dat na het tweede streepje het zevende streepje van het eerste punt van het bepalend gedeelte moet worden ingevoegd, namelijk :

“– vraagt om fiscale maatregelen in te voeren om de sociale en de milieukosten in de economische activiteiten te verrekenen.”

VIII. En matière de renforcement de recherche scientifique et de l'exportation

Mmes Michèle Carthé, Isabelle Gelas, MM. Mostafa Ouezekhti et Mohamed Azzouzi souhaitent supprimer les trois derniers tirets de ce point pour éviter le catalogue de mesures détaillées.

Les commissaires marquent leur accord, étant donné qu'il s'agit également de ne pas trop spécifier les mesures préconisées.

IX. En matière de fiscalité

M. Alain Adriaens estime qu'il est techniquement difficile d'instaurer une fiscalité dissuasive qui soit fonction du revenu.

Mme Michèle Carthé signale que pour son groupe il faut s'inscrire dans la continuité du système fiscal basé sur les revenus.

M. Alain Adriaens estime que traiter de la fiscalité dans le cadre du développement durable en deux lignes peut être scabreux car trop réducteur. De plus, ceux qui ont un revenu plus important consomment plus que d'autres et contribuent dès lors plus que d'autres.

M. Jean-Pierre Cornelissen partage l'avis de M. Alain Adriaens. C'est d'ailleurs pour cette raison-là que le gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale a souhaité maintenir les sacs payants pour les collectes sélectives. Il conviendrait d'avoir un débat plus approfondi sur ce sujet ultérieurement.

M. François Roelants du Vivier signale qu'il serait très difficile d'organiser une taxation du carburant en fonction des revenus ; cependant, étant donné que le prix du litre d'essence est essentiellement composé d'accises, celui qui consomme plus paie plus. Étant donné l'importance de l'internalisation des coûts environnementaux dans une optique de développement durable, il suggère d'insérer le mot "prioritairement" avant les mots "fonction du revenu".

Cet amendement est retenu.

Mme Béatrice Fraiteur rappelle également qu'il faut insérer après le deuxième tiret le septième tiret du premier point du dispositif, à savoir :

“– demande l'instauration de mesures fiscales prévoyant l'intégration des coûts sociaux et environnementaux dans les activités économiques ;”

X. Inzake cultuur en onderwijs

Mevrouw Evelyne Huytebroeck stelt voor om de woorden “tot de cultuur in de taal van zijn keuze en over het ganse land” te vervangen door “tot de verschillende cultuurexpressies”.

Zij acht het cruciaal dat iedereen toegang heeft tot kunst en tot de verschillende cultuurexpressies.

Mevrouw Michèle Carthé wijst erop dat die onderwerpen inbreuk maken op de bevoegdheden van de Franse Gemeenschapscommissie. Is dit echt nodig?

De heer François Roelants du Vivier vindt dat cultuur en onderwijs fundamentele aspecten van de duurzame ontwikkeling zijn, die ernaar streven alle ongelijkheden weg te werken en iedereen gelijke rechten toe te kennen.

Hij vindt het echter beter om de taalkwestie niet te behandelen, opdat dit voorstel van aanbevelingen eensgezind kan worden goedgekeurd tijdens de plenaire vergadering.

De heer Jean-Pierre Cornelissen meent dat duurzame ontwikkeling samenhangt met een aantal parameters inzake culturele identiteit. Er wordt hier verwezen naar de cultuur en de verschillende talen, aangezien het aanleren van andere talen altijd een belangrijke culturele verworvenheid is.

Mevrouw Michèle Carthé deelt de meningen van haar ambtsgenoten. Dat neemt niet weg dat het voorstel in de plenaire vergadering geblokkeerd zou kunnen worden, wat jammer zou zijn.

De heer Jean-Pierre Cornelissen vindt dat alle democratische fracties bereid moeten zijn om het principe te verdedigen dat cultuur en taal fundamentele rechten zijn.

De heer Mostafa Ouezekhti wenst niet dat deze doos van Pandora geopend wordt.

Voorzitster Evelyne Huytebroeck vraagt dat de cultuur, het onderwijs en de opleiding zo ruim mogelijk behandeld worden om problemen te voorkomen,

Mevrouw Isabelle Emmery wijst erop dat de twee taalgemeenschappen in Brussel een gemeenschappelijk kenmerk kunnen vinden in de multiculturele samenleving, wat wrijvingen zou kunnen voorkomen.

De heer François Roelants du Vivier verklaart dat hij niet van zelfcensuur houdt. Op Europees niveau wordt de problematiek van de culturele uitzondering behandeld en eveneens van de verdediging van de talen gesproken.

X. En matière de culture et d'enseignement

Mme Evelyne Huytebroeck suggère de remplacer les mots "à la culture dans la langue de son choix sur l'ensemble du pays" par les mots "aux différentes expressions culturelles".

Elle estime qu'il est crucial que tous aient accès à l'art, aux différentes expressions culturelles.

Mme Michèle Carthé signale que ces sujets empiètent sur les compétences de la Commission communautaire française.

M. François Roelants du Vivier estime que la culture et l'enseignement sont des points fondamentaux du développement durable qui visent à éradiquer les inégalités à tous les niveaux et à octroyer des droits semblables à tous.

Il lui semble cependant opportun de ne pas aborder le problème linguistique pour que cette proposition de recommandations puisse être adoptée de manière consensuelle en séance plénière.

M. Jean-Pierre Cornelissen est d'avis que quand on parle de développement durable, on inclut un certain nombre de paramètres d'identité culturelle. Ici, on fait référence à la culture et aux différentes langues, étant donné que l'acquisition d'autres langues est toujours un acquis culturel important.

Mme Michèle Carthé peut partager les avis de ses homologues ; il n'en demeure qu'il pourrait y avoir un blocage en séance plénière et ce serait dommage.

M. Jean-Pierre Cornelissen estime que l'ensemble des groupes démocratiques doit être prêt à défendre le principe que la culture et l'expression linguistique sont des droits fondamentaux.

M. Mostafa Ouezekhti ne souhaite pas qu'on ouvre cette boîte de Pandore.

Mme Evelyne Huytebroeck demande qu'on évoque la culture, l'enseignement et la formation dans le sens le plus large pour éviter tout problème.

Mme Isabelle Emmery signale que les deux communautés linguistiques à Bruxelles peuvent trouver un dénominateur commun au niveau de la multiculturalité, ce qui permettrait d'éviter les frictions.

M. François Roelants du Vivier déclare qu'il n'aime pas l'autocensure. Au niveau européen, on aborde la problématique de l'exception culturelle, on parle également de la défense des langues.

De heer Jean-Pierre Cornelissen vindt dat in het streven naar duurzame ontwikkeling de culturele identiteit verdedigd moet worden tegen het gevaar dat Aldous Huxley in "Brave new world" schetst.

Voorzitster Evelyne Huytebroeck tracht de bespreking samen te vatten in de formulering "toegang tot de cultuur voor iedereen". Sommigen wensen dat dit niet tot de eenvoudigste vorm wordt herleid.

Mevrouw Michèle Carthé stelt voor om het eerste streepje te vervangen door: "vraagt dat iedereen toegang zou krijgen tot de verschillende cultuurvormen met eerbied voor ieders culturele identiteit".

Het tweede streepje vervalt.

Het derde en tevens laatste streepje wordt ten slotte op voorstel van de heer Jean-Jacques Boelpaepé :

"– vraagt dat de sector van het onderwijs en de opleiding, die de burgers een attitude kan bijbrengen die in de zin van de duurzame ontwikkeling gaat, daarbij ernstig betrokken zou worden;"

XI. Inzake inspraak van de burger

Mevrouw Dominique Braeckman vraagt om in het eerste streepje voor de woorden "stemrecht bij de gemeenteraadsverkiezingen" de woorden "actief en passief" in te voegen.

De heer Mostafa Ouezekhti is vertrouwd met deze problematiek, maar vindt dat het debat hier niet gevoerd moet worden.

De heer Jean-Pierre Cornelissen vraagt of het eerste streepje niet geherformuleerd zou moeten worden om alle inwoners inspraak te geven.

Dit voorstel wordt door de commissieleden goedgekeurd.

Mevrouw Isabelle Gelas vindt dat het stemrecht dan tot de gemeenteraadsverkiezingen wordt beperkt.

De heer Jean-Pierre Cornelissen stelt voor om het eerste streepje te vervangen door "vraagt dat iedereen deelneemt aan het leven van de staat".

De heer François Roelants du Vivier wenst dat de commissieleden zich de waarden van de Franse revolutie herinneren en stelt bijgevolg het volgende streepje voor :

"– vraagt dat de kiesrechten en kiesplichten voor alle burgers zouden gelden".

M. Jean-Pierre Cornelissen estime que défendre l'identité culturelle contre le danger évoqué par Aldous Huxley dans "Brave new world" est une chose importante dans une préoccupation de développement durable.

Mme Evelyne Huytebroeck tente de synthétiser la discussion dans "l'accès pour tous à la culture". D'aucuns ne souhaitent pas réduire cela à sa plus simple expression.

Mme Michèle Carthé propose la formulation suivante pour remplacer le premier tiret: "demande d'assurer l'accès de tous aux différentes formes de cultures, dans le respect de l'identité culturelle de chacun".

Le deuxième tiret tombe.

Et enfin, le troisième tiret devenu le dernier, devient de la main de M. Jean-Jacques Boelpaepé :

"– demande d'impliquer le monde de l'enseignement et de la formation pour générer des comportements citoyens qui vont dans le sens du développement durable ;".

XI. En matière de participation citoyenne

Mme Dominique Braeckman demande d'insérer au premier tiret après les mots "extension du droit de vote" les mots "et d'éligibilité".

M. Mostafa Ouezekhti est à l'aise avec cette problématique mais il estime que ce n'est pas le lieu où il convient d'ouvrir le débat.

M. Jean-Pierre Cornelissen se demande s'il ne faudrait pas reformuler le premier tiret, en vue de prévoir la participation de tous les habitants.

Cette proposition rencontre l'assentiment des commissaires.

Mme Isabelle Gelas estime que c'est limiter le droit de vote à la commune.

M. Jean-Pierre Cornelissen propose quant à lui de remplacer le premier tiret par "demande la participation de tous à la vie de la cité", la cité étant entendue au sens large.

M. François Roelants du Vivier souhaite que les commissaires se souviennent des valeurs prônées depuis la Révolution française et suggère dès lors le tiret suivant :

"– demande que les droits et devoirs électoraux soient attribués à tous les citoyens".

Hij benadrukt dat de rechten tegelijk het actief en passief kiesrecht omvatten en dat de plichten de stemplicht omvatten, waaraan hij persoonlijk sterk gehecht is.

Dit fundamentele debat, dat sedert het einde van de XVIIIe wordt gevoerd, wordt niet door tijd en ruimte begrensd.

De Ecolo-fractie keurt het voorstel van de heer François Roelants du Vivier unaniem goed.

De heer Jean-Pierre Cornelissen benadrukt dat het woord “burger” van toepassing is op iedereen die op het Belgisch grondgebied woont.

De commissieleden stemmen in met het voorstel van de heer François Roelants du Vivier.

De andere streepjes van punt XI worden geschrapt.

Mevrouw Michèle Carthé vraagt of er geen meer algemene formulering zou kunnen worden gevonden, zoals “vraagt om in het algemeen de initiatieven aan te moedigen om de burgers meer inspraak te geven”.

XII. Inzake de versterking van de rol van de grote maatschappelijke groepen.

De heer Yaron Pesztat wijst erop dat dit punt behandeld wordt in het voorontwerp van federaal plan inzake duurzame ontwikkeling, maar toegespitst wordt op de kansarme grote maatschappelijke groepen en op de groepen die positief gediscrimineerd moeten worden. Daar zouden eveneens de milieu- en de verbruikersverenigingen, enz. aan toegevoegd moeten worden.

Mevrouw Evelyne Huytebroeck stelt voor om na de woorden “overlegorganen werknemers-werkgevers” de woorden “en de verenigingen” in te voegen.

Dit voorstel wordt goedgekeurd.

XIII. Inzake asielprocedures

Dit punt van het bepalend gedeelte is ingevoegd door mevrouw Isabelle Gelas en de heer François Roelants du Vivier. Mevrouw Isabelle Gelas onderstreept dat toen het voorontwerp van federaal plan inzake duurzame ontwikkeling uitgewerkt werd, het federale beleid terzake nog niet in het huidige stadium was. Zij vindt dat men realistischer en vollediger moet zijn dan paragraaf 626 van het voorontwerp van federaal plan.

Mevrouw Béatrice Fraiteur en de heer Jean-Pierre Cornelissen storen zich aan het woord “gettovorming”.

Il souligne que les droits comprennent à la fois les droits de vote et d'éligibilité, et les devoirs visent l'obligation de vote, à laquelle il tient personnellement beaucoup.

Ce débat fondamental qui existe depuis la fin du XVIIIe siècle ne pose ni de limites de lieux ni de limites dans le temps.

Le groupe Ecolo approuve à l'unanimité la proposition de M. François Roelants du Vivier.

M. Jean-Pierre Cornelissen souligne que le mot citoyen vise dès lors toute personne vivant sur le territoire belge.

Les commissaires marquent leur accord pour la proposition de M. François Roelants du Vivier.

Mme Michèle Carthé propose de remplacer les autres tirets par une formulation plus générale: "demande d'encourager d'une manière générale les initiatives qui visent à développer la participation citoyenne".

XII. En matière de renforcement du rôle de grands groupes sociaux

M. Yaron Pesztat signale que l'avant-projet de plan fédéral pour un développement durable aborde ce point mais en se focalisant sur les grands groupes sociaux défavorisés ainsi que les groupes qui doivent faire l'objet d'une discrimination positive. Il conviendrait d'ajouter également les associations de défense de l'environnement, de défense des consommateurs, etc.

Mme Evelyne Huytebroeck propose de rajouter après les mots "organes de concertation travailleurs-employeurs" les mots "et du monde associatif".

Cette proposition est acceptée.

XIII. En matière de procédure d'asile

Ce point du dispositif a été inséré par Mme Isabelle Gelas et M. François Roelants du Vivier. Mme Isabelle Gelas souligne que lors de l'élaboration de l'avant-projet de plan fédéral pour un développement durable, la politique en la matière au niveau fédéral n'en était pas encore au stade actuel. Il lui semble qu'il faut être plus réaliste et plus complet que ce qui est prévu au paragraphe 626 du projet de Plan fédéral.

“ Le regroupement dans des ghettos ” heurte Mme Béatrice Fraiteur et M. Jean-Pierre Cornelissen..

Mevrouw Isabelle Gelas stemt ermee in om de laatste zin van het eerste streepje te doen vervallen.

Ze legt uit dat het in het derde streepje gaat om de toepassing van de internationale normen die nog niet van kracht zijn. Er zij aan herinnerd dat het Schengen-akkoord in 1990 zijn beslag heeft gekregen in een verdrag en in juni 1997 opgenomen werd in het Verdrag van Amsterdam. Dit verdrag, dat de grenscontroles in de lidstaten afschaft, bevat als tegenprestaties dat de asielprocedures eenvormig worden gemaakt (wat helemaal niet het geval is) en dat het Schengen-informatiesysteem, het beroemde SIS, opgezet wordt, waardoor de Staten gegevens over ongewenste vreemdelingen kunnen uitwisselen.

België is trouwens gebonden door het Verdrag van Amsterdam. De Europese Unie heeft 5 jaar om een immigratiebeleid uit te werken met Europese middelen waarmee bepaald worden welke categorieën van mensen Europa binnen mogen naargelang van de sociaal-economische behoeften van de Europese landen.

Het derde streepje van punt XIII van het bepalend gedeelte wordt dus :

“– vraagt dat de internationale normen die nog niet worden toegepast, toegepast zouden worden;”

De heer Alain Adriaens stelt voor om het streepje van punt XIII te wijzigen overeenkomstig het hoofdstuk van het voorontwerp «Migranten en vluchtelingen».

XIV. Inzake de methode

Mevrouw Michèle Carthé, mevrouw Isabelle Gelas en de heren Azzouzi en Ouezekhti stellen voor om de woorden “de burgers en de verenigingen” te vervangen door “de burgers en de representatieve verenigingen”. Deze wijziging wordt goedgekeurd.

Stemming

Het voorstel van aanbevelingen wordt bij eenparigheid van de zestien aanwezige leden aangenomen.

Mme Isabelle Gelas marque son accord pour supprimer la dernière phrase du premier tiret.

Elle explique qu'au troisième tiret il s'agit de mettre en application les normes internationales non encore en vigueur. Il y a lieu de rappeler que l'accord de Schengen a été coulé en forme de convention en 1990 et a été incorporé dans le Traité d'Amsterdam en juin 1997. Cette convention, qui prévoit la suppression des contrôles aux frontières des Etats membres, a également prévu des contreparties : une uniformisation des procédures d'asile (on est loin du compte), la mise en place d'un système d'information Schengen, le fameux SIS, qui permet la connexion inter-étatique de données sur un certain nombre de personnes indésirables.

Par ailleurs, la Belgique est liée par le Traité d'Amsterdam: l'Union européenne a cinq ans pour mettre sur pied une politique d'immigration comprenant des outils européens désignant les catégories de gens qui pourraient entrer en Europe en fonction des besoins socio-économiques des pays européens.

Le troisième tiret du point XIII du dispositif devient donc:

“– demande de mettre en application les normes internationales non encore appliquées ;”

M. Alain Adriaens propose de modifier le titre du point XIII conformément au chapitre de l'avant-projet en "En matière d'émigrés et de réfugiés".

XIV. En ce qui concerne la méthode

Mmes Michèle Carthé, Isabelle Gelas, et MM. Azzouzi, Ouezekhti proposent de remplacer les mots “ les citoyens et leurs associations ” par les mots “ les citoyens et les associations représentatives ”. Cette modification est acceptée.

Vote

La proposition de recommandations est adoptée à l'unanimité des seize membres présents.

IV. Lezing en goedkeuring van het verslag

Na lezing en enkele verbeteringen wordt het verslag goedgekeurd bij eenparigheid van de 17 aanwezige leden.

De Rapporteurs,

Alain ADRIAENS,

Mohamed AZZOUZI

De Voorzitters,

François ROELANTS
du VIVIER,

Evelyne HUYTEBROECK

IV. Lecture et approbation du rapport

Après lecture et moyennant quelques corrections, le rapport est approuvé à l'unanimité des 17 membres présents.

Les Rapporteurs,

Alain ADRIAENS,

Mohamed AZZOUZI

Les Présidents,

François ROELANTS
du VIVIER,

Evelyne HUYTEBROECK

**V. Tekst aangenomen
door de commissies**

**VOORSTEL VAN AANBEVELINGEN
betreffende het voorontwerp van
federaal plan inzake duurzame
ontwikkeling 2000-2003**

De Brusselse Hoofdstedelijke Raad,

- kennis genomen hebbend van het voorontwerp van federaal plan inzake duurzame ontwikkeling 2000-2003 opgesteld door de Interdepartementale Commissie Duurzame Ontwikkeling (ICDO);
- bevestigend dat het van belang is een ontwerp van duurzame ontwikkeling op te stellen, waarbij wordt gestreefd naar waardigheid, sociale rechtvaardigheid en kwaliteit van de leefomgeving te meer daar dit streven uitgaat van het concept van geïntegreerde ontwikkeling zoals vervat in de doelstellingen van het gewestelijk ontwikkelingsplan (GewOP), een stads- en levensproject voor alle burgers;
- gezien de noodzakelijke complementariteit tussen de acties en het beleid die op federaal, gewestelijk en lokaal vlak gevoerd worden met het oog op de duurzame ontwikkeling en eraan herinnerend dat er in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, naast het GewOP, plannen bestaan die ook belangrijke beleidskeuzes op gewestelijk of gemeentelijk vlak omschrijven in de meest uiteenlopende domeinen;
- wensend zijn bijdrage te leveren tot de federale inspanning inzake duurzame ontwikkeling door middel van concrete voorstellen in het kader van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, een stadsgewest dat af te rekenen heeft met specifieke problemen inzake ontwikkeling en beheer van grote stadsgehelen;
- overwegende dat het voorontwerp van federaal plan inzake duurzame ontwikkeling een basisdocument is dat een geïntegreerd beleid beoogt met een allesomvattende visie op lange termijn inzake de duurzame ontwikkeling; wijst erop dat het van belang is dat bepaalde problemen grondiger onderzocht worden en dat er duidelijkheid komt omtrent de maatregelen door de keuze van de prioriteiten en een tijdschema;
- gezien de noodzaak om tegemoet te komen aan de noden van de Brusselaars inzake duurzame ontwikkeling, in het bijzonder die van de kansarmen en de zwaksten die talrijk zijn in een stad, met bijzondere aandacht voor de geluidshinder, de congestie van het verkeer, de luchtvervuiling en de gevolgen ervan voor de gezondheid, en het beleid inzake rationeel energiegebruik;

**V. Texte adopté
par les commissions**

**PROPOSITION DE RECOMMANDATIONS
relatives à l'avant-projet de
Plan fédéral pour un développement
durable 2000-2003**

Le Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale,

- ayant pris connaissance de l'avant-projet de plan fédéral pour un développement durable 2000-2003, élaboré par la Commission interdépartementale du développement durable (CIDD) ;
- affirmant l'importance qu'il y a à élaborer un projet de développement durable visant à atteindre à la fois des objectifs de dignité, de justice sociale et de qualité de l'environnement, souscrivant d'autant plus à cette préoccupation qu'elle procède de l'approche de développement intégré tel que soutenu dans les objectifs du Plan Régional de Développement (PRD), projet de ville et de vie pour tous les citoyens ;
- considérant la nécessaire complémentarité des actions et politiques menées aux niveaux fédéral, régional et local dans la perspective du développement durable et rappelant qu'outre le PRD, il existe en Région bruxelloise des plans qui définissent de grandes orientations politiques au niveau régional ou communal et ce dans les domaines les plus divers ;
- désirant apporter sa contribution à l'effort fédéral par des propositions concrètes s'inscrivant dans le contexte de la Région de Bruxelles-Capitale, Ville-Région confrontée à des problématiques spécifiques liées au développement et à la gestion de grands pôles urbains ;
- considérant que l'avant-projet de plan fédéral pour un développement durable est un document de référence qui poursuit une politique intégrée nécessitant une vision globale et à long terme du développement durable; soulignant l'importance d'une analyse plus approfondie de certains problèmes et de la clarification des mesures préconisées par le choix de priorités et une programmation dans le temps;
- considérant la nécessité de répondre aux besoins des Bruxellois en matière de développement durable, plus particulièrement ceux des plus démunis et des plus faibles, nombreux en milieu urbain, avec un intérêt particulier à la politique de réduction des nuisances dues au bruit, de la congestion automobile, de la pollution atmosphérique et de leur impact sur la santé, ainsi que de la politique d'utilisation rationnelle de l'énergie ;

- betreurend dat het vraagstuk van het lawaai waarvan bekend is dat het een van oorzaken is van de stadsvlucht in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest niet aan bod komt in het plan;
- betreurend dat het probleem van de ontwikkeling van de luchthaven niet aan bod komt in het plan;

beveelt de Brusselse Hoofdstedelijke Regering aan om in haar advies dat zij over het voorontwerp van federaal plan inzake duurzame ontwikkeling zal uitbrengen, de volgende verzoeken op te nemen:

I. Inzake verantwoorde consumptiepatronen en productiewijzen

- stelt vast dat het voorontwerp van plan beperkt blijft tot de eindconsumptie, te weten die van de gezinnen en van de openbare besturen. Er wordt niets gezegd over de industriële consumptie en die van de tertiaire sector. Het BIM heeft een ecodynamisch bedrijfsconcept ontwikkeld dat als model kan dienen voor heel het land en in het plan als voorbeeld kan worden gesteld.

II. Inzake armoede, sociale uitsluiting en werkgelegenheid:

- vraagt dat het opnemen van de problematiek van de veiligheidscontracten en de justitiehuisen in dit hoofdstuk er niet toe leidt dat er een verband gelegd wordt tussen de armoede en de criminaliteit;
- wenst dat rekening gehouden wordt met de aanbevelingen van de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie in het kader van de (in principe jaarlijkse) besprekingen van de verslagen over de armoede, in het bijzonder met de aanbevelingen inzake de opdrachten van de OCMW's, het opstellen van jaarlijkse indicatoren, de toegang tot de gezondheidszorg, de huisvesting, de werkgelegenheid en de opleiding, de minimumlevering van energie en water;
- wenst dat in dit ontwerp aandacht besteed wordt aan de noodzakelijke heropleving van de probleemwijken, door middel van een geïntegreerde aanpak met inspraak bestaande uit sociale, stedenbouwkundige, economische, gezondheids- en milieumaatregelen die de verpaupering en de tweedeling van de stad moeten voorkomen;
- betreurt de onduidelijkheid van bepaalde bedoelingen, bijvoorbeeld inzake de PWA's. De Raad onderstreept daarentegen het belang van de maatregelen voor socio-professionele inschakeling en de essentiële rol van de openbare en non-profitsector op dit vlak. De Raad onderstreept ook het belang van het principe van de soli-

- regrettant que le plan n'aborde pas la question du bruit dont on sait qu'il constitue l'une des causes de désertion de la Région bruxelloise par ses habitants;

- regrettant que le plan n'aborde pas la problématique du développement aéro-portuaire;

recommande au Gouvernement bruxellois d'intégrer dans l'avis qu'il formulera sur l'avant-projet de plan fédéral pour un développement durable, les demandes suivantes :

I. En matière de production-consommation responsable

- constate que l'avant-projet se limite à aborder la consommation finale, à savoir celle des ménages et celles des administrations publiques et que rien n'est dit sur la consommation industrielle et celle du secteur tertiaire; l'IBGE a développé un concept d'entreprise écodynamique qui pourrait servir de modèle à l'ensemble du pays et figurer dans le plan comme modèle à promouvoir ;

II. En matière de lutte contre la pauvreté, l'exclusion sociale et en matière d'emploi

- demande que l'intégration dans ce chapitre de la problématique des contrats de sécurité et des maisons de justice n'induisse pas un lien entre état de pauvreté et criminalité;
- souhaite que soient prises en considération les recommandations adoptées par l'Assemblée réunie de la Commission communautaire commune dans le cadre des débats (en principe annuels) relatifs aux rapports sur l'état de la pauvreté, et notamment les recommandations concernant les missions des CPAS et l'élaboration d'indicateurs annuels, l'accès aux soins de santé, le logement, l'emploi et la formation, la fourniture minimale d'énergie et d'eau ;
- souhaite que ce projet intègre la nécessaire revitalisation des quartiers urbains en difficulté par une approche intégrée et participative d'actions sociales et de santé, urbanistiques, économiques et environnementales qui visent à prévenir la paupérisation et la dualisation de la ville ;
- regrette les imprécisions de certaines intentions notamment en ce qui concerne les ALE; le Conseil tient à souligner en revanche l'importance des dispositifs d'insertion socio-professionnelle et le rôle essentiel du secteur public et non marchand en la matière; le Conseil souligne également l'importance du principe de solidarité

- dariteit in het kader van het uitstippelen van het beleid inzake de strijd tegen de armoede en de uitsluiting. Hij herinnert eraan dat de toekenning van een bestaansminimum op nationaal vlak behouden moet blijven;
- vraagt dat bijzondere aandacht besteed wordt aan de toegang tot het onderwijs en de opleiding, en de kwaliteit ervan, van jongeren uit een kansarme omgeving voor wie de leerplicht een unieke kans biedt op ontplooiing en sociale promotie. Hij wenst dat er specifieke initiatieven genomen worden met het oog op de gelijkheid van kansen tussen de burgers, wat o.a. impliceert dat er voortdurend aandacht besteed wordt aan de beroepsopleiding, en in het bijzonder in de meest achtergestelde milieus;
 - vraagt dat inzake werkgelegenheid de nadruk wordt gelegd op de noodzaak om de werknemers echte banen te verschaffen om aan de werkloosheid te ontsnappen, de kwaliteit van het leven te bevorderen door een betere verdeling van de werktijd en door de discriminatie te vermijden bij de aanwerving en de vereenvoudiging van de procedures te bewerkstelligen;
 - vraagt een evaluatie te maken van de initiatieven inzake de toegang tot de arbeidsmarkt en de opleiding, in het bijzonder voor de jongeren. Die jongeren moeten het eerst in aanmerking komen voor sociale clausules in de overheidsopdrachten;
 - vraagt om een instrument om de ontwikkeling van de sector van de sociale economie in de gewesten te financieren;
 - vraagt dat er goede informatie over de maatregelen van de overheid verstrekt wordt zowel aan de rechtstreeks betrokken bevolkingsgroepen als aan de maatschappelijke werkers en andere openbare en privé-tussenpersonen die de bevolking kunnen helpen bij de erkenning van haar rechten en om de administratieve regels en procedures te vereenvoudigen;
 - vraagt de samenwerking met en tussen de Gewesten te ontwikkelen om de intermediaire doelstellingen in verband met de geleidelijke vermindering van de armoede te bereiken zoals die in het ontwerp van plan vermeld zijn, en te zorgen voor de ondersteuning van de gewestelijke ontwikkeling van diensten voor schuldbemiddeling;
 - vraagt om het vermogen van de mensen, in het bijzonder van de kansarmen, te verbeteren om eigen keuzes te maken en zelf hun noden te bepalen. Zo zou de concrete uitoefening van het burgerschap via het nationale, gewestelijke en lokale overleg over de armoede, de sociale uitsluiting en de duurzame ontwikkeling, zo georganiseerd moeten worden dat de specifieke doelgroepen bereikt worden met aangepaste communicatieve informatiemiddelen;
- dans le cadre du développement de politiques de lutte contre la pauvreté et l'exclusion; il rappelle que l'octroi d'un minimum de moyens d'existence doit continuer à s'exercer sur le plan national ;
- demande que soit accordée une attention particulière à l'accès et à la qualité de l'enseignement et de la formation des jeunes issus des milieux défavorisés pour lesquels l'enseignement obligatoire est une chance unique d'épanouissement et de promotion sociale; souhaite que soient prises des initiatives spécifiques afin d'assurer l'égalité des chances entre les citoyens, celle-ci impliquant notamment d'accorder une attention soutenue à la formation professionnelle et en particulier à celle dispensée dans les milieux les plus défavorisés ;
 - demande qu'en matière d'emploi, l'accent soit porté sur la nécessité d'offrir aux travailleurs de réels emplois en leur permettant de sortir du chômage, de favoriser la qualité de la vie par une meilleure répartition du temps de travail tout en veillant à éviter les discriminations à l'embauche et à favoriser la simplification des procédures;
 - demande d'évaluer les initiatives prises en matière d'accès au marché de l'emploi et à la formation, plus particulièrement en ce qui concerne les jeunes; c'est à ces jeunes en particulier que les clauses sociales dans les marchés publics doivent bénéficier en priorité ;
 - demande de créer un outil permettant le financement du développement du secteur de l'économie sociale dans les Régions ;
 - demande d'assurer la bonne information des mesures prises à l'initiative des autorités publiques tant à l'égard des populations directement concernées qu'à celui des travailleurs sociaux et autres intermédiaires publics et privés susceptibles d'aider la population dans la reconnaissance de ses droits et de simplifier les réglementations et procédures administratives y afférant ;
 - demande de développer la coopération avec les Régions et la collaboration entre celles-ci afin de réaliser les objectifs intermédiaires de réduction progressive de la pauvreté indiqués dans le projet de plan et le soutien du développement régional des services de médiation de dettes ;
 - demande de développer la capacité des individus, particulièrement les plus démunis, à s'autodéterminer et à définir eux-mêmes leurs propres besoins; ainsi, il faudrait que l'exercice concret de la citoyenneté que constituent les concertations nationale, régionales et locales, notamment sur la pauvreté, l'exclusion sociale et le développement durable soit organisé de manière à atteindre ces publics spécifiques par des outils de communication et d'information appropriés ;

III. Inzake milieu

- verheugt er zich over dat het federaal plan inzake duurzame ontwikkeling enerzijds de nadruk legt op de noodzaak van een optimale toegang tot de informatie van de burger, en anderzijds op een betere coördinatie tussen de gezagsniveaus die betrokken zijn bij het milieubeleid;
- dringt erop aan om gebruik te blijven maken van de overheidsstructuren en partnerschappen op te zetten bij het uitvoeren van het milieubeleid. Het gaat o.a. om de strijd tegen de overstromingen, de zuivering van afvalwater, het beleid inzake afval, en openbare netheid in het algemeen;
- vraagt dat de federale Staat en de gewesten regelmatig overleg plegen en een evaluatie maken over de vaststelling van de productnormen in het kader van de toepassing van een efficiënt beleid inzake beheer van afvalstoffen dat moet passen in het kader van duurzame ontwikkeling;
- beveelt een betere evaluatie en regelmatige voorlichting van de bevolking op alle gezagsniveaus aan over de evolutie van de kwaliteit van de lucht en de eventuele gevolgen van installaties die de verontreiniging kunnen verergeren;
- vraagt een beleid op te zetten om de bevolking bewust te maken van rationeel watergebruik door solidaire tarieven te hanteren die rekening houden met de basisbehoeften, in het bijzonder van kansarme gezinnen. De Raad onderstreept in dit verband het nut van het “ sociaal fonds ” van de Brusselse Intercommunale voor Waterdistributie (BIWD);
- vraagt dat er tussen de gewesten en met de gemeenten overleg gepleegd wordt om alternatieve methodes te ontwikkelen voor de verwerking van afvalstoffen, in het bijzonder het composteren, de biogasverwerking en de thermolyse, en voor de bouw en exploitatie van elke installatie voor het verwerken, verbranden of begraven van afval;

IV. Inzake geluidshinder

- vraagt dat in het plan voor duurzame ontwikkeling rekening gehouden wordt met de resoluties van het Brussels Hoofdstedelijk Parlement, waarin de federale regering gevraagd wordt maatregelen te nemen tegen de geluidshinder en ter beveiliging van de dichtbevolkte gebieden in de vliegroutes;
- dringt erop aan dat er op Europees vlak maatregelen worden genomen om het probleem van de nachtvluchten aan te pakken rekening houdend met de economische belangen en de werkgelegenheid, de volksge-

III. En matière environnementale

- se réjouit de ce que le plan fédéral de développement durable mette l'accent, d'une part, sur la nécessité d'un accès optimal à l'information pour le citoyen et d'autre part sur une meilleure coordination entre les niveaux de pouvoir concernés par la politique environnementale ;
- insiste sur la nécessité de maintenir et de privilégier le recours aux structures publiques tout en développant des partenariats dans la mise en œuvre des politiques environnementales. Il s'agit notamment de la lutte contre les inondations, du traitement des eaux usées, de la politique des déchets et de la propreté publique en général ;
- demande de mettre sur pied une concertation et une évaluation régulières entre l'Etat fédéral et les Régions quant à la fixation des normes de produits, qui doit s'inscrire dans le cadre de la mise en œuvre d'une politique de gestion des déchets efficiente et qui doit s'inscrire dans le cadre de la philosophie d'un développement durable ;
- recommande à tous les niveaux de pouvoir l'amélioration de l'évaluation et de l'information régulière de la population quant à l'évolution de la qualité de l'air et des effets éventuels d'installations pouvant aggraver la pollution ;
- demande de développer une politique de sensibilisation aux économies d'eau en veillant à une tarification solidaire qui tienne compte des besoins indispensables, notamment pour les familles défavorisées; dans cette optique le Conseil souligne l'utilité du “ Fonds social ” de l'Intercommunale bruxelloise pour la distribution des eaux (IBDE).
- demande l'organisation d'une concertation interrégionale et avec les communes pour la stimulation de méthodes alternatives de traitement des déchets, en particulier le compostage, la biométhanisation et la thermolyse et pour la construction et l'exploitation de tout site de traitement, d'incinération ou d'enfouissement de déchets ;

IV. En matière de nuisances dues au bruit

- demande que soient prises en compte dans le plan fédéral pour un développement durable 2000-2003 les résolutions votées par le Parlement bruxellois dans lesquelles il demande au gouvernement fédéral de prendre des mesures en ce qui concerne les problèmes de nuisances sonores et de sécurité dus au trafic aérien survolant les zones densément peuplées ;
- insiste sur la nécessité de prendre des mesures en ce qui concerne la problématique des vols de nuit au niveau européen qui tiennent compte tant des enjeux écono-

de binnenscheepvaart, aan te moedigen. In dat verband steunt hij met overtuiging de inspanningen die voor de ontwikkeling van de haven van Brussel gedaan zullen worden;

- vraagt een grondige hervorming, in overleg met de Gewesten, van de autobelasting, uitgaande van de principes gesteld in het verslag 'autofiscaliteit' aangenomen door de interministeriële conferentie voor leefmilieu, in het bijzonder:
 - de aanpassing van de verkeersbelasting aan de milieuprestaties van de voertuigen;
 - de herziening van de kosten en de belastingen verbonden aan het gebruik van de voertuigen om het gebruik van schone brandstoffen en van het openbaar vervoer te bevorderen onder meer opdat de bedrijven vervoerplannen zouden opstellen waarin het gebruik van het openbaar vervoer wordt aangemoedigd ten nadele van het gebruik van eigen voertuigen;
 - de goedkeuring van slagkrachtige maatregelen inzake mobiliteit ten aanzien van de federale overheidsdiensten en de instellingen die eronder ressorteren, zoals de verplichting om binnen twee jaar een bedrijfsvervoerplan op te stellen;
- wijst erop dat er een oplossing moet worden gevonden voor de toename van het goederenvervoer als gevolg van het zogeheten "just in time" beleid en de ontwikkeling van rollende stocks;
- wijst op het belang van overleg tussen de gewesten met het oog op een regeling voor het vrachtvervoer waarbij meer rekening gehouden wordt met de stadskenmerken;

VI. Inzake gezondheidsbeleid

- vraagt dat in de stedelijke omgeving, die meer getroffen wordt door de concentratie van verschillende vormen van vervuiling, meer aandacht besteed wordt aan de technieken voor de preventie, opsporing en verzorging van ziekten verbonden aan vervuilingsproblemen. Vraagt dat bijzondere aandacht verleend wordt aan de gezondheidsrisico's die ontstaan door vervuilende bedrijven die in de stad gevestigd zijn of er zich zouden willen vestigen;
- vraagt dat de Belgische steden zo veel mogelijk en in alle openheid zouden deelnemen aan het project van de WGO over de steden en de gezondheid.

VII. Inzake energiebeleid

- vraagt de herziening, binnen twee jaar, van de bepalingen van de wet van 29 juli 1993 op de milieutaksen, alsmede van de andere bepalingen betreffende de organisatie van de gas- en de elektriciteitsmarkt, om financiële

que le rail et la navigation intérieure; à ce sujet, il encourage vivement les efforts qui seront faits dans le cadre du développement du Port de Bruxelles ;

- demande une réforme en profondeur, en concertation avec les Régions, de la fiscalité automobile, sur base des principes déterminés dans le rapport 'fiscalité automobile' tel qu'adopté par la conférence interministérielle de l'environnement, et en particulier :
 - l'adaptation des taxes automobiles aux performances environnementales des véhicules ;
 - la révision des coûts et taxes liés à l'utilisation des véhicules en vue de favoriser d'une part le recours à des carburants propres et d'autre part inciter à l'utilisation des transports publics, notamment pour que les entreprises développent des stratégies de déplacement privilégiant le recours aux transports en commun au détriment des véhicules de société;
 - l'adoption de mesures volontaristes en matière de mobilité pour les administrations fédérales et les organismes qui en dépendent, prévoyant notamment l'élaboration obligatoire dans les deux ans d'un plan de mobilité d'entreprise ;
- relève qu'il faut trouver une solution à l'augmentation du trafic de marchandises due à la politique dite du "just in time" et du développement des stocks roulants;
- souligne l'importance d'une concertation interrégionale en vue de l'organisation des déplacements des poids lourds plus respectueuse des spécificités urbaines;

VI. En matière de politique de la santé

- demande d'accentuer en milieu urbain, plus particulièrement touché par les différentes pollutions ayant un effet cumulatif, les techniques de prévention, de détection et de soin des maladies liées aux problèmes de pollution et d'accorder une attention particulière aux risques sanitaires des entreprises de type polluant installées ou qui voudraient s'installer en zone urbaine ;
- demande la participation effective, la plus large et la plus ouverte possible, des villes belges au projet de l'OMS des "Villes-santé".

VII. En matière de politique énergétique

- demande la révision dans les deux ans des dispositions de la loi du 29/07/1993 sur les taxes énergétiques ainsi que les autres dispositions relatives à l'organisation du marché de l'électricité et du gaz en vue de permettre de

middelen voor de gewesten vrij te maken in het kader van het gewestelijk energiebeleid dat moet worden opgezet om de doelstellingen van het Protocol van Kyoto te bereiken;

VIII. Inzake de bevordering van het wetenschappelijk onderzoek en van de uitvoer

- vraagt dat alle door de overheid gefinancierd onderzoek gericht wordt op duurzame ontwikkeling (zowel het zogenaamde niet-economische onderzoek als het economische onderzoek);

IX. Inzake fiscaal beleid

- betreurt in het algemeen dat het fiscaal beleid verspreid aan bod komt in het voorontwerp, zodat men geen algemeen beeld van de geplande maatregelen krijgt;
- gelet op de geplande maatregelen om een ontradend fiscaal beleid tot stand te brengen (in het bijzonder op het vlak van het leefmilieu), dringt de Raad erop aan dat dit soort fiscaal milieubeleid in het kader past van het fiscale systeem en bij voorrang blijft afhangen van het inkomen;
- vraagt om fiscale maatregelen in te voeren om de sociale en de milieukosten in de economische activiteiten te verrekennen;

X. Inzake cultuur en onderwijs

- vraagt dat iedereen toegang zou krijgen tot de verschillende cultuurvormen met eerbiediging van eenieders culturele identiteit;
- vraagt dat de sector van het onderwijs en de opleiding, die de burgers een attitude kan bijbrengen die in de zin van het federale plan gaat, daarbij betrokken zou worden;

XI. Inzake inspraak van de burger

- vraagt dat de kiesrechten en kiesplichten voor alle burgers zouden gelden;
- vraagt om in het algemeen de initiatieven ter bevordering van de inspraak van de burger aan te moedigen;

dégager des moyens financiers affectés aux Régions dans le cadre des politiques régionales de l'énergie à développer pour atteindre les objectifs du Protocole de Kyoto ;

VIII. En matière de renforcement de la recherche scientifique et de l'exportation

- demande de faire en sorte que toute recherche financée par les pouvoirs publics soit orientée dans une perspective de développement durable (recherche dite non économique comme recherche économique) ;

IX. En matière de fiscalité

- regrette d'une manière générale que la problématique de la fiscalité soit traitée de manière éparse dans l'avant-projet, de sorte qu'il est impossible d'avoir une vue d'ensemble des mesures considérées ;
- en regard des mesures envisagées de manière à favoriser la fiscalité dissuasive (en particulier dans le domaine de l'environnement), le Conseil insiste pour que ce type de " fiscalité environnementale " s'inscrive dans la continuité du système fiscal et reste prioritairement fonction du revenu;
- demande l'instauration de mesures fiscales prévoyant l'intégration des coûts sociaux et environnementaux dans les activités économiques;

X. En matière de culture et d'enseignement

- demande d'assurer l'accès de tous aux différentes formes de culture, dans le respect de l'identité culturelle de chacun;
- demande d'impliquer le monde de l'enseignement et de la formation pour générer des comportements citoyens dans le sens du développement durable;

XI. En matière de participation citoyenne

- demande que les droits et devoirs électoraux soient attribués à tous les citoyens;
- demande d'encourager d'une manière générale les initiatives qui visent à développer la participation citoyenne;

XII. Inzake de versterking van de rol van de grote maatschappelijke groepen

- vraagt dat bij de grote maatschappelijke groepen, waarvan men terecht de inspraak vraagt ook de werkgevers- en werknemersorganisaties en de overlegorganen werkgevers - werknemers en de verenigingen gerekend worden. Hun medewerking is van essentieel belang voor het collectief opstellen van een project inzake duurzame ontwikkeling;

XIII. Inzake migranten en vluchtelingen

- vraagt dat een actief beleid gevoerd wordt om onze asielprocedures efficiënter en sneller te maken door, na een evaluatie en een coördinatie van de bestaande maatregelen, echte integratiemaatregelen in te voeren (taalcursussen, opleidingsprogramma's, toegang tot de huisvesting en de werkgelegenheid).
- vraagt de federale overheid de financiële last te dragen voor de opvang van de asielaanvragers en de politieke vluchtelingen opdat de OCMW's niet overbelast zouden raken;
- vraagt dat de internationale normen die nog niet worden toegepast, zouden worden toegepast;

XIV. Inzake de methode

- onderstreept dat de duurzame ontwikkeling gekenmerkt wordt door een werkmethode die streeft naar:
 - de uitbreiding van de rol van de overheid als sociale en economische regulator;
 - de decentralisatie van de overheidsinitiatieven;
 - een planning en een programmering van de doelstellingen en de acties;
 - een sterker partnership tussen de privé- en de openbare sector;
 - de uitbreiding van de inspraak van de burger, in het bijzonder door de burgers en de representatieve verenigingen te betrekken bij het bepalen van de doelstellingen en de middelen;
- vraagt dat de twejaarlijkse evaluatie systematisch overgezonden wordt aan de parlementaire assemblees.

XII. En matière de renforcement du rôle des grands groupes sociaux

- demande d'intégrer, dans les grands groupes sociaux dont on sollicite à très juste titre la participation, les organisations des travailleurs et d'employeurs, les organes de concertation travailleurs-employeurs et le monde associatif; leur collaboration est essentielle dans l'élaboration collective d'un projet de développement durable ;

XIII. En matière d'émigrés et de réfugiés

- demande de mener une politique active pour rendre nos procédures d'asile plus efficaces et plus rapides et de les accompagner, après évaluation et coordination des mesures existantes, par de réelles mesures d'intégration (cours de langue, programmes de formation, accès au logement et à l'emploi);
- demande au Fédéral d'assumer la charge financière de l'accueil des demandeurs d'asile et des réfugiés politiques afin de ne pas "étrangler" les CPAS ;
- demande de mettre en application les normes internationales non encore appliquées ;

XIV. En ce qui concerne la méthode

- insiste sur le fait que le développement durable se caractérise par une démarche et une méthode de travail qui favorisent :
 - le renforcement des pouvoirs publics dans leur rôle de régulation socio-économique ;
 - la décentralisation de l'action publique ;
 - la recherche d'une planification et d'une programmation des objectifs et des actions ;
 - le partenariat accru entre le secteur privé et le secteur public ;
 - l'approfondissement de la démocratie participative, notamment, grâce à la co-élaboration avec les citoyens et les associations représentatives, des objectifs à atteindre et des moyens à mettre en œuvre ;
- demande que l'évaluation réalisée tous les deux ans soit systématiquement transmise aux assemblees parlementaires.

VI. Amendementen

Nr. 1 (van mevr. Michèle CARTHÉ, mevr. Isabelle GELAS, de heren Mostafa OUEZEKHTI en Mohamed AZZOUZI)

In punt I, derde streepje van het bepalend gedeelte, de woorden “ dualisering van de stad ” te vervangen.

VERANTWOORDING

Coherent te blijven met de eerste alinea van de paragraaf “ inzake strijd tegen armoede ”

Nr. 2 (van mevr. Michèle CARTHÉ, mevr. Isabelle GELAS, de heren Mostafa OUEZEKHTI en Mohamed AZZOUZI)

In punt III, tweede streepje van het bepalend gedeelte, na de woorden “openbare structuren” de woorden “en tegelijk partnerschappen tussen openbare en privé-instellingen te ontwikkelen” in te voegen.

VERANTWOORDING

Het feit dat voorrang wordt gegeven aan de openbare structuren belet niet dat er naar partnerschappen tussen openbare en privé-instellingen wordt gestreefd.

Nr. 3 (van mevr. Michèle CARTHÉ, mevr. Isabelle GELAS, de heren Mostafa OUEZEKHTI en Mohamed AZZOUZI)

In punt III, vierde streepje van het bepalend gedeelte, na de woorden “beveelt aan” de woorden “, zoals al eerder gevraagd door de BHR,” in te voegen.

VERANTWOORDING

Dit verzoek is herhaaldelijk uitdrukkelijk geformuleerd in de BHR.

Nr. 4 (van mevr. Michèle CARTHÉ, mevr. Isabelle GELAS, de heren Mostafa OUEZEKHTI en Mohamed AZZOUZI)

In punt III van het bepalend gedeelte het achtste en negende streepje te doen vervallen.

VI. Amendements

N° 1 (de Mmes Michèle CARTHÉ, Isabelle GELAS, MM Mostafa OUEZEKHTI et Mohamed AZZOUZI)

Au point I, troisième tiret du dispositif, remplacer les mots "dualisation de la ville".

JUSTIFICATION

Souci de cohérence par rapport au premier alinéa du paragraphe "en matière de lutte contre la pauvreté".

N° 2 (de Mmes Michèle CARTHÉ, Isabelle GELAS, MM Mostafa OUEZEKHTI et Mohamed AZZOUZI)

Au point III, deuxième tiret du dispositif, ajouter après les mots "structures publiques" les mots "tout en développant des partenariats publics/privés".

JUSTIFICATION

Le fait de privilégier les structures publiques n'empêche pas la recherche de partenariats "publics/privés".

N° 3 (de Mmes Michèle CARTHÉ, Isabelle GELAS, MM Mostafa OUEZEKHTI et Mohamed AZZOUZI)

Au point III, quatrième tiret du dispositif, ajouter après le mot "recommande" les mots "comme demandé précédemment par le CRB".

JUSTIFICATION

A plusieurs reprises, cette demande a été explicitée au CRB.

N° 4 (de Mmes Michèle CARTHÉ, Isabelle GELAS, MM Mostafa OUEZEKHTI et Mohamed AZZOUZI)

Au point III du dispositif, supprimer les huitième et neuvième tirets.

VERANTWOORDING

Hier worden voorbeelden gegeven van bepaalde maatregelen die moeten worden genomen. Deze voorbeelden kunnen de aandacht van andere belangrijke maatregelen afleiden.

Het is dus beter zich tot de algemene maatregelen te beperken om een opsomming van voorbeelden te vermijden.

Nr. 5 (van mevr. Michèle CARTHÉ, mevr. Isabelle GELAS, de heren Mostafa OUEZEKHTI en Mohamed AZZOUZI)

In punt V de volgende wijzigingen aan te brengen:

- 1 **in het zesde streepje van het bepalend gedeelte de punten 5 tot 10 te doen vervallen**
2. **in het elfde streepje de laatste alinea's van die paragraaf** ("sedert de invoering van de fiscale aftrekbaarheid" **tot en met** "het uitstippelen van routes voor vrachtwagens ...") **te vervangen**
- 3 **De streepjes 7 tot 9 te vervangen door:**

"... bevordert in het algemeen maatregelen die, voor de verplaatsingen in de stad, het gebruik van het openbaar vervoer aanmoedigen en het stelselmatige gebruik van de wagen ontraden".

VERANTWOORDING

In deze alinea's worden voorbeelden van te nemen maatregelen opsomd. Daardoor kan de aandacht van andere maatregelen afgeleid worden.

Het is dus beter zich tot de algemene maatregelen te beperken om een opsomming van voorbeelden te vermijden.

Nr. 6 (van mevr. Michèle CARTHÉ, mevr. Isabelle GELAS, de heren Mostafa OUEZEKHTI en Mohamed AZZOUZI)

In punt VIII van het bepalend gedeelte het tweede, derde en vierde streepje te doen vervallen.

VERANTWOORDING

In deze alinea's worden voorbeelden van te nemen maatregelen opsomd. Daardoor kan de aandacht van andere maatregelen afgeleid worden.

Het is dus beter zich tot de algemene maatregelen te beperken om een opsomming van voorbeelden te vermijden.

JUSTIFICATION

Ces demandes concernent des exemples de certaines mesures à prendre et risquent d'occulter d'autres mesures importantes.

Il apparaît donc préférable de se limiter aux considérations générales afin d'éviter un catalogue d'exemples.

N° 5 (de Mmes Michèle CARTHÉ, Isabelle GELAS, MM Mostafa OUEZEKHTI et Mohamed AZZOUZI)

Au point V, apporter les modifications suivantes:

1. **au sixième tiret du dispositif, supprimer les points 5 à 10;**
2. **au onzième tiret, remplacer les derniers alinéas de ce paragraphe** (depuis l'instauration de la déductibilité fiscale" **jusque et y compris** "demande la création d'itinéraires de poids lourds ...".
3. **remplacer les tirets 7 à 9 par ce qui suit:**

"... encourage de manière générale les mesures incitant à l'utilisation de transports publics collectifs et décourageant le recours systématique à l'automobile dans les déplacements urbains".

JUSTIFICATION

Ces alinéas concernent des exemples de mesures à prendre et risquent d'en occulter d'autres.

Il apparaît donc préférable de se limiter aux considérations générales afin d'éviter un catalogue d'exemples.

N° 6 (de Mmes Michèle CARTHÉ, Isabelle GELAS, MM Mostafa OUEZEKHTI et Mohamed AZZOUZI)

Au point VIII du dispositif, supprimer les deuxième, troisième et quatrième tirets.

JUSTIFICATION

Ces demandes concernent des exemples de certaines mesures à prendre et risquent d'occulter d'autres mesures importantes.

Il apparaît donc préférable de se limiter aux considérations générales afin d'éviter un catalogue d'exemples.

Nr. 7 (van mevr. Michèle CARTHÉ, mevr. Isabelle GELAS, de heren Mostafa OUEZEKHTI en Mohamed AZZOUZI)

In punt IX van het bepalend gedeelte, tweede streepje, de woorden “bij voorrang” in te voegen na het woord “blijft”...

VERANTWOORDING

De fiscale regeling moet afhankelijk blijven van het inkomen en tegelijk rekening houden met andere, minder belangrijke criteria.

Nr. 8 (van mevr. Michèle CARTHÉ, mevr. Isabelle GELAS, de heren Mostafa OUEZEKHTI en Mohamed AZZOUZI)

In punt XIV van het bepalend gedeelte, eerste streepje, punt 5, de woorden “hun verenigingen” te vervangen door “de representatieve verenigingen”.

VERANTWOORDING

Er moet gepreciseerd worden welk soort verenigingen betrokken is bij de versterking van de participatieve democratie.

N° 7 (de Mmes Michèle CARTHÉ, Isabelle GELAS, MM Mostafa OUEZEKHTI et Mohamed AZZOUZI)

Au point IX du dispositif, ajouter au deuxième tiret le mot “prioritairement” après le mot “reste”..

JUSTIFICATION

Le système fiscal doit rester fonction du revenu tout en permettant de considérer d'autres critères, considérés comme secondaires.

N° 8 (de Mmes Michèle CARTHÉ, Isabelle GELAS, MM Mostafa OUEZEKHTI et Mohamed AZZOUZI)

Au point XIV du dispositif, premier tiret point 5, remplacer les mots “leurs associations” par les mots “les associations représentatives”.

JUSTIFICATION

Il importe de préciser le type d'associations concernées par l'approfondissement de la démocratie participative.

